

ליקוטי מזרחיים

תורה רפ"ב
אזמרה

וחונים עליה ליקוטי הלכות
ועוד חספות חשובות

מהדורה מיוחדת
עם אותיות גדולות מאירות עיניים

להגדיל שמחתו מאד

לטיול
בתורתו

לעידוד העמקה והתבוננות
בליקוטי מנהר"ן

כדאי ראוי להאדם

וצדקתו עומדת לעד

ככתר עלי ראש גיליון תורה זו, יונצח לשם
ולתפארת הווד, האי תלמיד חכם גאון מופלא
ומופלג, ירא ושולם, דבוק בתורת הצדיק בכל לבו
ונפשו, באהבתה שגה תמיד וכל חפציו לא שוו
בה, זכה וזיכה רבים

הרב החסיד

רבי שלמה אהרן
ב"ר מרדכי הלוי גוטליב ז"ל

אשר עסק כל ימיו בלימוד תורת הצדיק
בעמקות ובהתבוננות

זכות לימוד תורת הצדיק
תעמוד לעילוי נשמתו,
לזכרון עולם ולמזכרת נצח

ת.נ.צ.ב.ה.

קו לסלסל בתורתו

04-627-73-13

1b046277313@gmail.com

תוכן עניינים מורחב

והסבר על מבנה החוברת עם כל ההוספות לתועלת הלומדים

ט תורה רפב באותיות גדולות עם סימונים והפניות.....

כל התורה באותיות גדולות ומאירות עיניים, בתוספת שוליים רחבים לכתובת הערות, ביאורים, שאלות והידושים. זהו חידוש של מערכת 'לטייל בתורתו' שרכים ושוכים אהבו והעידו שהדבר שינה אצלם את כל הלימוד. בכדי להקל על הלומד לעבור במהירות מהלימוד במהדרה זו ללימוד בצורת הדף וכן להיפך, שורטטו סימונים מיוחדים במהדרת צורת הדף, עם אותיות בצירי העמוד, שם רשום בכל קטע מספר העמוד שבו מופיע קטע זה במהדרת האותיות הגדולות.

כז תורה רפב בצורת הדף עם סימון מיוחד.....

התורה מוגשת גם בצורת הדף המקורית המודפסת ברוב הדפוסים המצויים, לתועלת אלו שאוהבים ללמוד מתוך המוכר והרגיל. הוספנו סימון מיוחד עם הפניה למהדרה הגדולה ומאירת העיניים (ראה לעיל).

לג תורה רפב מליקוטי מוהר"ן מהדרת 'פסוק לי פסוקך'.....

מהדרה ייחודית בהוצאת 'פסוק לי פסוקך' המקלה על הלומד ללמוד במהירות ובבהירות, תוך שימת לב לפיסוק קישוע וחלוקה מיוחדת של התורה, מועיל מאוד לשינון וזיכרון!

לט קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש.....

לתועלת סיכום התורה והכנתה בדרך פשוט הוספנו בחוברת זו את התורה מתוך הספר 'קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש', הכולל את קיצור ליקוטי מוהר"ן כפי שהדפיס מוהרנ"ת, ליקוטי עצות, וליקוטי עצות מהדורא בתרא.

מג לעשות מתורות תפילות.....

כפי שהורה רבינו לעשות מתורות תפילות, הובאה תפילה צ (המיוסדת על תורה רפב) מתוך 'ליקוטי תפילות', באותיות גדולות ומאירות עיניים.

נב ליקוטי הלכות.....

כל ההלכות המיוסדות על תורה זו מהספר 'ליקוטי הלכות' (השכמת הבוקר א', ראשית הגז ד', חכירות וקבלנות א').

פא דפי כתיבה.....

בסוף החוברת ישנם עמודים בסגנון דפי מחברת לכתובת חידושים ביאורים ומהלכים.

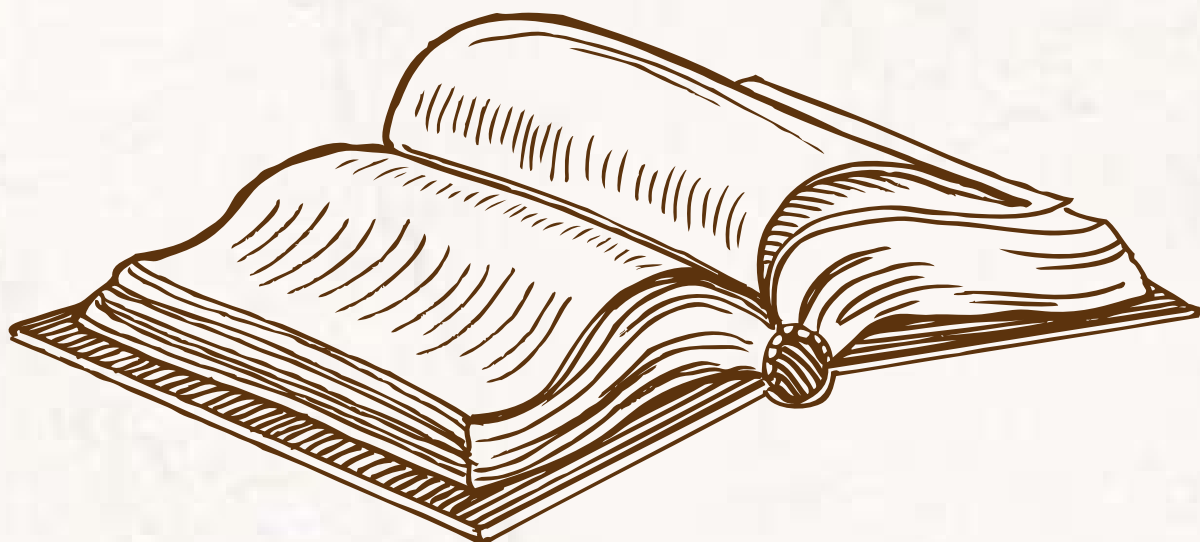
זְכוֹר הַיָּטֵב הַיָּטֵב הַתּוֹרָה
שֶׁל אֲזַמְּרָה לְאַלְמֵי בְּעוֹדֵי,

וּתְעִין שֵׁם יָפָה יָפָה

וְלֹא תִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כִּישְׁנָה

וּתְלַךְ עִמָּה בְּכָל יוֹם

עלים לתרופה מכתב לז

בשער התורה

שוב אנו עומדים בפתחם של הימים הנוראים, ימי הרחמים והדין מראש חודש אלול הבעל"ט ועד סוף ירח האיתנים שאיתן במצוות ומעשים טובים.

ימים אלו, שבהם ידו של הקב"ה פשוטה לקבל את כל נשמות ישראל, המתעוררים לשוב אל צור חוצבתם, הינם ימים נשגבים ומיוחדים, בהם כל יהודי אוסף בצרורו כמה שיותר זכויות ומעשים טובים, מפשפש במעשיו, דן ושוקל את דרכיו בפלם, אם ראויים הם אם לאו ח"ו. רוח של טהרה ותשובה מתערה ממרום על כל הלבבות, וכולם משתוקקים ומבקשים איה היא הדרך לשוב עד ה' אלוקינו בתשובה זכה ושלימה.

ימים אלו מתמזגים אצלנו - חסידי ברסלב - יחד עם ההכנה הרבה, בנענועים וציפיה של חודשים ארוכים, המגיעים לשיאם עם תחילתו של חודש אלול, לקראת הנסיעה הקדושה, הלא היא ההתקבצות המופלאה, מעל לכל גבולות הזמן והמקום של העולם הזה, במקום ציונו הקדוש בימי ראש השנה הק'. ככל שחולפים הימים והשעות נספרות, מבקש ומתפלל כל חסיד למצוא את ההכנה המתאימה ליום הדין בצילו של הרועה הגדול שמקבץ את צאנו, כיצד יבוא ויראה אל מול רבו, באיזה פנים, ומהי הדרך הטובה ביותר להתקשרות הנשמות.

כעת נקרית בידך הזדמנות!

בימים אלו, מתחילים רבבות הלומדים מבקשי ה' בכל רחבי תבל, את התורה הזמנית החדשה - תורה רפ"ב - שתלווה אותנו עד לחודש חשוון הבעל"ט. התורה הזו המוכרת בשמה 'אזמרה', היא לכאורה התורה המפורסמת ביותר, מכל תורתו של המאור הגדול.

כל יסודות 'תורת ההתחזקות', לשמוח בכל נקודה טובה, להכיר בערכו האמיתי של כל יהודי, גנוזים בתוך תורה זו. לא בכדי "הזקיר רבנו, זכרוננו לברכה, מאד לילך עם התורה הזאת, כי הוא יסוד גדול לכל מי שרוצה להתקרב להשם יתברך, ולבל יאבד עולמו לגמרי חס ושלום". כי בתורה זו מתגלה הדרך הקדושה שעל ידה אפשר להשיב את כל העולם כולו בתשובה, למצוא את הטוב, שעל ידו כל העולם כולו יהיה מוטה לכף זכות, ויצא זכאי ביום הדין הנורא של ראש השנה.

אין לנו את האפשרות להפנות עורף, לסרב, לא להיות חלק ח"ו מרבבות הלומדים שהולכים עתה לשנות את כל העולם עם תורה זו. יש בידנו את כלי הנשק העוצמתי ביותר, שבכוחו להשיב את כל העולם בתשובה שלימה. ועל כן אנו מחויבים, כל מי שיודע קצת את כוחה הגדול של תורה זו, להימנות עם כל אנ"ש ללימוד התורה הזאת בחודשים הקרובים.

עכשיו, אף אחד לא יכול לומר שהליכה עם תורה נמצאת מעבר לים, והיא גם לא בשמים.

תורה רפ"ב - הינה תורה קצרה ושווה לכל נפש. כל מי שעד עתה הרגיש שלימוד ליקוטי מוהר"ן והליכה עם תורה אינה שייכת אליו בפרטיות, יכול בתורה זו להתחיל מחדש לנסות ולטעום את

הטעם המיוחד, את ההתקשרות וההתקרבות העצומה שיש בלימוד זה ברוחו ונשמתו של רבינו הק'. אין עוד תורה כל כך עמוקה מחד גיסא ופשוטה להבנה מאידך גיסא כמו תורה רפ"ב. ועל כן בוודאי שאין אחד בעולם שיכול לומר שהליכה ולימוד בתורה רפ"ב אינה שייכת אליו.

בתורה זו רבינו אף רומז שהצדיק בעצמו, משגיח על כל אותם נשמות השייכים לחלקו והמסתופפים בצל כנפיו, בהשגחה מיוחדת, היכן הם קורים ומה הם לומדים, וכדברי המשנה במסכת שבת "החזן רואה היכן התינוקות קורים". לפי דבריו הקדושים, הרי שרבינו בעצמו, רואה משגיח ומסתכל היטב, לראות היכן – באיזה תורה מתורותיו – עוסקים התינוקות, הלא המה תלמידיו היקרים, שהם כעין אותם תינוקות השייכים לחלקו.

ואם כך, בוודאי השגחה זו אינה רק התעניינות גרידא, אלא בוודאי ההסתכלות של הצדיק היכן התינוקות קורין, זו כביכול שותפות שלו בעצמו באותו הלימוד, דהיינו שהלימוד שלנו מעורר אצלו בעצמו כעין לימוד מחדש של התורה בה אנו עוסקים.

ובפרט כשאנו באים לעסוק בתורה רפ"ב, שם רבינו אכן גילה שהחזן רואה היכן התינוקות קורים, דהיינו שהוא מתבונן בנקודות הטובות של כל אחד, ועל ידי זה הוא מעלה אותם לכף זכות ובונה איתם את המשכן, בוודאי ובוודאי שעל ידי ריבוי הלומדים בתורה זו, השייכים לחלקו של רבינו, תתעורר בעולם הארה חדשה מתורה זו להחיש ולמהר את גאולתנו השלימה.

כמעשינו בתורות הקודמות, גם בחוברת זו השתדלנו להביא לפניכם חוברת מהודרת ומאירת עיניים, מעוטרת בכמה וכמה הוספות וחידושים.

כרגיל, הדפסנו את התורה במהדורת צורת הדף, אליה הוספנו גם את המהדורה האהובה על ציבור הלומדים, עם האותיות הגדולות ומאירות העיניים, יחד עם השוליים הרחבים לכתיבת חידושים והערות. כמו כן יש את המהדורה בהוצאת 'פסוק לי פסוקך' המועילה לשינון זיכרון ועיון.

עליהם חונים – ליקוטי תפילות, ליקוטי הלכות. כמו כן, לראשונה הוספנו את החיבור המיוחד 'קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש' באדיבות מכון מסילות, ספר חדש המרכז את כל קיצור התורה, היוצא בימים אלו מתחת מכבש הדפוס.

אנו מקווים שחוברת זו תועיל לכלל הלומדים ותסייע בהפצת ולימוד תורת הנחל נובע בכל העולם, עדי נזכה להבטחה בגאולה השלימה 'אז תמלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים'.

מערכת 'לטייל בתורתו'

ליקוטי מזרחי"ן

תורה רפ"ב
'אזמרה לאלקי בעודי'

באותיות גדולות ומאירות עיניים
עם שוליים רחבים לשאלות הערות וחידושים

לטייל
בתורתו
לעידוד הנשק והתבוננות
בליקוטי מזרחי"ן

כָּבֵר מִבְּאֵר אֶצְלָנוּ כַּמָּה עֲצוֹת אֵיךְ לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ וּלְהַחֲיוֹת
אֶת עֲצָמוֹ וּלְשַׁמַּח אֶת עַצְמוֹ, וּבִפְרֵט עַל יְדֵי הַדָּרֵךְ הַנִּפְלֵא
וְהַנּוֹרָא וְהַנְּשֹׁבֵב שְׁגִלָּה אֹרֵךְ הָאֹרוֹת עַל פְּסוּק אֲזַמְּרָה
לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי. הִפְךָ בָּהּ וְהִפְךָ בָּהּ וְסִיב וּבִלָּה בָּהּ, וּמִמֶּנָּה
לֹא תִזְוַע, שְׂאִיז לְךָ מִדָּה טוֹבָה מִמֶּנּוּ, וּבְכֹל יוֹם וַיּוֹם
יְהִי הַדָּרֵךְ הַזֶּה בְּעֵינֶיךָ פְּחָדֶשׁ, לְרֵאוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל
יוֹם כְּאִלּוֹ הוּא רַחוּק בְּתַכְלִית הַרְחוּק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבְזֶה
בְּעֲצָמוֹ דִּיקָא יַחֲיָה וַיִּשְׁמַח אֶת עֲצָמוֹ שְׁבַעֲצָם רַחוּקוֹ
כִּזְהוּ, אֶרֶץ עַל פִּי כֵן עֲדִין יֵשׁ בִּי מֵעַט שְׂאִינִי רָשָׁע, אֶרֶץ גַּם
יֵשׁ בִּי כַּמָּה וְכַמָּה נִקְדוֹת טוֹבוֹת מִכַּמָּה מִצְוֹת נוֹרָאוֹת
שְׂאִנּוּ מִקִּימִין בְּכֹל יוֹם, אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ, אֱלֹמֵלֵא
לֹא אֲתִינָא לְעֵלְמָא אֱלֵא לְמִשְׁמַע דָּא דֵינּוּ, אֱלֹ פִינוּ
מֵלֵא שִׁירָה כִּים וְכו' וְכו'. אִיז אָנוּ מִסְפִּיקִין לְהוֹדוֹת
וְלוֹמַר דֵּינּוּ עַל שְׂזִכְיֵנוּ לְשִׁמְעֵ הַחֲדוּשׁ הַנְּשֹׁבֵב הַזֶּה.

תורה רפב

דַּע כִּי צָרִיךְ לָדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף
 זְכוּת. וְאַפִּילוּ מִי שֶׁהוּא רָשָׁע גָּמוּר,
 צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְמַצּוֹא בּוֹ אֵיזָה מְעַט טוֹב,
 שֶׁבָּאוֹתוֹ הַמְעַט אֵינוֹ רָשָׁע. וְעַל יְדֵי זֶה
 נִשְׁמוּצָא בּוֹ מְעַט טוֹב, וְדָן אוֹתוֹ לְכַף
 זְכוּת, עַל יְדֵי זֶה מַעֲלָה אוֹתוֹ בְּאַמֶּת לְכַף
 זְכוּת, וְיוּכַל לְהִשְׁיבוּ בְּתִשׁוּבָה.

וְזֶה בְּחֵי' (תהלים ל"ז), "וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע,
 וְהִתְבּוֹנְנֶתָ עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ", הֵיִינוּ
 שֶׁהַפְּסוּק מְזַהֵיר לָדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת,
 וְאֵף עַל פִּי שְׂאֵתָה רוּאָה שֶׁהוּא רָשָׁע
 גָּמוּר, אֵף עַל פִּי כֵן צָרִיךְ אֶתָּה לְחַפֵּשׂ

וּלְבַקֵּשׁ לְמִצּוֹא בּוֹ מְעַט טוֹב שְׁנֵשֶׁם אֵינוֹ
 רָשָׁע. וְזֶהוּ: "וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע",
 שְׂצָרִיד אַתָּה לְבַקֵּשׁ בּוֹ עוֹד מְעַט טוֹב
 שְׁיֵשׁ בּוֹ עַדִּיין, שְׁנֵשֶׁם אֵינוֹ רָשָׁע; כִּי אֵף
 עַל פִּי שֶׁהוּא רָשָׁע, אֵיךְ אֶפְשָׁר שְׂאֵין בּוֹ
 מְעַט טוֹב עַדִּיין, כִּי אֵיךְ אֶפְשָׁר שְׁלֹא
 עֲשֶׂה אֵיזָה מִצְוָה אוֹ דָּבָר טוֹב מִיָּמָיו,
 וְעַל יְדֵי זֶה שְׂאֵתָה מוֹצֵא בּוֹ עוֹד מְעַט
 טוֹב שְׁנֵשֶׁם אֵינוֹ רָשָׁע, וְאַתָּה דָּן אוֹתוֹ
 לְכַף זְכוּת, עַל יְדֵי זֶה, אַתָּה מַעֲלָה אוֹתוֹ
 בְּאַמֶּת מִכַּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת, עַד שְׁיֵשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה עַל יְדֵי זֶה.

וְזֶהוּ "וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע", עַל יְדֵי
 שְׂמוֹצֵא בְּהַרְשָׁע עוֹד מְעַט טוֹב, שְׁנֵשֶׁם
 אֵינוֹ רָשָׁע, עַל יְדֵי זֶה "וְהַתְּבוֹנְנָת" עַל

מְקוֹמוֹ וְאֵינָנוּ", הֵינּוּ כְּשֶׁתְּבוּנָה
 וְתִסְתַּכַּל עַל מְקוֹמוֹ וּמְדַרְיָגָתוֹ, "וְאֵינָנוּ"
 שָׁם עַל מְקוֹמוֹ הָרֵאשׁוֹן, כִּי עַל יְדֵי
 שְׂמוּצָאִין בּוֹ עוֹד מְעַט טוֹב, אֵיזָה נְקוּדָה
 טוֹבָה, וְדָנִין אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, עַל יְדֵי זֶה
 מוּצִיאִין אוֹתוֹ בְּאֶמֶת מִכַּף חוֹבָה לְכַף
 זְכוּת. וְזֶהוּ "וְהִתְבוּנָתָ עַל מְקוֹמוֹ
 וְאֵינָנוּ" כַּנִּ"ל. וְהֵבֵן.

וְכֵן צָרִיךְ הָאָדָם לְמַצוּא גַם בְּעֵצְמוֹ, כִּי
 זֶה יְדוּעַ שְׂצָרִיךְ הָאָדָם לִיזְהָר מְאֹד לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְהִרְחִיק הָעֵצְבוֹת מְאֹד
 מְאֹד, (כִּמְבוּאָר אֶצְלֵינוּ כַּמָּה פְּעָמִים).
 וְאֶפִּילוֹ כְּשִׂמְחָה לְהִסְתַּכַּל בְּעֵצְמוֹ,

וְרוּאָה שְׂאִין בּוֹ שׁוֹם טוֹב, וְהוּא מְלֵא
 חֲטָאִים, וְרוּצָה הַבַּעַל דְּבַר לְהַפִּילוֹ עַל
 יְדֵי זֶה בְּעֶצְבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה חֶסֶם וְשָׁלוֹם,
 אֵף עַל פִּי כֵן אָסוּר לוֹ לִיפּוֹל מִזֶּה, רַק
 צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְמַצּוֹא בְּעֶצְמוֹ אֵיזָה מְעַט
 טוֹב, כִּי אֵיךְ אֶפְשֶׁר שְׁלֵא עֲשֶׂה מִיָּמִיו
 אֵיזָה מְצוּהָ אוֹ דְבַר טוֹב.

וְאֵף שְׁכַנְשֵׁמַתְחִיל לְהַסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ
 הַדְּבַר הַטוֹב, הוּא רוּאָה שְׁהוּא גַם
 כֵּן מְלֵא פְּצָעִים וְאִין בּוֹ מְתוֹם, הֵיִינוּ
 שְׁרוּאָה שְׁגַם הַמְצוּהָ וְהַדְּבַר שְׁבִקְדוּשָׁה
 שְׁזָכָה לַעֲשׂוֹת, הוּא גַם כֵּן מְלֵא פְּנִיּוֹת
 וּמַחְשָׁבוֹת זָרוֹת וּפְגָמִים הַרְבֵּה, עִם כָּל
 זֶה אֵיךְ אֶפְשֶׁר שְׁלֵא יִהְיֶה בְּאוֹתָהּ הַמְצוּהָ
 וְהַדְּבַר שְׁבִקְדוּשָׁה אֵיזָה מְעַט טוֹב, כִּי

עַל כָּל פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, עַל כָּל פָּנִים
הָיָה אֵיזָה נְקוּדָה טוֹבָה בְּהַמְצוּהָ וְהַדָּבָר
טוֹב שֶׁעָשָׂה.

כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ לְמַצוּא
בְּעֵצְמוֹ אֵיזָה מְעַט טוֹב, כְּדֵי לְהַחֲיוֹת אֶת
עֵצְמוֹ, וּלְבֹא לְיָדֵי שְׂמַחָה כַּנִּ"ל, וְעַל יְדֵי
זֶה שְׂמַחֲפֵשׂ וּמוֹצֵא בְּעֵצְמוֹ עֲדֵיין מְעַט
טוֹב, עַל יְדֵי זֶה הוּא יוֹצֵא בְּאַמַּת מִכֶּפֶר
חֹבָה לְכַף זְכוּת וְיוֹכֵל לָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה,
בְּבַחֲיִנּוֹת וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהַתְּבוּנָתָה
עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ, כַּנִּ"ל.

הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיכִין לָדוֹן אַחֲרֵים לְכַף
זְכוּת אֲפִילוֹ אֶת הַרְשָׁעִים, וּלְמַצוּא בָּהֶם
אֵיזָה נְקוּדוֹת טוֹבוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה מוֹצִיאִין

אֹתָם בְּאַמֶּת מִכֶּף חוֹבָה לְכֶף זְכוּת,
 בְּבַחֵי' וְעוֹד מֵעַט זְכוּ' וְהִתְבוּנָתָ וְכוּ',
 כַּנִּ"ל, כִּמוֹ כֵּן הוּא אֵצֶל הָאָדָם בְּעֵצְמוֹ,
 נִשְׁצָרִיךְ לָדוֹן אֶת עֵצְמוֹ לְכֶף זְכוּת,
 וְלִמְצוֹא בְּעֵצְמוֹ אֵיזָה נְקוּדָה טוֹבָה עַד־יֵין,
 כִּדֵי לְחַזֵּק אֶת עֵצְמוֹ שֶׁלֹּא יִפּוֹל לְגַמְרֵי
 חֵם וְשָׁלוֹם, רַק אֲדַרְבָּא יַחֲיֶה אֶת עֵצְמוֹ,
 וַיִּשְׁמַח אֶת נַפְשׁוֹ בְּמַעַט הַטּוֹב שֶׁמוֹצֵא
 בְּעֵצְמוֹ, דֵּהֲיֵינוּ מַה נִּשְׁזַכֶּה לַעֲשׂוֹת מִיָּמֵינוּ
 אֵיזָה מִצְוָה אוֹ אֵיזָה דְּבַר טוֹב.

וְכִמוֹ כֵּן צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ עוֹד, לְמַצּוֹא בְּעֵצְמוֹ
 עוֹד אֵיזָה דְּבַר טוֹב, וְאִף שְׂגָם אוֹתוֹ
 הַדְּבַר הַטּוֹב הוּא גַם כֵּן מְעוֹרָב בְּפִסּוּלֵת
 הַרְבֵּה, עִם כָּל זֶה, יוֹצֵיא מִשָּׁם גַּם כֵּן
 אֵיזָה נְקוּדָה טוֹבָה, וְכֵן יַחֲפֵשׂ וַיִּלְקַט

עוד הנקודות טובות, ועל ידי זה נעשין
 נגונים כמבואר במקום אחר (במאמר 'ויהי מקן'
 בסימן נד), ב'חי' מנגן בכלי זמר, ש'הוא ב'חי'
 ש'מלקט הרוח טובה מן הרוח נכאה
 עצבות רוח עיין שם; [והכלל כי נגינה
 דקדושה היא גבוה מאד מאד כידוע,
 ועיקר הניגון נעשה, על ידי בירור הטוב
 מן הרע, שעל ידי ש'מבררין ומלקטין
 הנקודות טובות מתוך הרע, על ידי זה
 נעשין נגונים וזמירות. עיין שם היטב.]

ועל כן על ידי שאינו מניח להפיל את
 עצמו, ומחיה את עצמו במה ש'מחפש
 ומבקש ומוציא בעצמו איזה נקודות
 טובות, ומלקט ומברר אלו הנקודות
 טובות, מתוך הרע והפסולת שבו וכו'

כַּנִּ"ל, עַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְגוּנִים כַּנִּ"ל. וְאִזִּי
הוּא יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל וּלְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לָהּ.

כִּי זֶה יְדוּעַ שְׂכֵנֵהָ אָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ
מִחֲמַת גְּשָׁמִיּוֹתוֹ וּמַעֲשָׂיו הָרָעִים
שְׂרוּאָה נֶשְׁהוּא רָחוֹק מְאֹד מְאֹד מִן
הַקְּדוּשָׁה בְּאַמַּת, אִזִּי עַל פִּי רוֹב אֵינוֹ
יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל כָּלֵל מִחֲמַת זֶה, וְאֵינוֹ
יְכוּל לְפִתּוּחַ פִּיּוֹ כָּלֵל, מִחֲמַת גּוֹדֵל
הַעֲצָבוֹת וְהַמָּרָה וְשַׁחֲוָרָה וְהַכְּבִידוֹת
שֶׁנּוֹפֵל עָלָיו, עַל יְדֵי שְׂרוּאָה גּוֹדֵל עוֹצֵם
רִיחֻקוֹ מִהַנֶּשֶׁם יִתְבָּרֵךְ.

אַבֵּל כְּשֶׁהוּא מְחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ עַל פִּי
הַעֲצָה הַנִּ"ל, דְּהֵיִינוּ שְׂאֵף עַל פִּי נְשִׂידַע
בְּעַצְמוֹ נְשִׂישׁ לוֹ מַעֲשִׂים רָעִים וְחַטָּאִים

הַרְבֵּה מְאֹד, וְהוּא רְחוֹק מְאֹד מְאֹד
 מֵהַנֶּשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵף עַל פִּי כֵן הוּא מַחֲפֵשׁ
 וּמְבַקֵּשׁ וּמוֹצֵא בְּעֵצְמוֹ עֲדִיין אֵיזָה נְקוּדוֹת
 טוֹבוֹת כַּנֵּ"ל, וּמַחֲיֶה וּמְשַׁמֵּחַ אֶת עֵצְמוֹ
 בְּזֶה, כִּי בְּוֹדָאֵי רְאוּי לְהָאָדָם לְהַגְדִּיל
 שְׂמִיחָתוֹ מְאֹד בְּכָל נְקוּדָה וּנְקוּדָה טוֹבָה
 מִקְדוּשָׁת יִשְׂרָאֵל שְׂמוֹצֵא בְּעֵצְמוֹ עֲדִיין,
 וְאֵי כְּשִׂמְחִיה וּמְשַׁמֵּחַ אֶת עֵצְמוֹ עַל יְדֵי
 זֶה כַּנֵּ"ל, אֵיזָה הוּא יָכוֹל לְהַתְּפַלֵּל וּלְזַמֵּר
 וּלְהוֹדוֹת לָהּ.

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים קמו) "אֲזַמְּרָה לְאֱלֹקֵי
 בְּעוֹדֵי", "בְּעוֹדֵי" דִּיִּקָּא, הֵיִינוּ,
 עַל יְדֵי בְּחִינַת הָעוֹד נְשִׂי נְשִׂאֵי מוֹצֵא
 בְּעֵצְמֵי בְּחִינוֹת עוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע
 כַּנֵּ"ל, עַל יְדֵי אוֹתָהּ הַנְּקוּדָה עַל יְדֵי

זֶה אוֹכֵל לְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לַה' כַּנִּל".
 וְזֶהוּ אֲזַמְרָה, "אֲזַמְרָה" דִּי יִקָּא, הֵיִינוּ
 זְמִירוֹת וְנִגּוּנִים שְׁנַעֲשִׂין עַל יְדֵי שְׂמֵלֶקֶט
 הַנְּקוּדוֹת טוֹבוֹת כַּנִּל".

[וְהַזְהִיר רַבֵּינוּ ז"ל מְאֹד לִילְךָ עִם
 הַתּוֹרָה הַזֹּאת, כִּי הוּא יְסוּד גָּדוֹל לְכָל
 מִי שֶׁרוֹצֶה לְהִתְקַרֵּב לַה' שֶׁמִּתְבָּרַךְ,
 וְלִבֵּל יֵאָבֵד עוֹלָמוֹ לְגַמְרֵי חֵם וְשָׁלוֹם. כִּי
 רֹב בְּנֵי אָדָם שֶׁרְחוּקִים מֵהַנֶּשֶׁם יִתְבָּרַךְ,
 עֵיקַר רִיחוּקָם הוּא מִחֲמַת מָרָה שֶׁחוֹרָה
 וְעֵצְבוֹת, מִחֲמַת שְׁנוּפְלִים בְּדַעְתָּם,
 מִחֲמַת שְׁרוּאִים בְּעֵצְמָם גּוֹדֵל קִילְקוּלָם
 שֶׁקְלָקְלוּ מֵעֲשִׂיהֶם כָּל אֶחָד כִּפִּי מֵהַ
 שְׂיֹדֵעַ בְּעֵצְמוֹ אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמִכְאוּבָיו,
 וּמִחֲמַת זֶה, הֵם נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְרוּבָם

מִיֵּאֲנִישִׁים עֲצָמָן לְגַמְרִי, וְעַל יְדֵי זֶה אֵינָם
מִתְפַּלְלִים בְּכַוֻּנָּה כָּלֵל, וְאֵינָם עוֹשִׂים
אֲפִילוֹ מַה נְשָׁהוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עַד־יִין.

עַל כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִשְׁכִּיל מְאֹד עַל
דְּבַר זֶה, כִּי כָּל הַנְּפִילוֹת נִשְׁבַּדְעָתוֹ, אִף עַל
פִּי נְשָׂהוּא מִחֲמַת מַעֲשִׂים רָעִים נִשְׁעָשָׂה
בְּאַמְתּוֹ, עִם כָּל זֶה, הַנְּפִילָה נִשְׁבַּדְעָתוֹ,
וְהַעֲצָבוֹת וְהַמָּרָה וְשַׁחוּרָה שְׁנוּפֵל עָלָיו
עַל יְדֵי זֶה, הַכֹּל הוּא רַק מַעֲשֵׂי בַעַל דְּבַר,
נִשְׁמַח לִישׁ דַּעְתּוֹ כִּדֵּי לְהַפִּילוֹ לְגַמְרֵי חַס
וְשָׁלוֹם, עַל כֵּן, צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק מְאֹד,
לִילֵךְ עִם הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ
בְּעֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם אֵיזָה מְעַט טוֹב וּנְקוּדוֹת
טוֹבוֹת וְכוּ', כַּנִּ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה יִחְיֶה וְיִשְׁמַח
אֶת עֲצָמוֹ, וְיִצְפֶּה לִישׁוּעָה עַד־יִין, וְיִוְכַל

לְהַתְּפִיל וּלְזַמַּר וּלְהוֹדוֹת לַה', בְּבַחֲיַנֵּת
 אֲזַמְּרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי כַּנ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה
 יִזְכֶּה לָשׁוּב בְּאַמַּת אֵל ה' כַּנ"ל.]

וְדַע שְׁמֵי שְׂיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת אֱלֹהֵי הַנְּגוּנִים,
 דְּהֵיִינוּ לְלַקֵּט הַנְּקוּדוֹת טוֹבוֹת
 שְׁנִמְצָא בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲפִילוּ
 בְּהַפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל כַּנ"ל, הוּא יִכּוֹל
 לְהַתְּפִיל לְפָנָי הָעֵמוּד, כִּי הַמַּתְּפִיל לְפָנָי
 הָעֵמוּד, הוּא נִקְרָא שְׁלִיחַ צִיבוּר, וְצָרִיךְ
 שְׂיִהְיֶה נִשְׁלָח מִכָּל הַצִּיבוּר, דְּהֵיִינוּ
 שְׂצָרִיךְ שְׂיִקְבֵּץ כָּל נְקוּדָה טוֹבָה שְׁנִמְצָא
 בְּכָל אֶחָד מִהַמַּתְּפִילִין, וְכָל הַנְּקוּדוֹת
 טוֹבוֹת יִהְיוּ • נְכַלְלִין בּוֹ, וְהוּא יַעֲמוּד

וַיִּתְפַּלֵּל עִם כָּל הַטּוֹב הַזֶּה, וַזֶּהוּ שְׁלִיחַ
 צִיבּוֹר. וְצָרִיךְ שְׁיִהְיֶה בוֹ בְּחִינַת גְּבוּהַ כּוֹז,
 שְׁעַל יְדֵי זֶה, יִהְיוּ כָּל הַנְּקוּדוֹת תְּאֵבִים
 אֱלֹו, וַיִּהְיוּ נִכְלָלִין בוֹ.

וּמִי שְׁיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת נְגוּנִים הַנ"ל, דֶּהֱיִינוּ
 שְׁיִכּוֹל לָדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת,
 אֲפִילוֹ אֶת הַקְּלִים וְהַרְשָׁעִים, כִּי מִנְשֵׁתֵי
 לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ לְמִצּוֹא בְּכוֹלָם נְקוּדוֹת
 טוֹבוֹת כַּנ"ל, שְׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְגוּנִים,
 כַּנ"ל, זֶה הַצַּדִּיק שְׁאוּחֵז בְּמַדְרִיגָה זֹאת,
 הוּא יְכוֹל לְהִיּוֹת חֲזָן וּשְׁלִיחַ צִיבּוֹר,
 דֶּהֱיִינוּ לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֵי הָעַמּוּד, כִּי הוּא
 יֵשׁ בוֹ בְּחִינַת זוֹ הַצַּרִּיכָה לְהַשְׁלִיחַ צִבּוֹר
 הַהֲגוֹן בְּאַמֶּת, שְׁצָרִיךְ שְׁיִהְיֶה בוֹ בְּחִי'
 שְׁיִהְיוּ כָּל הַנְּקוּדוֹת טוֹבוֹת תְּאֵבִים אֱלֹו

וַיְהִי־וְנִכְלְלִין בּוֹ כַּנִּ"ל, כִּי הוּא יָכוֹל לְקַבֵּץ
 כָּל הַנְּקוּדוֹת טוֹבוֹת שֶׁנִּמְצְא בְּכָל אֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל אֲפִילוֹ בְּפוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל כַּנִּ"ל.

וְדַע, שֵׁישׁ בְּכָל דוֹר וְדוֹר רוּעָה, וְהוּא
 בְּחִינּוֹת מִשָּׁה, שֶׁהוּא רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְזֶה
 הַרוּעָה הוּא עוֹשֶׂה מִשְׁכָּן.

וְדַע שֶׁתְּנוּקָת שֶׁל בַּיִת רַבֵּן מְקַבְּלִים הַכֵּל
 פִּיהֶם שְׂאִין בּוֹ חֵטָא מִזֵּה הַמִּשְׁכָּן. וְעַל
 כֵּן הַתִּינוּק כְּשֶׁמֵּתְחִיל לְקָרוֹת וּלְהַכְּנִים
 בַּתּוֹרָה, הוּא מֵתְחִיל מִן וַיִּקְרָא אֶל מִשָּׁה,
 שֶׁהוּא אֶל"ף זַעִירָא, כִּי וַיִּקְרָא מִדְּבַר

מִנְּמַר הַקָּמַת הַמְּשָׁכָן, שְׂאֵז קָרְאוּ הַנְּשִׁים
 יִתְּבַרְךָ וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ מִהַמְּשָׁכָן,
 וְעַל כֵּן מִנְּשִׁים מִתְּחִילִין הִתְיַנּוּקוֹת, כִּי
 מִנְּשִׁים מְקַבְּלִין הֶבֶל פִּיהֶם כַּנִּ"ל, וּמִנְּשִׁים
 מִתְּחִילִין לְקָרוֹת וּלְהַכְנִים לְתוֹךְ הַתּוֹרָה.

וְדַע שְׂכָל הַצְּדִיקִים שְׂבִדּוֹר כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד הוּא בְּחִינַת רוּעָה, כִּי בְּכָל
 אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת מִשְׁהָ, וְכָל אֶחָד
 וְאֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ, הוּא עוֹשֶׂה בְּחִינַת
 מְשָׁכָן, שְׂמִנְּשִׁים מְקַבְּלִין הִתְיַנּוּקוֹת הֶבֶל
 פִּיהֶם כַּנִּ"ל. וְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ, לְפִי
 בְּחִינַת הַמְּשָׁכָן שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ
 לוֹ תִּינּוּקוֹת שֶׁהֵם מְקַבְּלִין מִנְּשִׁים. נִמְצָא

נְשִׂישׁ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד מִצְדִּיקֵי הַדּוֹר, סָךְ
 תִּינוּקוֹת שֶׁהֵם מְקַבְּלִין הֶבֶל פִּיהֶם מִמֶּנּוּ,
 כֹּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ, כַּנִּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שבת לג:)
 שֶׁתִּינוּקוֹת נִתְּפָסִין עַל עֵזוֹן הַדּוֹר שֶׁנֶּאֱמַר:
 "וְרָעִי אֶת גְּדֵיוֹתֶיךָ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרוּעִים"
 שֶׁמִּתְּמַשְׁכְּנִין עַל הָרוּעִים, וְזֶהוּ: "עַל
 מִשְׁכְּנוֹת הָרוּעִים", שֶׁהֵם מְקַבְּלִין הֶבֶל
 פִּיהֶם מִבְּחִינַת הַמִּשְׁכְּנוֹת שֶׁל הָרוּעִים,
 דִּהְיִינוּ הַצְּדִיקִים שֶׁבַּדּוֹר, שֶׁכָּל אֶחָד
 עוֹשֶׂה מִשְׁכָּן כַּנִּ"ל.

אִךְ לֵידַע כָּל זֹאת, דִּהְיִינוּ לְדַעַת כָּל צְדִיק
 וְצְדִיק, אִיזָה הֵם הַתִּינוּקוֹת הַנְּשִׂיכִים

לו, וכמה הם מקבלין ממנו, ולידע כל
הבחינות שיש בזה, והדור שיבא מהם
עד הסוף, דע, מי שיוכל לעשות ניגונים
הנ"ל, הוא יכול לידע כל זה.

וזהו סוד מה שאמרו רבותינו ז"ל
במשנה (שבת יא) 'באמת אמרו החזן רואה
היכן תינוקת קוראים'. 'החזן', דהיינו מי
שיכול לעשות הניגונים הנ"ל, שהוא יכול
להיות חזן ונשליח צבור להתפלל לפני
העמוד כנ"ל, הוא רואה ויודע היכן
התינוקת קורין, היינו אצל איזה
צדיק הם מקבלין הכל פיהם, שעל ידו
הם קוראין ונכנסין בהתורה כנ"ל.

וּשְׂמַח בְּנֵי וְכָל אוֹהְבֵינוּ בְּכָל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה
טוֹבָה מִקְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל שְׂזָכֵינוּ.

וְאֶתְמוּל חֲזַרְתִּי עִם אֶחָד הַתּוֹרָה אֲזַמְּרָה לְאַלְמֵי בְּעוֹדֵי,
וְנַעֲשִׂית בְּעֵינַי כְּחֻדְשָׁה מִמֶּשׁ,

וְהַנֶּשֶׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לִילָד עֲמָה בְּכָל
יוֹם וּבְכָל עֵת כִּי נִפְלְאָת הִיא, מַעֲשֵׂי ה'
הַמָּה, גְּדוּלִים מַעֲשֵׂי ה' אֲשֶׁר הַפְּלִיא
לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, מָה אֲדַבֵּר,

חֲזִקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד בְּכָל יוֹם מִחֻדְשׁ כָּל אֶחָד
מִמְּקוֹם שֶׁהוּא

כִּי כָּל חַיּוֹתֵינוּ וְקִיּוּמֵנוּ הִיא בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה
וּבְכָל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה מִה שְׂמוֹשְׁכִים עֲצָמָם בְּכָל
פַּעַם מִרַע לְטוֹב. וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אִידֵךְ שֶׁהוּא
כָּל חַיּוֹתוֹ וְקִיּוּמוֹ מִזֶּה,

וְסוֹף כָּל סוֹף נָשׁוּב כְּלָנוּ לְהַנֶּשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עַל יְדֵי זֶה.

ליקוטי מזרחי"ן

תורה רפ"ב
'אזמרה'

כצורת הדף

לטייל
בתורתו
לעידוד הנשק והתבוננות
בליקוטי מזרחי"ן

הַכֹּפֶל הַדָּבָר בְּאַזְהָרָה כְּפוּלָה וּמִשְׁלֵשֶׁת שְׁלֵא יִהְיֶה לְךָ
שׁוּם מָרָה שְׁחֹרָה מְזָה. וְלִסְלֵק הָעֵינַן מִדַּעְתְּךָ לְגַמְרִי,
וְלִבְלִי לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, רַק לְהִתְחַזֵּק בְּשִׂמְחָה, וְתִחְזֹר
לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ לִילְךָ עִם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אֲזַמְרָה
לְאַלְמִי בְּעוֹדִי, וְתִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, וְעַל
יְדֵי זֶה תֻּכַּל לְשִׂמְחָה וְלְהִתְחַזֵּק, מְנִיחַ לַה' וְיִוָּשַׁע
לְךָ בְּכָל עֵינֶיךָ וְאַלְמֵלֵא לֹא אֶתִּינָא לְעֵלְמָא
אֲלֵא לְמִשְׁמַע הַתּוֹרָה אֲזַמְרָה דִּיֵּינוּ,
וְאַל תִּשְׁכַּח שְׁתַּהֲלֵה לְאֵל
הַיִּיתָ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַזֶּה
בְּתוֹךְ עֵדָה קְדוּשָׁה וְנוֹרָאָה
כְּזֹאת. וְכִכֵּר הַזֶּהִירְנוּ הוּא
זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה שְׁמִי שֶׁהוּא אֲצִלוּ
עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיךְ לְשִׂמְחָה
בְּכָל הַשָּׁנָה, וְאָמַר בְּפִרוּשׁ אֲכִלוּ
מִעֲדָנִים וּשְׂתוּ מִמֵּתִקִּים כִּי חֲדוֹת
ה' הֵיא מְעֻזְכֶם, כִּי הַמְקַרָא
הַזֶּה נֶאֱמַר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה

ליקוטי רפ רפא אומרה לאלקי בעודי רפ מוחרין קבא.

חכמים, ונאמר עליו "שמח וזולגין", על כל זה, נקרא "צאתך", נגד עבודת התורה שהיא בחינות "יששכר באהלך", כי אף על פי כן, עבודת התורה למעלה יותר.

וכן כל מדריגה ומדריגה, נגד המדריגה שלמעלה ממנה - נקראת המדריגה שלמטה "צאתך", נגד המדריגה שלמעלה, שהיא נקראת "אהלך"; ואפילו מי שעובד השם ותכבוד בדביקות - עם כל זה, נגד המדריגה שלמעלה ממנה עוד, נקרא אפילו דביקות בחינת "צאתך".

וזהו "בי תצא", היינו בחינת המשא ומתן, כנ"ל. וזהו: "למלחמה על אויבך" - כי אז הוא שעת מלחמה עם האויבים, כנ"ל, כי צריך לברר ולהעלות הניצוצות מהם, כנ"ל. וזהו "ונתנו ה' אלקיך בידך", זה בחינות אמונה, כמו שכתוב: (שמות י') "ויהי ידיו אמונה"; כי על ידי אמונה - מעלין הניצוצות, כנ"ל. וזהו "ושבית שביו", זה בחינות התורה, כמו שכתוב: (תהלים סח) "עלית למרום שבית שבי", כנ"ל.

רפא אפילו אדם פשוט אם ישב עצמו על הספר, ויסתכל על אותיות התורה - יכול לראות חדשות ונפלאות; היינו, שעל ידי הסתכלות היטב היטב על אותיות התורה - יתחילו האותיות להאיר ולהצטרף, בבחינת אותיות 'בולטות' ומצטרפות שאמרו רבותינו ז"ל, (יבמ ע"ג) ואז יראה נפלאות ציוריים חדשים; ויכולין לראות בהספר מה שבעל המחבר לא כיוון לזה כלל.

וזה, אפשר אפילו לאדם פשוט; כי אדם גדול, יכול לראות זאת בלא יגיעה, רק אפילו אדם פשוט לגמרי יכול להשיג ולראות חדשות, כנ"ל, אם ישב עצמו ויסתכל ויסתכל על אותיות התורה, כנ"ל; אך שלא יעמיד הדבר לנסיון, כי יוכל להיות, שאז דווקא לא יראה כלל, אך אף על פי כן, יכול להשיג לזה אפילו אדם פשוט, כנ"ל.

רפב דע כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות. ואפילו מי שהוא רשע גמור, צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע. ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות, על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות, ויוכל להשיבו בתשובה.

וזה בחי' (תהלים לו), "ועוד מעט ואין רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו", היינו שהפסוק מזוהר לדון את הכל לכף זכות, ואף על פי שאתה רואה שהוא רשע גמור, אף על פי כן צריך אתה לחפש ולבקש למצוא בו מעט טוב שיש בו רשע. וזהו: "ועוד מעט ואין רשע", שצריך אתה לבקש בו עוד מעט טוב שיש בו עדיין, ששם אינו רשע; כי אף על פי שהוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב עדיין, כי איך אפשר שלא עשה איזה מצוה או דבר טוב מימיו, ועל ידי זה שאתה מוצא בו עוד מעט טוב ששם אינו רשע, ואתה דן אותו לכף זכות, על ידי זה, אתה מעלה אותו באמת מכף חובה לכף זכות, עד שישוב בתשובה על ידי זה.

וזהו "ועוד מעט ואין רשע", על ידי שמוצא בהרשע עוד מעט טוב, ששם אינו רשע, על ידי זה "והתבוננת

דברי המשא ומתן - כולם הם תורה, כי עכשיו נעשה מהכל דין תורה, כנ"ל. והכל לפי הפנים, כי יש אחד שאין עונשו רק שצריך לדון, אבל זוכה בדיון, רק שמראין לו שפנים, כנ"ל; אבל יש אחד שעקר יותר המשא ומתן מן התורה, אזי עונשו יותר, שגם אינו זוכה בדיון.

כי באמת, כשעושין משא ומתן - צריך שיהיה רק חיזונית המחשבה בתוך המשא ומתן, אבל פנימיות מחשבתו צריך לקשר אל התורה, כנ"ל.

גם צריך אמונה בהמשא ומתן; דהיינו, שישא ויתן באמונה, ויהיה הדיבור דיבור אמת, כמה שאמרו: (שבת לא) 'נשאת ונתת באמונה?' כי משא ומתן, הוא בחינות שמשאין ומרימין הדבר, ונותנין ומשיבין אותו למקומו; כי יש קדושות נפולות, היינו בחינות ניצוצות שנפלו, ועל ידי משא ומתן - מנשאין ומרימין אותן, ונותנין אותן למקומן, וזה בחינות משא ומתן, כנ"ל.

ועיקר ברור הניצוצות מן הקליפות - הוא על ידי אמונה, כי דרך האמונה לשכון תמיד אצל אלו הקדושות הנפולות, בבחינות (יחזקאל ה) "ואת ירושלים בתוך הגוים שמתיה, וסביבותיה ארצות", ו"ירושלים", היא "קריה נאמנה", בחינות אמונה - היא שוכנת "בתוך הגוים", ו"סביבותיה וכו'", כי היא ביניהם תמיד, כנ"ל; ועל כן, אלו הניצוצות שנפלו - הם נדבקים ונתאחזין סביבות האמונה, והיא מעלה אותם משם; ועל כן צריך לעשות משא ומתן באמונה, שעל ידי האמונה מעלין הניצוצות, כנ"ל, שזה עיקר בחינות משא ומתן, להעלות הניצוצות, כנ"ל.

וזה בחינות פנימיות חב"ד (ח'קמה בינה דעת) דעשיה, שעולה אל היצירה, ומלכות דעשיה עולה מן הקליפות.

'יצירה', היא בחינת וא"ו, שהיא בחינת התורה; (כמוא בווהר הקדוש) ועל ידי שמקשר פנימיות מחשבתו, בשעת עשיות המשא ומתן, אל התורה, כנ"ל - זהו בחינת פנימיות המוחין דעשיה, היינו של המשא ומתן, שהוא בחינות עשיה, שעולה אל היצירה, דהיינו התורה, כנ"ל.

ומלכות דעשיה, היינו בחינות האמונה שבמשא ומתן, כנ"ל - עולה מן הקליפות, כי היא מקברת הניצוצות מהם, ועולה מהם; ועל ידי שעלה חב"ד דעשיה ליצירה - על ידי זה יש מקום למלכות לעלות לעשיה.

גם, על ידי זה שעולה חב"ד ליצירה, דהיינו על ידי שמקשר מחשבתו אל התורה - על ידי זה מקבלת האמונה פח לברר הניצוצות מן הקליפות ולעלות מהם; כי בלא זה הפח - היה אפשר שיתאחזו גם הם בעצמן בהאמונה חס ושלום; אך על ידי שמקשרין פנימיות המחשבה אל התורה, מקבלת פח לעלות, כנ"ל; ואזי נעשית מלחמה, כי צריך ללחום עמהם להוציא הניצוצות מהם.

וזה פירושו: (דברים כא) "בי תצא למלחמה וכו'". "בי תצא", זה בחינות משא ומתן, בחינות (דברים לו) "שמח וזולגין בצאתך וכו'"; כי משא ומתן נקרא בחינות "צאתך", כי אף על פי שזולגין ויששכר שוים, מחמת שזולגין היה מספיק ליששכר, ונאמר עליו "שמח וזולגין", על כל זה, נקרא: "צאתך", ויששכר: "אהלך"; כי אף על פי כן, עבודת התורה היא פנימיות יותר, והיא למעלה מעבודת המשא ומתן; אף על פי שגם המשא ומתן היא עבודה גדולה, כי הוא מספיק את התלמיד

על מקומו ואיננו", היינו כשתבונן ותסתכל על מקומו ומדריגתו, "ואיננו" שם על מקומו הראשון, כי על ידי שמוציאין בו עוד מעט טוב, איזה נקודה טובה, ודנין אותו לכף זכות, על ידי זה מוציאין אותו באמת מכף חובה לכף זכות. וזהו "והתבוננת על מקומו ואיננו" כנ"ל. והבן.

וכן צריך האדם למצוא גם בעצמו, כי זה ידוע שצריך האדם לזוהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק העצבות מאד מאד, (כמבואר אצלנו כמה פעמים). ואפילו בשמחתחיל להסתכל בעצמו, ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורוצה הבעל דבר להפילו על ידי זה בעצבות ומה שחורה חס ושלום, אף על פי כן אסור לו ליפול מזה, רק צריך לחפש ולמצוא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב.

ואף ששמתחיל להסתכל באותו הדבר הטוב, הוא רואה שהוא גם כן מלא פגעים ואין בו מתום, היינו שרואה שגם המצוה והדבר שבקדושה שזכה לעשות, הוא גם כן מלא פגיות ומחשבות זרות ופגמים הרבה, עם כל זה איך אפשר שלא יהיה באותה המצוה והדבר שבקדושה איזה מעט טוב, כי על כל פנים איך שהוא, על כל פנים היה איזה נקודה טובה בהמצוה והדבר טוב שעשה.

כי צריך האדם לחפש ולבקש למצוא בעצמו איזה מעט טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמחה כנ"ל, ועל ידי זה שמתחפש ומוציא בעצמו עדיין מעט טוב, על ידי זה הוא יוצא באמת מכף חובה לכף זכות ויוכל לשוב בתשובה, בבחינות ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו, כנ"ל.

היינו כמו שצריכין לדון אחרים לכף זכות אפילו את הרשעים, ולמצוא בהם איזה נקודות טובות, ועל ידי זה מוציאין אותם באמת מכף חובה לכף זכות, בבחי' ועוד מעט וכו' והתבוננת וכו', כנ"ל, כמו כן הוא אצל האדם בעצמו, שצריך לדון את עצמו לכף זכות, ולמצוא בעצמו איזה נקודה טובה עדיין, כדי לחזק את עצמו שלא יפול לגמרי חס ושלום, רק אדרבא יחיה את עצמו, וישמח את נפשו במעט הטוב שמוציא בעצמו, דהיינו מה שזכה לעשות מימיו איזה מצוה או איזה דבר טוב.

וכמו כן צריך לחפש עוד, למצוא בעצמו עוד איזה דבר טוב, ואף שגם אותו הדבר הטוב הוא גם כן מעורב בפסולת הרבה, עם כל זה, יוציא משם גם כן איזה נקודה טובה, וכן יחפש וילקט עוד הנקודות טובות, ועל ידי זה נעשין נגונים כמבואר במקום אחר (כמאמר יודי מקן בסיון נד), בחי' מנגן בכלי זמר, שהוא בחי' שמלקט הרוח טובה מן הרוח נכאה עצבות רוח עיין שם; [והכלל כי נגינה דקדושה היא גבוה מאד מאד כידוע, ועיקר הניגון נעשה, על ידי בירור הטוב מן הרע, שעל ידי שמבררין ומלקטין הנקודות טובות מתוך הרע, על ידי זה נעשין נגונים וזמירות. עיין שם היטב.]

ועל כן על ידי שאינו מניח להפיל את עצמו, ומחיה את עצמו במה שמחפש ומבקש ומוציא בעצמו איזה נקודות טובות, ומלקט ומברר

אלו הנקודות טובות, מתוך הרע והפסולת שבו וכו' כנ"ל, על ידי זה נעשין נגונים כנ"ל. ואזי הוא יכול להתפלל ולזמר ולהודות לה. כי זה ידוע שכשהאדם נופל בדעתו מחמת גשמייתו ומעשיו הרעים שרואה שהוא רחוק מאד מאד מן הקדושה באמת, אזי על פי רוב אינו יכול להתפלל כלל מחמת זה, ואינו יכול לפתוח פיו כלל, מחמת גודל העצבות והמהרה שחורה והכבדות שנופל עליו, על ידי שרואה גודל עוצם ריחוקו מהשם יתברך.

אבל כשהוא מחיה את עצמו על פי העצה הנ"ל, דהיינו שאף על פי שידע בעצמו שיש לו מעשים רעים וחטאים הרבה מאד, והוא רחוק מאד מאד מהשם יתברך, אף על פי כן הוא מחפש ומבקש ומוציא בעצמו עדיין איזה נקודות טובות כנ"ל, ומחיה ומשמח את עצמו בזה, כי בוודאי ראוי להאדם להגדיל שמחתו מאד בכל נקודה ונקודה טובה מקדושת ישראל שמוציא בעצמו עדיין, ואזי כשמחיה ומשמח את עצמו על ידי זה כנ"ל, אזי הוא יכול להתפלל ולזמר ולהודות לה.

וזה בחינת (תהלים קכו) "אזמרה לאלקי בעודי", "בעודי" דייקא, היינו, על ידי בחינת העוד שלי שאני מוציא בעצמי בחינות עוד מעט ואין רשע כנ"ל, על ידי אותה הנקודה על ידי זה אוכל לזמר ולהודות לה כנ"ל. וזהו אזמרה, "אזמרה" דייקא, היינו זמירות ונגונים שנעשין על ידי שמלקט הנקודות טובות כנ"ל.

[וזהוהיר רבינו ז"ל מאד לילך עם התורה הזאת, כי הוא יסוד גדול לכל מי שרוצה להתקרב להשם יתברך, ולכל יאבד עולמו לגמרי חס ושלום. כי רוב בני אדם שרחוקים מהשם יתברך, עיקר ריחוקם הוא מחמת מה שחורה ועצבות, מחמת שנופלים בדעתם, מחמת שרואים בעצמם גודל קילקולם שקלקלו מעשיהם כל אחד כפי מה שידע בעצמו את נגעי לבבו ומכאוביו, ומחמת זה, הם נופלים בדעתם, ורובם מייאשים עצמן לגמרי, ועל ידי זה אינם מתפללים בכוונה כלל, ואינם עושים אפילו מה שהיו יכולים לעשות עדיין.

על כן צריך האדם להשפיל מאד על דבר זה, כי כל הנפילות שבדעתו, אף על פי שהוא מחמת מעשים רעים שעשה באמת, עם כל זה, הנפילה שבדעתו, והעצבות והמהרה שחורה שנופל עליו על ידי זה, הכל הוא רק מעשי בעל דבר, שמחליש דעתו כדי להפילו לגמרי חס ושלום, על כן, צריכין להתחזק מאד, לילך עם התורה הזאת לחפש ולבקש בעצמו בכל פעם איזה מעט טוב ונקודות טובות וכו', כנ"ל, ועל ידי זה יחיה וישמח את עצמו, ויצפה לישועה עדיין, ויוכל להתפלל ולזמר ולהודות לה, בבחינת אזמרה לאלקי בעודי כנ"ל, ועל ידי זה יזכה לשוב באמת אל ה' כנ"ל.]

ודע שמי שיכול לעשות אלו הנגונים, דהיינו ללקט הנקודות טובות שנמצא בכל אחד מישראל, אפילו בהפושעי ישראל כנ"ל, הוא יכול להתפלל לפני העמוד, כי המתפלל לפני העמוד, הוא נקרא שליח ציבור, וצריך שיהיה נשלח מכל הציבור, דהיינו שצריך שימקץ כל נקודה טובה שנמצא בכל אחד מהמתפללין, וכל הנקודות טובות יהיו

נכללין בו, והוא יעמוד ויתפלל עם כל הטוב הזה, וזהו שליח ציבור. וצריך שיהיה בו בחינה גבוהה, שכל ידי זה, יהיו כל הנקודות תאבים אליו, ויהיו נכללין בו.

ומי שיכול לעשות נגונים הנ"ל, דהיינו שיכול לדון את כל אדם לכף זכות, אפילו את הקלים והרשעים, כי משתדל לחפש ולבקש למצוא בכלם נקודות טובות כנ"ל, שכל ידי זה נעשין נגונים, כנ"ל, זה הצדיק שאוחז במדרגה זאת, הוא יכול להיות חזן ושליח ציבור, דהיינו להתפלל לפני העמוד, כי הוא יש בו בחינה זו הצריכה להשליח צבור ההגון באמת, שצריך שיהיה בו בחי' שיהיו כל הנקודות טובות תאבים אליו ויהיו נכללין בו כנ"ל, כי הוא יכול לקבץ כל הנקודות טובות שנמצא בכל אחד מישראל אפילו בפושעי ישראל כנ"ל.

וידע, שיש בכל דור ודור רועה, והוא בחינת משה, שהוא רעי מהימנא, וזה הרועה הוא עושה משכן.

וידע שתנוקת של בית רבן מקבלים הכל פיהם שאין בו חטא מזה המשכן, ועל כן התינוק בשמתחיל לקרות ולהכנס בתורה, הוא מתחיל מן ויקרא אל משה, שהוא אל"ף ועירא, כי ויקרא מדרב מנמר הקמת המשכן, שאז קראו השם יתברך והתחיל לדבר עמו מהמשכן, ועל כן משם מתחילין התינוקות, כי משם מקבלין הכל פיהם כנ"ל, ומשם מתחילין לקרות ולהכנס לתוך התורה.

וידע שכל הצדיקים שבדור כל אחד ואחד הוא בחינת רועה, כי בכל אחד ואחד יש בו בחינת משה, וכל אחד ואחד לפי בחינתו, הוא עושה בחינת משכן, שמשם מקבלין הכל פיהם כנ"ל. וכל אחד לפי בחינתו, לפי בחינת המשכן שהוא עושה, כמו כן יש לו תינוקת שהם מקבלין משם. נמצא שיש לכל אחד ואחד מצדיקי הדור, סף תינוקת שהם מקבלין הכל פיהם ממנו, כל אחד לפי בחינתו, כנ"ל.

וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (שבת לז:) שתנוקת נתפסין על עון הדור שנאמר: "ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים" שמתמשכנין על הרועים, וזהו: "על משכנות הרועים", שהם מקבלין הכל פיהם מבחינת המשכנות של הרועים, דהיינו הצדיקים שבדור, שכל אחד עושה משכן כנ"ל.

אך לידע כל זאת, דהיינו לדעת כל צדיק וצדיק, איזה הם התינוקות השייכים לו, וכמה הם מקבלין ממנו, ולידע כל הבחינות שיש בזה, והדור שקבא מהם עד הסוף, דע, מי שיוכל לעשות נגונים הנ"ל, הוא יכול לידע כל זה.

וזהו סוד מה שאמרו רבותינו ז"ל במשנה (שבת יא) 'באמת אמרו החזן רואה היכן תינוקת קוראים'. 'החזן', דהיינו מי שיכול לעשות הנגונים הנ"ל, שהוא יכול להיות חזן ושליח צבור להתפלל לפני העמוד כנ"ל, הוא רואה ויודע 'היכן התינוקת קורין', היינו אצל איזה צדיק הם מקבלין הכל פיהם, שכל ידו הם קוראין ונכנסין בהתורה כנ"ל.

תהלה לאל אחרון וראשון. תם ונשלם ספר הראשון.

ואלה מוסר על הראשונים, ליקוטים חדשים שלקמתי מהחברים, מפיהם ומפי בתכם, שלא הובאו בראשונים:

כי זה היה בחינת "טוב", וזה היה בחינת "חסד"; כי אמרו רבותינו ז"ל: (ערוכין ג) 'דוד דגלי מסכתא - כתיב ביה: "יראך ויראני וישמחו", שאול דלא גלי מסכתא - כתיב ביה: "אל כל אשר יפנה ורשיע"; היינו, כנ"ל: כי 'שאול, דלא גלי מסכתא' - זהו בחינת "טוב", דטוביה גניז בגויה; אבל 'דוד, דגלי מסכתא', שהיה מלמד תורתו לרבים - זהו בחינת "חסד", דאתפשט לבר', בחינת 'ותורת חסד על לשונה'; ומחמת זה היה ביניהם מחלוקת.

כי המחלוקת הוא בחינת רעמים, כמוכא במקום אחר; (כסין נו) ואיתא שהרעמים נעשין על ידי שיוצאין אידים חמים כמו אש, והעננים שואבין אותן האדירים חמים, ומחמת ששואבין אותם האדירים הרבה, עד שאין יכולין להחזיקם בתוכם - על ידי זה נבקע הענן, ומזה נעשין רעמים; וזה בחינת מחלוקת הנ"ל, כי מחמת שהתורה, שהיא בחינת אש, כמו שכתוב (ירמיה גב) "הלא כה דברי פאש וכו'", היא עצורה בלב פאש בוערת, מחמת שאינו מגלה אותה - על ידי זה בוקעת ויוצאת, בבחינת רעמים, שהוא

(שמעתי בשמו איזה דברים יקרים מתורה נפלאה, אך כפי הנראה שחסר מהם הרבה; אך אף על פי כן, ארשום מה ששמעתי):

רפג דע, כי יש שני צדיקים, שהם משורש אחד, ואף על פי כן, יש ביניהם מחלוקת; זה מחמת שאחד משנה מדתו שבשורשו.

וזה בחינת מחלוקת שבין שאול ודוד. כי כתיב: (תהלים גב) "אך טוב וחסד ורדפוני", ואיתא בזהר הקדוש: (תרומה קפח) 'היינו "טוב" היינו "חסד"? אלא "טוב" - טוביה כליל בגויה, "חסד" - דאתפשט לבר'; וזה בחינת שני צדיקים ששניהם משורש אחד, רק שזה בחינת "טוב, שטוביה כליל בגויה, דהיינו שאינו מגלה תורתו לאחרים; והשני הוא בחינת "חסד", דאתפשט לבר', שמגלה תורתו לאחרים, שזהו בחינת חסד, בחינת "ותורת חסד על לשונה"; (עין טובה מטו) ועל ידי זה יש ביניהם מחלוקת.

וזה בחינת המחלוקת שהיה בין שאול ודוד, ששניהם היו צדיקים גדולים, ואף על פי כן היה ביניהם מחלוקת; היינו מחמת בחינות הנ"ל,

אהובי בני חביבי. כבר שמעתי צעקתך כמה פעמים וכבר השבתי לך הרבה בפה ובכתב, עם כל זה נכמרו מעי עליך ואני תולה עיני למרום, ומצפה להשיב נפשך בדברי אמת. על כן אמרתי עתה לנטות ידי במכתב אליך. אם כי עדין בשבוע זאת לא קבלתי מכתבך. וגם אין אתי יודע עד מה. מה לכתב. עם כל זה אי אפשר לבית המדרש בלא חדוש. ובפרט דברי אדוננו מורנו ורבינו זכר צדיק וקדוש לברכה שהם עמקים מני ים. ומתחדשים בכל עת. והעקר הוא כי כפי דבריך ומרירת צעקתך נראה כאלו כבר שכחת חס ושלום התורה והשיחה הקדושה של אומרה לאלקי בעודי, או שכבר נתישנה אצלך כל כך עד שאין אתה מחיה ומשיב נפשך על ידה פראוי. על כן מעת קריתי מכתבך נתעוררתי לחזור ולהזכירך נעימת אמתת קדשת התורה הנז'ל עם עוד כמה תורות ושיחות קדושות השיכים לזה, והעקר לילך בהם בפשיטות בכל יום מחדש. ואדרבא דוקא על ידי שמסתפלין ומחשבין עצמו שהמצולות ים שוטפין עליו מכל צד וכו'. וכמעט כמעט חס ושלום חס ושלום. צריכין דוקא על ידי זה להזכיר עצמו את כל דברי התורה הנז'ל, כי הלא אף על פי כן יש בי נקודות טובות מכמה מצוות והנהגות טובות וכו'. ולהפך היגון ואנחה לששון ושמחה. כי אדרבא כל מה שנראה לי שאני רחוק יותר. ואם האמת הוא כך, יש לי לשמח יותר ויותר מה שאני זוכה אף על פי כן להניח טלית ותפלין בכל יום ולקבל שבת ויום טוב וכו' ולהתקרב ולינק מאור קדוש וחדש כזה וכו'. ולתן שבח והודיה והלל להשם יתברך בכל יום ובכל עת אשר עד כה עזרנו לשאר על עמדתנו, והבדילנו מן התועים בכמה בחינות בתוך רעש ורוח סערה כזה, בפרט מה שעבר עלינו בשנים הסמוכים. השם יתברך יצילנו וישמרנו מעתה. ואם כי כל זה ויותר מזה אתה יודע מכבר. הלא זה דברי מכבר שהעקר לבלי להיות זקן וישן חס ושלום. שלא לפל לזקנה דסטרא אחרא. כי כבר הזהירונו רבותינו זכרונם לברכה כמה פעמים דברי תורה אל יהיו בעיניך כישנים אלא כחדשים וכו'. בפרט חדושים נוראים כאלו המתחדשים בכל עת ורגע למי שמשים לב אליהם באמת לאמתו. ומה אוסיף לדבר אליך עוד. חזק בני ואמן וקוה לה' וישע לך. וסוף כל סוף יגמר ה' על ידי צדיקיו האמתיים עם כלנו לטובה.

ספר ליקוטי מזהר"ן

מוגה ע"פ מהדורת תקפ"א
ומסודר באופן מיוחד
המקל על הגרסא והעיון
השינון והזכרון

כללי הפיסוק

נקודה.

סימן להפסק שלם ומוגמר, ומקומה בסוף משפט.
דוגמא: הן ברוחני הן בגשמי.

נקודותיים:

באות לפני ציטוט הנאמר כלשונו, וכגון לפני פסוק,
מדרש וכדו':

דוגמא: כמו שכתוב: (קהלת ח) "הַכֶּמֶת אֲדָם תֵּאִיר פָּנָיו".
אמר לי: ההוא עישבא - סמתי הרה,

פסיק,

בא לסמן הפסקה קלה בין החלקים השונים שבמשפט.
דוגמא: דלית לה מגרמה כלום, כי אם מה שמקבלת מהקמה;

או לפני פירוט דברים שונים ולפני חילוק כלשהוא.
דוגמא: שנים:

שיש בהם שבחו של מקום,
ושאלת צרכיו;

לפני ואחרי מילות הסבר, או הסגר, הבאים בתוך
משפט.

דוגמא: כי על נם, היינו על דבר חידוש, מתמיהין.
אזי נעשה, כפיכול, בפיחית אשה,

בדרך כלל סימן הנקודותיים לא בא בזה אחר זה,
במקרה הצורך בא לראשונה פסיק, ונקודותיים בציטוט
השני.

דוגמא: וזה פירוש, אמר רב אשי: וכו'.

בין מילים מקבילות.

דוגמא: צדיק הדור, שהוא פחינת משה, מאור הגדול,
פחינת אקני"ה, פחינת פתר, פחינת פבור, פנ"ל;

סימן שאלה?

בא להבעת שאלה תמיהה או קושיא.
דוגמא: ועל ידי מה זוכה לבחינות משפטה?

נקודה ופסיק;

מסמנים הפסקה גדולה יותר מפסיק, אך פחותה
מנקודה. בדרך כלל הבאנו אותם בין שני חלקי פסקה
שיש ביניהם הקבלה מסוימת.

סימן קריאה!

בא להבעת התרגשות והתפעלות.
דוגמא: אשרי מי שזוכה להשיגם!

דוגמא: כי עכשיו פעונותינו הרבים,
חן וחשיבות האמתי של ישראל נפל,
כי עכשיו עיקר החשיבות והחן הוא אצלם;
אבל על ידי התורה,
נתעלה החן והחשיבות של ישראל וכו',

סימן תמיהה!?

בא להבעת תמיהה יתירה והשתוממות מרובה.
דוגמא: בהאיד אנפין ייעול קדם מלכא!?

קו מפריד -

בא לסמן הפרדה כלשהיא, פחותה מפסיק.
דוגמא: כי הלכנה - אין לה אור מעצמה.

מרכאות "

בין מרכאות בא פסוק.
דוגמא: וזה נקרא: "ה' אחר, ושמו אחר".

גרש '

בין שני גרשים בא ציטוט מדברי חז"ל.
דוגמא: וזהו פחינת 'צוציטא דגורא חנורא'.

מורה על השמטת מילה מובנת באותו המשפט.
דוגמא: וכשירע כל זאת -
נקרא ידעה שלימה.

סוגריים הפוכות)

בא כשרביה"ק חיסר והשמיט מילים בעת העתקת
התורה (עי' סוף תורה נו)

מפריד בין שני חלקי המשפט, כשהשני בא להסביר
את הראשון.

דוגמא: "אילת אהבים ויעלת חן" - שמעלה חן על לומדיה.

רפב

אזמרה לאלקי בעודי

דע, כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות.

ואפילו מי שהוא רשע גמור –

צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב,

שכאזתו המעט, אינו רשע;

ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות –

על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות,

ויוכל להשיבו בתשובה.

וזה בחינות (תהלים לו) "ועוד מעט ואין רשע,

והתבוננת על מקומו ואיננו",

היינו, שהפסוק מזדיר לדון את הכל לכף זכות,

ואף על פי שאתה רואה שהוא רשע גמור,

אף על פי כן, צריך אתה לחפש ולבקש,

למצוא בו מעט טוב ששם אינו רשע;

וזהו: "ועוד מעט ואין רשע",

שצריך אתה לבקש בו "עוד מעט" טוב שיש בו עדיין,

ששם "אינו רשע";

כי אף על פי שהוא רשע,

איך אפשר שאין בו מעט טוב עדיין?!

כי איך אפשר שלא עשה איזה מצוה או דבר טוב מימיו?!

ועל ידי זה שאתה מוצא בו "עוד מעט" טוב,

ששם, "אינו רשע",

ואתה דן אותו לכף זכות –

על ידי זה, אתה מעלה אותו באמת מכף חובה לכף זכות,

עד שישוב בתשובה על ידי זה.

וזהו: "ועוד מעט ואין רשע",

על ידי שמוצא בהרשע "עוד מעט" טוב,

ששם, "אינו רשע" –

על ידי זה: "והתבוננת על מקומו ואיננו",

היינו, ששתבונן ותסתכל על מקומו ומדריגתו –

"ואיננו" שם על מקומו הראשון;

כי על ידי שמוצאין בו "עוד מעט" טוב,

איזה נקודה טובה,

ודנין אותו לכף זכות –

על ידי זה מוציאין אותו באמת מכף חובה לכף זכות;

וזהו: "והתבוננת על מקומו ואיננו", כנ"ל.

והבן.

ובן צריך האדם למצוא גם בעצמו,

כי זה ידוע שצריך האדם לזיזר מאד להיות בשמחה תמיד,

ולהרחיק העצבות מאד מאד,

(כמבואר אצלנו כמה פעמים);

ואפילו כשמתחיל להסתכל בעצמו,

ורואה שאין בו שום טוב,

והוא מלא חטאים,

ורוצה הבעל דבר להפילו על ידי זה בעצבות ומרה

שחורה חס ושלום –

אף על פי כן, אסור לו ליפול מזה;

רק צריך לחפש ולמצוא בעצמו איזה מעט טוב;

כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב?!

ואף שכשמתחיל להסתכל באותו הדבר הטוב,

הוא רואה שהוא גם בן מלא פצעים, ואין בו מתום;

היינו, שרואה שגם המצוה והדבר שבקדושה שזכה לעשות,

הוא גם בן מלא פגמים, ומחשבות זרות, ופגמים הרבה –

עם כל זה, איך אפשר שלא יהיה באותה המצוה והדבר

שבקדושה איזה מעט טוב?!

כי על כל פנים, איך שהוא,

על כל פנים, היה איזה נקודה טובה בהמצוה והדבר טוב

שעשה.

כי צריך האדם לחפש ולבקש,

למצוא בעצמו איזה מעט טוב,

כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמחה, כנ"ל;

ועל ידי זה שמחפש, ומוצא בעצמו עדיין מעט טוב –

על ידי זה, הוא יוצא באמת מכף חובה לכף זכות,

ויוכל לשוב בתשובה,

בבחינות "ועוד מעט ואין רשע",

והתבוננת על מקומו ואיננו", כנ"ל.

קכא

היינו, כמו שצריכין לדון אחרים לכף זכות, אפילו את הרשעים, ולמצוא בהם איזה נקודות טובות, ועל ידי זה, מוציאין אותם מן הכף לכף זכות, בבחינת "ועוד מעט וכו' והתבוננת וכו'", כנ"ל - כמו כן הוא אצל האדם בעצמו, שצריך לדון את עצמו לכף זכות, ולמצוא בעצמו איזה נקודה טובה עדיין, כדי לחזק את עצמו, שלא יפול לגמרי חס ושלום, רק אדרבא, יחיה את עצמו, וישמח את נפשו במעט הטוב שמוצא בעצמו, דהיינו, מה שזכה לעשות מימיו איזה מצוה או איזה דבר טוב.

וכמו כן, צריך לחפש עוד, למצוא בעצמו עוד איזה דבר טוב, ואף שגם אותו הדבר הטוב, הוא גם כן מעורב בפסולת הרבה - עם כל זה, יוציא משם גם כן איזה נקודה טובה; וכן יחפש וילקט עוד הנקודות טובות.

ועל ידי זה נעשין נגונים, כמבואר במקום אחר, (כמאמר יריד מקץ בסיומן נד) בחינת מנגן בכלי זמר, שהוא בחינת שמלקט הרוח טובה, מן הרוח נכאה, ועצבות רוח, עיין שם; [והכלל, כי נגינה דקדושה היא גבוה מאד מאד, כידוע, ועיקר הניגון נעשה, על ידי בירור הטוב מן הרע; שעל ידי שמברין ומלקטין הנקודות טובות מתוך הרע - על ידי זה נעשין נגונים וזמירות. עיין שם היטב.]

ועל כן, על ידי שאינו מניח להפיל את עצמו, ומחיה את עצמו במה שמחפש ומבקש ומוצא בעצמו איזה נקודות טובות, ומלקט ומברר אלו הנקודות טובות, מתוך הרע והפסולת שבו וכו', כנ"ל - על ידי זה נעשין נגונים, כנ"ל.

ואזי הוא יכול להתפלל ולומר ולהודות לה! כי זה ידוע, שכשהאדם נופל בדעתו מחמת גשמיותו ומעשיו הרעים, שרואה שהוא רחוק מאד מאד מן הקדושה באמת - אזי, על פי רוב אינו יכול להתפלל כלל מחמת זה, ואינו יכול לפתוח פיו כלל, מחמת גודל העצבות והמרה שחורה והכבדות שנופל עליו, על ידי שרואה גודל עוצם ריחוקו מהשם יתברך; אבל, כשהוא מחיה את עצמו על פי העצה הנ"ל, דהיינו, שאף על פי שידע בעצמו שיש לו מעשים רעים וחטאים הרבה מאד, והוא רחוק מאד מאד מהשם יתברך, אף על פי כן, הוא מחפש ומבקש, ומוצא בעצמו עדיין איזה נקודות טובות, כנ"ל, ומחיה ומשמח את עצמו בזה, כי בוודאי ראוי להאדם להגדיל שמחתו מאד בכל נקודה ונקודה טובה מקדושת ישראל שמוצא בעצמו עדיין; ואזי, כשמחיה ומשמח את עצמו על ידי זה, כנ"ל - אזי הוא יכול להתפלל ולומר ולהודות לה!

וזה בחינת (תהלים קמ) "אמרה לאלקי בעודי".

"בעודי" דייקא, היינו, על ידי בחינת ה"עוד" שלי, שאני מוצא בעצמי בחינות "עוד מעט ואין רשע", כנ"ל, על ידי אותה הנקודה - על ידי זה אוכל לומר ולהודות לה, כנ"ל; וזהו "אמרה", "אמרה" דייקא, היינו זמירות ונגונים שנעשין על ידי שמלקט הנקודות טובות, כנ"ל.

[והזהיר רבינו ז"ל מאד לילך עם התורה הזאת, כי הוא יסוד גדול לכל מי שרוצה להתקרב להשם יתברך, ולכל יאבד עולמו לגמרי חס ושלום; כי רוב בני אדם שרחוקים מהשם יתברך, עיקר ריחוקם הוא מחמת מרה שחורה ועצבות, מחמת שנופלים בדעתם, מחמת שרואים בעצמם גודל קילקולם שקלקלו מעשיהם, כל אחד כפי מה שידע בעצמו את נגעי לבבו ומכאוביו,

ומחמת זה, הם נופלים בְּדַעְתָּם,
ורובם מייאשים עצמן לְגַמְרֵי,
ועל ידי זה אינם מתפללים בכוונה כָּלֵל,
ואינם עושים אפילו מה שהיו יכולים לעשות עדיין.

על בן צריך האדם להשכיל מאד על דבר זה,
כי כל הנפילות שבדעתו,
אף על פי שהוא מחמת מעשים רעים שעשה באמת,
עם כל זה, הנפילה שבדעתו,
והעצבות והמרה שחורה שנופל עליו על ידי זה –
הכל הוא רק מעשי בעל דבר,
שמחליש דעתו בדי להפילו לְגַמְרֵי חס ושלום;
על בן, צריכין להתחזק מאד, לילך עם התורה הזאת,
לחפש ולבקש בעצמו בכל פעם איזה מעט טוב, ונקודות
טובות וכו', כנ"ל,

ועל ידי זה יחיה וישמח את עצמו,
ויצפה לישועה עדיין,
ויוכל להתפלל ולזמר ולהודות לה',
בבחינת "אומרה לאלקי בעודי", כנ"ל,
ועל ידי זה יזכה לשוב באמת אל ה', כנ"ל.

אפילו את הקלים והרשעים,
כי משתדל לחפש ולבקש,
למצוא ככולם נקודות טובות, כנ"ל,
שעל ידי זה נעשין נגונים, כנ"ל,
זה הצדיק שאוחז במדריגה זאת –
הוא יכול להיות חזן ושלחן ציבור,
דהיינו להתפלל לפני העמוד,
כי הוא, יש בו בחינה זו הצריכה להשלח צבור ההגון באמת,
שצריך שיהיה בו בחינת שיהיו כל הנקודות טובות
תאבים אליו, ויהיו נכללין בו, כנ"ל,
כי הוא יכול לקבץ כל הנקודות טובות שנמצא בכל
אחד מישראל,
אפילו בפושעי ישראל, כנ"ל.

ודע, שיש בכל דור ודור רועה,
והוא בחינות משה,
שהוא רעיא מהימנא,
וזה הרועה הוא עושה משפן.

ודע, שתנוקת של בית רבן –
מקבלים הכל פיהם, שאין בו חטא, מזה המשפן;
ועל בן, התינוק, כשמתחיל לקרות ולהכנס בתורה,
הוא מתחיל מן "ויקרא אל בשה",
שהוא אל"ף זעירא;
כי "ויקרא" מדבר מגמר הקמת המשפן,
שאז קראו השם יתברך והתחיל לדבר עמו מהמשפן,
ועל בן, משם מתחילין התינוקות,
כי משם מקבלין הכל פיהם, כנ"ל,
ומשם מתחילין לקרות ולהכנס לתוך התורה.

קכב.

ודע, שכל הצדיקים שבדור,
כל אחד ואחד הוא בחינת רועה,
כי בכל אחד ואחד יש בו בחינת משה,
וכל אחד ואחד לפי בחינתו –

ודע, שמי שיכול לעשות אלו הנגונים,
דהיינו לקט הנקודות טובות שנמצא בכל אחד מישראל,
אפילו בהפושעי ישראל, כנ"ל –
הוא יכול להתפלל לפני העמוד;
כי המתפלל לפני העמוד, הוא נקרא שלחן ציבור,
וצריך שיהיה נשלח מכל הציבור,
דהיינו, שצריך שיקבץ כל נקודה טובה שנמצא בכל
אחד מהמתפללין,
וכל הנקודות טובות – יהיו נכללין בו,
והוא יעמוד ויתפלל עם כל הטוב הזה,
וזהו שלחן ציבור;

וצריך שיהיה בו בחינה גבוה כזו,
שעל ידי זה, יהיו כל הנקודות תאבים אליו,
ויהיו נכללין בו.

ומי שיכול לעשות נגונים הנ"ל,
דהיינו שיכול לדון את כל אדם לכף זכות,

הוא עושה בחינת משכן,
שמשם מקבלין התינוקות הכל פיהם, כנ"ל;
וכל אחד לפי בחינתו,
לפי בחינת המשכן שהוא עושה -
כמו כן יש לו תינוקת שהם מקבלין משם.

נמצא, שיש לכל אחד ואחד מצדיקי הדור,
סך תינוקת שהם מקבלין הכל פיהם ממנו,
כל אחד לפי בחינתו, כנ"ל;
וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (שבת לג):
שתינוקת נתפסין על עון הדור,
שנאמר: "ורעי את גדיותך על משכנות הרועים",
ש'מתמשכנין על הרועים';
וזהו: "על משכנות הרועים",
שהם מקבלין הכל פיהם מבחינת המשכנות של הרועים,
דהיינו, הצדיקים שבדור,
שכל אחד עושה משכן, כנ"ל.

אך לידע כל זאת,
דהיינו, לדעת כל צדיק וצדיק:
איזה הם התינוקות השייכים לו,
וכמה הם מקבלין ממנו,
ולידע כל הבחינות שיש בזה,
והדור שיבא מהם עד הסוף -
דע, מי שיוכל לעשות ניגונים הנ"ל,
הוא יכול לידע כל זה.

וזהו סוד מה שאמרו רבותינו ז"ל במשנה: (שבת יא)
'באמת אמרו החזן רואה היכן תינוקת קוראים'.
'החזן', דהיינו מי שיוכל לעשות הניגונים הנ"ל,
שהוא יכול להיות חזן, ושליח צבור להתפלל לפני העמוד,
כנ"ל -
הוא 'רואה' ויודע היכן תינוקת קורין,
היינו, אצל איזה צדיק הם מקבלין הכל פיהם,
שעל ידו הם קוראין ונכנסין בהתורה, כנ"ל.

הופיע!

לא הכל צריך להסביר

הספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן' מודפס בצורת פיסוק מיוחדת
המחלקת את התורה לפסקאות ולקטעים
למשפטים קצרים בהירים ונהירים
הפיסוק, מבאר את המכון
מסדר את המהלך, את השאלה ואת התשובה הראיה או ההוכחה
מועיל הן ללימוד בעיון והן ללימוד בבקאות
מקל על הזכרון
ומסייע לחזרה ולגירסא מהירה בהבנה המקסימלית.
וכל זה ללא שום שינוי או תוספת על לשון קדשו של רביה"ק!
בקיצור, תלמד - תבין..

מחיר מיוחד לרגל ההשקה:
ב' כרכים 101 ש"ח

הפצה ראשית ומשלוחים:
02-990-6646

נקודות מכירה בירושלים, בני ברק, בית שמש, ביתר, מודיעין עלית וצפת

קיצור ליקוטי מוהר"ן

מתוך הספר החדש
קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש
היוצא לאור בימים אלו
באדיבות מכון "מסילות הנחל"

קיצור ליקוטי מוהר"ן

א. צריך לדון את כל אדם לכף-זכות, ואפלו מי שהוא רשע גמור חס ושלום, צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב שבאותו המעט אינו רשע, ועל-ידי-זה שמוצא בו איזה מעט טוב ודן אותו לכף-זכות, על-ידי-זה מעלה את הרשע באמת לכף-זכות, ויוכל להשיבו בתשובה על-ידי-זה:

ב. וכן האדם אצל עצמו, כשמתחיל האדם להסתכל על עצמו ורואה שאין בו שום טוב והוא מלא חטאים, אזי הוא צריך לחפש ולמצוא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב. ואף שבשמתחיל להסתכל באותו המעט טוב שעשה, הוא רואה שהטוב בעצמו הוא גם-כן מלא פצעים ואין בו מתם, כי הטוב מערב בפסלת הרבה, אף-על-פי-כן איך אפשר שלא יהיה באותו המעט טוב איזה נקודה טובה. וכן צריך לילך ולחפש ולמצוא בעצמו עוד איזה דבר טוב, ואף שאותו הדבר מערב גם-כן בפסלת הרבה, עם כל זה על כל פנים יש בו איזה נקודה טובה, וכן יחפש וימצא בעצמו עוד איזה נקודות טובות, ועל-ידי-זה שמוצא בעצמו איזה זכות, על-ידי-זה יוצא באמת מכף חובה ונכנס לכף-זכות, ויוכל לשוב בתשובה על-ידי-זה, ועל-ידי-זה יוכל לומר ולהודות לה':

ג. השליח צבור המתפלל לפני העמוד, צריך שיהיה לו בחינה שיוכל לקבץ כל הנקודות טובות שיש בכל אחד מהמתפללין, וכל הנקודות טובות יהיו נכללין בו, והוא יעמד ויתפלל עם כל הטוב הזה. על-כן מי שיוכל ללקט כל הנקודות טובות שנמצא בכל אחד מישראל אפלו בהפושעי ישראל כנ"ל, הוא יכול להתפלל לפני העמוד:

ד. התינוקות של בית רבן, בשהם מתחילין לקרות בתורה, הם מתחילין מן ויקרא, כי משם הם מקבלין הכל פיהם שאין בו חטא על-ידי צדיקי הדור:

ליקוטי עצות

א. צריך לדון את כל אדם לכף-זכות, ואפלו מי שנראה שהוא רשע גמור חס ושלום, צריך לחפש ולמצא בו איזה מעט טוב שבאותו המעט אינו רשע, ועל-ידי-זה שמוצא בו איזה מעט טוב ודן אותו לכף-זכות, על-ידי-זה מעלה אותו באמת לכף-זכות, ויוכל להשיבו בתשובה על-ידי-זה. (תוכחה טז)

ב. כשמתחיל האדם להסתכל על עצמו, ורואה שרחוק מטוב והוא מלא עוונות, אזי יכול לפל על-ידי-זה חס ושלום ולא יוכל להתפלל כלל, על-כן הוא מחיב לחפש ולבקש ולמצא בעצמו איזה טוב. כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב. ואף שכשמתחיל להסתכל באותו המעט טוב שעשה, הוא רואה שהטוב בעצמו הוא מלא פצעים ואין בו מתם, כי הטוב מערב בפניות ובפסלת הרבה, אף-על-פי-כן איך אפשר שלא יהיה באותו המעט טוב איזה נקדה טובה. וכן צריך לחפש ולבקש עד שימצא בעצמו עוד איזה דבר טוב, ואף שגם זה הטוב מערב גם-כן בפסלת הרבה, עם כל זה על כל פנים יש בו איזה נקדה טובה. וכן יחפש ויבקש עוד עד שימצא בעצמו עוד איזה נקודות טובות, ועל-ידי-זה שמוצא בעצמו איזה זכות וטוב, על-ידי-זה יוצא באמת מכף חובה לכף-זכות, ויוכל לשוב בתשובה על-ידי-זה. ועל-ידי-זה יוכל להחיות את עצמו ולחזק את עצמו ולשמח את עצמו איך שהוא, ואז יוכל להתפלל ולזמר ולהודות להשם. (התחזקות כו)

ג. וצריך האדם לזהר מאד לילך עם דרך זה, כי הוא כלל ויסוד גדול לכל מי שרוצה להתקרב להשם יתברך, לבל יאבד עולמו לגמרי חס ושלום. כי העקר הוא להרחיק מעצמו עצבות ומרה שחרה בכל מה דאפשר, כי רב בני אדם שרחוקים מהשם יתברך, עקר רחוקם הוא מחמת מרה שחרה ועצבות, מחמת שנופלים בדעתם על-ידי שרואים בעצמם עצם קלקולם, שרב מעשיהם מקלקלים, כפי מה שיוודע כל אחד בנפשו את נגעי לבבו ומכאוביו, ומחמת זה הם נופלים בדעתם, ורבים מראשי עומדים לגמרי רחמנא לצלן, ואינם מתפללים בכונה כלל, ואינם עושים בעבודת ה' אפלו מה שהיו יכולים לעשות עדין. על-כן צריך האדם להשכיל מאד על דבר זה, כי הרבה נפשות שקעו על-ידי-זה, כי היאוש חס ושלום קשה מן הכל. על-כן צריכין להתחזק מאד לילך עם הדרך הזה הנ"ל, לחפש בעצמו נקודות טובות בכל פעם, כדי להחיות

את עצמו ולחזק את עצמו תמיד, ועל-ידי-זה יוכל להתפלל בחשק ובחיות ובשמחה תמיד, ולשוב אל ה' באמת כנ"ל. (התחזקות כז)

ד. על פי רב אין האדם יכול להתפלל בחשק וחיות כראוי מחמת רבוי הנפילות, שנופל בדעתו מחמת מעשיו אשר לא טובים. על-כן צריך האדם להחיות את עצמו קדם התפלה על-ידי שיחפש ויבקש וימצא בעצמו איזו נקודות טובות. כי בודאי איך שהוא אף-על-פי-כן בודאי כבר עשה כמה וכמה מצוות, ואף-על-פי שהם מערבים בפניות ופסולת הרבה, אף-על-פי-כן על כל פנים יש בהם כמה נקודות טובות. ועל-ידי-זה יחיה וישמח את עצמו, ועל-ידי-זה יוכל להתפלל כראוי [עין לעיל אות א-ב]. (תפלה עז)

ה. השליח צבור המתפלל לפני העמוד, צריך שיהיה לו בחינה זו, שיוכל לקבץ כל הנקודות טובות שיש בכל אחד מהמתפללין, וכל הנקודות טובות יהיו נכללין בו, והוא יעמד ויתפלל עם כל הטוב הזה. אשרי הצבור שזוכין לשליח צבור כזה. (תפלה עז)

ו. התינוקות של בית רבן, כשהם מתחילין לקרות בתורה, הם מתחילין מן ויקרא, כי משם הם מקבלין הכל פיהם שאין בו חטא על-ידי צדיקי הדור. (תלמוד תורה סד)

ליקוטי עצות מהדורא בתרא

בכל דור ודור יש רועה ישראל בחינת משה רבינו מהימנא, וזה הרועה עושה משכן, ומזה המשכן מקבלין התינוקות של בית רבן הכל פיהם שאין בו חטא, ומשם מתחילין לקרות ולהבנים לתוך התורה.

ודע שכל הצדיקים שבדור - בכל אחד ואחד יש בו בחינת משה, וכל אחד ואחד הוא בחינת רועה ועושה בחינת משכן, וכל אחד לפי בחינתו - לפי בחינת המשכן שהוא עושה, כמו כן יש לו תינוקות שמקבלין הכל פיהם משם.

ולידע כל זאת, דהינו לדעת כל צדיק וצדיק איזה הם התינוקות השייכים לו, וכמה הם מקבלין ממנו, ולידע כל הבחינות שיש בזה, והדור שיבא מהם עד הסוף - דע שמי שיכול לדון את כל אדם לכף-זכות, ולחפש ולמצא הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל אפלו בפושעי ישראל, שעל-ידי-זה יש לו בחינה גבה כזו שכל הנקודות טובות תאבים אליו וכלולים בו, שעל-ידי-זה הוא יכול להיות חזן ושליח צבור בתכלית השלמות [עין פנים], הצדיק הזה הוא יודע כל זה הנ"ל בעלמות, בבחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (שבת יא) "החזן רואה היכן התינוקות קורין". (צדיק ג)

אֱלֹהֵי אֱמֶת

לֹא אֶתִינָא לְעֵלְמָא
אֱלֹהֵי לְמִשְׁמַע דָּא

דִּינֵנו

אֱלוֹ פִּינוּ מְלֵא שִׁירָה כִּיִּם
וְכוּ' וְכוּ' אֵיז אָנוּ מִסְפִּיקִין
לְהוֹדוֹת וְלֹאמֵר דִּינֵנו

עַל שִׁזְבוּנוּ לְשִׁמְעֵי הַחֲדוּשֵׁי הַנְּשֻׁבֵי הַזֶּה

ליקוטי תפילות

על תורה רפב

אֱהֲלָלָהּ יהוה בחיי אומרה לאלהי בעודי. רבנו של עולם, עשה עמי בדרךך הנפלאים וחסדיך העצומים, והיה נא בעזרי והושיעני שאזכה בכל עת לשמח נפשי האמלה והעלובה מאד מאד בלי שעור, באפן שאזכה להיות בשמחה תמיד.

כי אתה לבד יודע את כל המעשה אשר נעשה תחת השמש מיום בריאת אדם הראשון עד היום הזה, ואשר נעשה עתה בדור הזה, את כל אשר נעשה בכלליות העולם עם כלל נשמות ישראל. ואת כל אשר נעשה עמי והאביון, הדל והנשחת, החוטא והפגום, הפושע והחייב מאד, האכזר על עצמו כזה, את כל אשר נעשה עם נשמת ורוחי ונפשי מיום שנאצלו ונבראו ונוצרו ונעשו, עד אשר נמשכו לתוך הגופים שנתגלגלו בהם בכל הגלגולים שעברו עליהם, עד אשר באו בתוך גופי הזה המגושם, החוטא והפגום מאד, את כל אשר עבר עלי מיום הזכרון של הזקן העליון שזוכר לאו כלום, וכל אשר עבר עלי בימי הזכרון של שאר

הַזְקֵנִים הַקְדוּשִׁים הַזּוֹכְרִים הַמְרֹאֶה וְהַטַּעַם וְהַרִיחַ, וְהַחֲכָמִים
 שֶׁהִמְצִיאוּ אֶת הַגְּרָעִין, וּבָעֵת שֶׁהוֹלִיכוּ הַגְּרָעִין לְטַעַם הַפְּרִי, וּבָעֵת
 שֶׁהִתְחִילָה הַפְּרִי לְהִתְהוּוֹת וּלְהִתְרַקֵּם, וּבָעֵת שֶׁהָיָה הַגֵּר הַדּוֹלֵק,
 וּבָעֵת שֶׁחֲתָכוּ הַפְּרִי מִן הָאֵילָן, אֲשֶׁר אֵתָּה לְבַד יוֹדַע הַפְּרוּשׁ
 שֶׁל אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים, וְאֵת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עִמִּי בַיָּמִים הָהֵם, וְאֵת
 כָּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עִמִּי אַחַר כֶּךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְאֵת כָּל אֲשֶׁר
 עָשִׂיתִי טוֹב וָרַע, אֵת כָּל אֲשֶׁר עָבַרְתִּי וּפְגַמְתִּי בְשׁוֹגֵג וּבְמִזִּיד
 בְּאִנּוֹם וּבְרָצוֹן בְּכָל יוֹם וָיוֹם. וְאֵת כָּל מֵה שֶׁזָּכִיתִנִּי בְּרַחֲמֶיךָ,
 לְחַטָּף אֵיזָה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת בַּיָּמִים הָרָעִים הָאֵלֶּה שֶׁעָבְרוּ עָלַי
 מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וְעַתָּה אַחֲרֵי כָּל הַבָּא עָלַי, וְאַחֲרֵי כָּל מֵה שֶׁעָשִׂיתִי אִם
 טוֹב וְאִם רָע, הוֹרְנִי וּלְמַדְנִי עֵתָה הַדְּרֹךְ וְהַנְּתִיב
 וְהַשְׁבִּיל הָאֵמֶת, בְּאִפְּן שֶׁאֲזַכֶּה לָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת
 מֵעַתָּה עַל כָּל פְּגָמִים.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, חֲפִיץ חֶסֶד, מָלֵא רַחֲמִים, הַצּוֹפֶה לְרָשָׁע
 וְחֲפִיץ בְּהַצְדָּקוֹ, הַדֵּן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת תָּמִיד
 רַב חֶסֶד וּמְרֻבָּה לְהַטִּיב, הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו
 בְּרַחֲמִים. עֲזָרְנִי וְזַכְּנִי הַדְּרֹךְ הָאֵמֶת, בְּאִפְּן שֶׁאֲזַכֶּה גַם עֵתָה
 לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בִּי זְכוּת וּנְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְלָדוֹן אֶת עַצְמִי

לְכַף זְכוּת תָּמִיד, בְּאִפְנֵי שְׂאֵזְבָה לְשִׁמַּח אֶת עַצְמִי בְּכָל עֵת
 וְלִכְנֹס בְּכַף זְכוּת בְּאַמֶּת, וְלִזְכוּת עַל יְדֵי זֶה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
 בְּאַמֶּת, וְלִהְיוֹת פְּלִיל עַל יְדֵי זֶה בְּכֹנֶנָה גְדוּלָה בְּחַיִּוֹת וְהִתְלַהֲבוּת
 וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וְחֻדְרוֹה גְדוּלָה וְעִצּוּמָה, וְאַזְכָּה לְקַיֵּם בְּאַמֶּת
 מִקְרָא שְׂכֵת־טוֹב, אֲזַמְרָה לֵאלֹהֵי בְעוֹדֵי.

רבונו שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאִין לִי שׁוֹם חַיִּוֹת וְכַח
 וְתִקּוּה וּפְתִחוֹן פֶּה לְדַבֵּר לְפָנֶיךָ, כִּי אִם עַל יְדֵי
 הַדֶּרֶךְ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא וְהַנְּשָׁנָב וְהַנְּפִלָא הַזֶּה, שֶׁגָּלוּ רַבּוֹתֵינוּ
 זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה בְּפָסוּק אֲזַמְרָה לֵאלֹהֵי בְעוֹדֵי. כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ
 אֶת גְּדֻלַּת עֵצִים וְרַבּוּי קְלָקוּלֵי, אֶת מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת כְּאֲבִים
 אֲנוּשִׁים שֶׁל עֲוֹנוֹתֵי הָעִצּוּמִים וְהַכְּבִדִים מְאֹד בְּמַהוּת וְכַמוּת
 וְאִיכוּת, אֲשֶׁר כְּמַעַט כְּמַעַט לֹא הָיָה תִקּוּה חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי מִכָּף
 רָגַל וְעַד רֹאשׁ אֵין בִּי מְתָם, פָּצַע וְחַבּוּרָה וּמִכָּה טְרִיָּה. אֲבָל
 אַתָּה הַזֶּה־רַתְּנוּ שְׂצָרִיךְ הָאָדָם לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְעַצְמוֹ
 נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וּלְשִׁמַּח אֶת נַפְשׁוֹ וּלְבָלִי לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ, מִכָּל
 שְׂכָן שְׂלֵא לִי־אֵשׁ אֶת עַצְמוֹ חֵם וְשָׁלוֹם בְּשׁוֹם אִפְנֵי בְעוֹלָם, עַל
 כֵּן עֲזַרְנִי וְזַכְּנִי וְהוֹרְנִי הַדֶּרֶךְ לְזְכוּת לָזֶה בְּאַמֶּת, שְׂאֵזְבָה בְּכָל
 עֵת אֲשֶׁר יִרְצוּ לְהִתְגַּבֵּר עָלַי חֵם וְשָׁלוֹם עֲצֻבוֹת וּמָרָה שְׁחוּרָה
 וַיְגוֹן וְאַנְחָה, עַל יְדֵי עֲוֹנוֹתֵי וּפְשָׁעֵי הָרַבִּים וְהָעִצּוּמִים מְאֹד,
 וַיִּרְצוּ לְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתִּי וּלְרַשֵּׁל אֶת יְדֵי כְּאֵלוֹ אֲפִם תִּקּוּה

חם וְשָׁלוֹם, שְׁתַּעֲזָרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי בַחֲסָדֶיךָ הַרְבִּים וְהַגְדוּלִים,
 לְהִתְגַּבֵּר עָלֵיהֶם בְּכָל עֵז וְתַעֲצוּמוֹת, וְלִבְלִי לִפְלֹ בְדַעְתִּי בְשׁוֹם
 אַפֵּן בְּעוֹלָם, רַק לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְגַּבֵּר בְּכָל הַכַּחוֹת לְחַפֵּשׁ וּלְעִין
 וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בִּי זְכוּת וּנְקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׂזָכִיתִי לַעֲשׂוֹת מֵעוֹדִי
 עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

כִּי בְּאַמַּת גַּם בְּעַצְם פְּחִיתוּתֵנוּ וְשִׁפְלוּתֵנוּ וּבְעַצְם רַבּוּי
 פְּגָמֵנוּ, אֵף עַל פִּי כֵן חֲסָדֶךָ גָּבַר עָלֵינוּ, וְזָכִיתֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
 בְּכָל-עֵת לַחֲטָף בְּכָל פַּעַם אֵיזָה מִצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְכֹאֲשֶׁר
 אִתָּה מְשִׁיבַח וּמְפָאֵר וּמְחַבֵּב אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹתָם
 וְשִׁפְלוֹתָם, כְּפִלַּח הַרְמוֹן רִקְתָּךְ, אֶפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים
 מִצּוֹת כְּרָמוֹן. וְאִם גַּם הַמִּצּוֹת בְּעַצְמָן שְׂאֵנוּ עוֹשִׂין הֵם מְלֵאִים
 פְּסָלָת, פְּגִיזוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וּבְלִבוֹלִים, וְעַדִּין לֹא עָשִׂינוּ
 מֵעוֹלָם שׁוֹם מִצְוָה בְּשִׁלְמוֹת, אֵף עַל פִּי כֵן, אִי אֶפְשֶׁר שֶׁלֹּא
 יִהְיֶה בָהֶם אֵיזָה נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, כִּי בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׂזָכִינוּ
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד לַעֲשׂוֹת לְפַעְעָמִים, הֵן צִיצִית אוֹ תְּפִלִּין, אוֹ
 קַבֵּלַת שִׁבְתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, אוֹ אֵיזָה צְדָקָה וּגְמִילוֹת חֶסֶד,
 וְהִרְחָקוֹת מֵאֲכָלוֹת אִסּוּרוֹת, וְכוּ' וְכוּ', בּוֹדָאִי יֵשׁ בְּכָל מִצְוָה
 וּמַעֲשֶׂה טוֹב אֵיזָה נְקֻדָּה טוֹבָה עַל כָּל פְּגָמִים. וְעַל יְדֵי אֱלוֹ
 הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת רָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה כָּל יְמֵינוּ לְעוֹלָם, אֶפְלוּ בְּעַצְם
 גְּרִיעוּתֵנוּ, מֵה שְׂזָכִינוּ לְגָרֵם נַחַת-רוּחַ לְפָנֶיךָ בְּאֵיזָה נְקֻדוֹת

טובות שזכינו כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ. וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְכַנֵּם לְכַף זְכוּת בְּאַמֶּת, וְלִשְׁמַח אֶת נַפְשֵׁנוּ תָּמִיד, בְּאִפְּן שְׁנִזְכָּה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת עַל יְדֵי זֶה. כִּי אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה שְׁעַל יְדֵי הַדֶּרֶךְ וְצִנּוֹר הַחֶסֶד הַנִּפְלָא הַזֶּה, יֵשׁ תְּקוּהָ גַם לִי, וְאַפְלוּ לְכָל פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל הַגְּרוּעִים מְאֹד, לְזְכוּת מַעֲתָה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.

וְזִכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְדוֹן אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם לְכַף זְכוּת תָּמִיד, וְאַפְלוּ כִּשְׂאֲנִי רוּאָה רָשָׁע גָּמוֹר, אֵף עַל פִּי כִּן אַחֲפֵשׁ וְאַבְקֵשׁ, עַד שְׂאֲמָצָא בּוֹ גַם כִּן נִקְדוֹת טוֹבוֹת, עַד שְׂאֲזַכָּה לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת וְלִהְכִּינֵם בְּכַף זְכוּת בְּאַמֶּת, וְלִהְשִׁיבוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת עַל יְדֵי זֶה. רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּזְכוּת וְכַח הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּם הַמְּלִיצִים טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל תָּמִיד, הָעוֹסְקִים וְטוֹרְחִים בְּכָל כַּחַם לְחַפֵּשׁ וְלַחְתּוֹר וְלִמְצֹא זְכוּת וְטוֹב בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲפְלוּ בְּהַגְרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים, בְּזְכוּתָם וְכַחם זִכְנוֹ גַם כִּן לְבֹא לְזֶה בְּאַמֶּת.

וְתִזְכְּנוּ לְהִתְקַרֵּב לְהַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּם הָאֵלֹהִים, הָעוֹסְקִים בְּזֶה תָּמִיד, לְחַפֵּשׁ וְלִבְקֵשׁ וְלִמְצֹא נִקְדוֹת טוֹבוֹת בְּכָל אֶחָד וְאַחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲפְלוּ בְּפוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, בְּכָל־מַחְפְּשִׁים וּמוֹצְאִים בְּחִכְמָתָם נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וּמְלַקְטִים וּמְקַבְּצִים

אוֹתָם אַחַת לְאַחַת לְמִצְאָה חֲשֹׁבוֹן וּמְכַנִּיִּסִים גַּם אוֹתָם בְּכַף זְכוּת, וּבוֹנִים מֵהֶם בְּנִינִים דְּקִדְשָׁה נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים, וּמַעֲלִים לְפָנֶיךָ שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוֹלִים שְׁלֵא עָלוּ לְפָנֶיךָ מִימֹת עוֹלָם, וְזוֹכִין לַעֲשׂוֹת זְמִירוֹת וְנִגּוּנִים קְדוּשִׁים עַל יְדֵי קְבוּץ הַטּוֹב הַזֶּה מִמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה. רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, זַכְנוּ לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים הָאֵלֹהִים, וְזַכְנוּ לְהַכְלִיל בָּהֶם וּלְשִׁמֵּעַ תְּפִלָּתָם הַקְּדוּשָׁה שֶׁל צַדִּיקִים נוֹרָאִים הָאֵלֹהִים, אֲשֶׁר רַק הֵם יוֹדְעִים לְהִתְפַּלֵּל בְּשִׁבִיל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְלִירֹד לְפָנֶיךָ הַתְּבָה לְהוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יְדֵי חוּבָתָן, לְקַבֵּץ כָּל הַטּוֹב וְכָל הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִהַמְתַּפְּלְלִין, וְלְהִתְפַּלֵּל עִם כָּל הַטּוֹב הַזֶּה לְפָנֶיךָ מָלֵא רַחֲמִים, וְלְהַפְּךָ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים. זַכְנוּ בַּחֲסָדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים, שְׁנַהֲיֵה נִכְלָלִים בְּתַפְלוֹת הַצַּדִּיקִים הָאֵלֹהִים, וְהֵם יִתְפַּלְלוּ בְּעַדְנוּ תָּמִיד. וְאֵל יִתְנוּ דָּמֵי לָךְ, עַד אֲשֶׁר תִּרְחַם גַּם עָלֵינוּ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְתֹאסְפֵנוּ אֵלֶיךָ הַבֵּיתָה, וְתַכְנִיֶסנוּ לְכַף זְכוּת בְּאַמֶּת, וְתִשְׁמַח אֶת נַפְשֵׁנוּ תָּמִיד, וְתַחֲזִירנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וּבְכֵן תִּרְחַם עָלֵינוּ וְעַל זְרַעֲנוּ וְעַל כָּל זֶרַע עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִגַּן וְתִשְׁמַר וְתִצִּיל אֶת כָּל יְלָדֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִן כָּל הַכְּתוֹת הָרָעוֹת שֶׁל הַחֲכָמִים לְהָרַע, הַמְתַּפְּשִׁים עִתָּה בְּעוֹלָם בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, כְּאֲשֶׁר אַתָּה יוֹדְעָתָ. הֵן מַכְתוֹת

הַאֲפִיקוֹרְסִים הָעוֹסְקִים בְּחֻמּוֹת חֵיצוֹנִיּוֹת וְלִשׁוֹן עֲלָגִים שֶׁל
הַעֲכוּ"ם, הַמְתַּגְבְּרִים בְּכָל עֵת לְחַנֵּךְ נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵיהֶם
הָרָעִים וְהַמָּרִים, לְהַרְחִיקֶם מִלְמוֹד תּוֹרַה שְׁבַעַל פֶּה, וְלִבְלִי
לְלַמֵּד כִּי אִם תִּנְ"ךְ עִם חֻמַּת הַדְּקֻדּוּקָה, וְגַם זֶה רַק שְׁעָה
מוֹעֲטַת בַּיּוֹם, וְלִבְלוֹת עֶקֶר הַזְּמַן עַל לְמוֹד חֻמּוֹת חֵיצוֹנִיּוֹת
וְלִשְׁנוֹת, הָעוֹקְרִים אֶת הָאָדָם מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת. אוֹי לְעֵינַיִם
שֶׁכָּךְ רוֹאוֹת, אוֹי לְאָזְנַיִם שֶׁכָּךְ שׁוֹמְעוֹת. וְהֵן מִשְׁאָר כִּתּוֹת
שֶׁל חֻמּוֹת בְּעֵינֵיהֶם, הַמְתַּלּוֹצְצִים מֵהַתְּמִימִים בְּדַרְכֵיהֶם,
הָעוֹסְקִים בְּעִבּוּדַת יְהוָה וּבְתוֹרָתוֹ בְּפִשְׁיטוֹת בְּתַמִּימוֹת
בְּלִי חֻמּוֹת שֶׁל הֶבֶל, כַּאֲשֶׁר הוֹרוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר רַבִּים קָמִים נִגְדָם וּפּוֹרְשִׁים רָשָׁת לְרַגְלָם,
לְהַטּוֹת אוֹתָם מִנִּי דֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר וְהַכּוֹבֵשׁ מִכְּבָר, לְבָדוֹת מִלְּבָם
חֻמּוֹת שֶׁל שְׁטוֹת וְלִיצְנוּת, לְבִלְבָּל וּלְהַחֲלִישׁ חֵם וְשָׁלוֹם,
דַּעַת הַתְּמִימִים וְהַיֵּשֶׁרִים בְּלִבּוֹתָם.

ה' אֱלֹהִים, אַתָּה יַדְעֵת אֶת כָּל זֶה, כִּמָּה וְכַמָּה מַזִּיקִים
לְעִבּוּדְתְךָ חֻמּוֹת כָּאלוֹ. רַחֵם עָלֵינוּ וְעַל זֶרְעֵנוּ וְעַל כָּל
זֶרַע עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּשְׁמַר וְהַצֵּל כָּל יְלָדֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
מִכָּל הַכִּתּוֹת הָרָעוֹת הָאֵלֶּה, שֶׁלֹּא יִתְפָּסוּ בְּרִשְׁתָּם בְּיָמֵי
נַעֲוִירֵיהֶם. וְתַעֲזֹר וְתִגַּן וְתוֹשִׁיעַ לָנוּ בְּכָל עֵת, וְתוֹרְנוּ וְתִלְמַדְנוּ
תָּמִיד שְׂנוּכָה לַיָּדַע אִיךָ לְהַתְּנַהֵג עִם בְּנֵינוּ וְזֶרְעֵנוּ מִקְטָנוּתָם,

אִיךָ לְשִׁמְרָם וּלְמַלְט נַפְשָׁם מִן הַכַּתּוֹת הַרְעוֹת הָאֵלֶּה, וּלְחַנּוּכָם לְטוֹבָה בְּדַרְכֵיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְהָאֱמִתִּים, שְׂיִלְכוּ בְּדַרְכְּךָ הַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת, בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאֵמֶת, כַּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ וּרְבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים. וְנִזְכָּה לְהוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵינוּ וְדוֹרוֹתֵינוּ הַבָּאִים אַחֲרֵינוּ, וּלְכָל דוֹרוֹת זְרַע יִשְׂרָאֵל, אֶת כָּל מַעֲשֵׂי יְהוָה הַגְּדוֹל, אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ מִימֵי אֲבוֹתֵינוּ עַד הַנֵּה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, לְמַעַן יֵדְעוּ דוֹר אַחֲרוֹן בְּנִים יוֹלְדוּ יִקְמוּ וַיִּסְפְּרוּ לְבָנֵיהֶם. וְנִזְכָּה לְקַיֵּם בְּשִׁלְמוֹת מִקְרָא שְׁכַתוֹב, וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בָנֶיךָ, לְהוֹדִיעַ לָהֶם קְדוּשַׁת אֱמוּנָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה וְהַטְּהוֹרָה וְהַתְּמִימָה.

וּתְרַחֵם עַל כָּל יְלָדֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִקְטָנוֹתָם, שְׂיִזְכוּ לְקַבֵּל הֶבֶל פִּיהֶם שְׂאִין בּוֹ חֵטָא מִהַמְשַׁכָּנוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד בּוֹנֶה מִשְׁכַּן קְדוֹשׁ, אֲשֶׁר מִנְשֵׁם מְקַבְּלִים הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן הֶבֶל פִּיהֶם הַקְּדוֹשׁ שְׂאִין בּוֹ חֵטָא. רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עִכְשָׁיו בְּעוֹלָם בְּדוֹרוֹת הַלָּלוּ בְּעִנְיַן הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם אֵינוֹ מִתְקַיֵּם אֲלֵא עַל הֶבֶל פִּיהֶם הַקְּדוֹשׁ שְׂאִין בּוֹ חֵטָא, וְרַבִּים קָמִים עֲלֵיהֶם לְבַלְבֵּל וּלְקַלְקֵל חֵם וְשָׁלוֹם הֶבֶל פִּיהֶם הַקְּדוֹשׁ מִנְעוּרֵיהֶם עַל יְדֵי חֲכָמָתָם הַרְעוֹת. רַחֵם עֲלֵיהֶם וְעֲלֵינוּ לְמַעַנְךָ, וְהִגֵּן בְּעַדֵיהֶם

וּשְׁמֵרֶם וְהִצִּילֶם מִכָּל מִיַּי חַנוּכִּים הָרָעִים שֶׁל כָּל מִיַּי דְּרָכִים
 שְׂאִינָם יִשְׁרִים בְּעֵינֶיךָ. אַתָּה יְהוָה תִּשְׁמְרֶם תִּצְרְנוּ מִן הַדּוֹר זֶה
 לְעוֹלָם. חֲמַל עַל פְּלִטַּת יְלָדֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין לָנוּ עַל
 מָה לְהַשְׁעֵן כִּי אִם עַל זְכוּת הַכֵּל פִּיהֶם הַקְּדוּשׁ שְׂאִין בּוֹ חֲטָא.
 רַחֵם עָלֵיהֶם וְעָלֵינוּ, שְׂיִזְכּוּ כָּל יְלָדֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל
 אֶחָד וְאֶחָד יִקְבַּל הַכֵּל פִּיו שְׂאִין בּוֹ חֲטָא, מֵהַמְּשַׁכֵּן הַקְּדוּשׁ שֶׁל
 הַצְּדִיק הָאֱמֶת הַשֵּׁיךְ אֵלָיו כְּפִי שֶׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, בְּאִפֵּן שְׂיִזְכּוּ עַל
 יְדוֹ לֵילֶךְ וּלְהַתְחַנֵּךְ בְּעַבְדַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּלְכַנֵּס בְּתוֹרַת יְהוָה
 בְּאֱמֶת, שְׂיִזְכּוּ לְלַמֵּד תּוֹרָה לְשִׁמְהָ וּלְהַגִּיטָהּ בָּהּ יוֹמָם וּלְלַיְלָה.
 וּתְפַתַּח אֶת לְבָבָם בְּתַלְמוּד תּוֹרָתְךָ, וְתִתֵּן לָהֶם בִּינָה בְּלִבָּם
 לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל, לְשִׁמְעַי לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם
 אֶת כָּל דְּבָרֵי תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה, וְהָאֵר עֵינֵיהֶם בְּתוֹרָתְךָ וּדְבַק
 לְבִיהֶם בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְתֹארוּךְ יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתֵיהֶם בְּטוֹב וּבְנִעְיָמִים,
 וְתִהְיֶה עִמָּהֶם תְּמִיד, וְתַעְזֹרֶם וְתוֹשִׁיעֵם שְׂיִזְכּוּ לְעַבְדְּךָ בְּאֱמֶת
 כָּל יְמֵיהֶם לְעוֹלָם.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת, זִכְנוּ לְפַעַל
 בְּקִשְׁתֵּנוּ בְּרַחֲמִים אֲצִלְךָ, בְּזְכוּת וְכַח הַצְּדִיקֵי אֱמֶת
 הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה, הָעוֹסְקִים לְדוֹן אֶת כָּל הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת
 תְּמִיד, וּלְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל אֲפִלוּ בְּהַגְרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים, וּלְקַבֵּץ כָּל הַטוֹב הַזֶּה

וְלֹהֵת פִּלְל עִם כָּל הַטּוֹב הַזֶּה לְפָנֶיךָ לְהַמְתִּיק וּלְבַטֵּל כָּל הַדֵּינִים
 שֶׁבְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֱלוֹ הַצְּדִיקִים רוֹאִים וּמְבִינִים כָּל הַבְּחִינּוֹת בְּכֹל
 וּבְפֶרֶט שֵׁשׁ בְּעֵינַי הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, כִּי יֵם רוֹאִין הֵיכָן
 הַתִּינוּקוֹת קוֹרִין, וּמֵאִיזָה צְדִיק מְקַבֵּל כָּל תִּינוּק וְתִינוּק הֶבֶל פִּיו
 שֶׁאִין בּוֹ חֵטָא, וְכַמָּה וְכַמָּה מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ, וְכָל הַבְּחִינּוֹת שֵׁשׁ
 בָּזָה, וְהַדּוֹר שֶׁיֵּצֵא מֵהֶם עַד הַסּוֹף. בּוֹכוֹת וְכַח אֱלוֹ הַצְּדִיקִים
 עֹזֵר וְהוֹשִׁיעַ לָנוּ וּלְכָל יְלָדֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְזַכְּנוּ לַפְּעַל כָּל
 מָה שֶׁבִקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ, וּמֵלֵא מִנְשֵׂא לֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים.

מָרָא דְּעֵלְמָא כְּלָא, זַכְּנִי לְכַנֵּם בְּאַמַּת לְכַף זְכוּת, בְּאַפֵּן
 שֶׁאֲזַכֶּה מֵעַתָּה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמַּת.
 זַכְּנִי בְּזְכוּת כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שֶׁהָיוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וּבְזְכוּת
 כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, וְעֲזָרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי וְלַמְדֵּנִי
 וְהוֹרְנִי בְּכָל-עֵת עֲצוֹת אֲמֵתִיּוֹת, בְּאַפֵּן שֶׁאֲזַכֶּה לְשַׂמַּח אֶת נַפְשִׁי
 בְּכָל עֵת עַל יְדֵי דְרָכֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְלִבְלִי לְהַנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת
 וְהַמָּרָה שֶׁחוֹרָה לְכַנֵּם בִּי וְלֹא לִגַּע בִּי כְּלָל, רַק אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה תָּמִיד בְּאַמַּת בְּכָל לֵב וְנַפְשׁ, וְתִתֵּן שִׂמְחָה בְּלִבִּי עַל
 יְדֵי דְרָכֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. וְאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת אֶךְ שִׂמַּח תָּמִיד עַל יְדֵי
 כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֶׁזָּכִיתִי מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה לְגֵרָם אִיזָה
 נַחַת רוּחַ לְפָנֶיךָ.

וְתַעֲזָרֵנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי שְׂאֵזְכָּה גַם לְשִׂמְחָה אַחֲרֵיהֶם. וְתוֹרֵנִי
 וְתַלְמִידֵי דַעַת וְתַבּוּנָה, בְּאִפְּן שְׂאֵזְכָּה לְזֶה
 לְשִׂמְחָה נַפְשׁוֹת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּלְדוֹנָם לְכַף זְכוּת
 תְּמִיד, עַד שְׂיִזְכּוּ כָּלֵם לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְשִׂמְחָה, וְיִקְיָם
 מִהָרָה מִקְרָא שְׂכָתוֹב, וְנִתְתִּי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶן
 בְּקִרְבְּכֶם, וְהִסִּירוֹתִי אֶת לֵב הָאָבֶן מִבְּשַׂרְכֶם, וְנִתְתִּי לָכֶם לֵב
 בָּשָׂר, וְעֲשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר בְּחִקֵּי תִלְכוּ וּמִנְשַׁפְטֵי תִשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם.
 וְנִזְכָּה לְעַבֵּד אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה וּלְבָא לְפָנָיו בְּרִנָּה, וְיִקְיָם מִקְרָא
 שְׂכָתוֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָם. וְנֹאמַר,
 אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיֵּי אֲזַמְרָה לֵאלֹהֵי בְעוֹדֵי. יַעֲרַב עָלָיו שִׁיחֵי
 אֲנֹכִי אֲשִׂמַח בִּיהוָה. יִתְמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְרִשְׁעִים עוֹד
 אֵינָם, בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה הַלְלוּהָ.

בַּעַת שְׁנֵסַע רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה לְלִבּוֹב אַחַר סְכוּת תַּקַּס"ח נִסַּע דְּרָךְ
קְרֵאסְנַע וְלֵן שָׁם, וְאַחַר כֵּךְ בְּבִקְרָה נִסַּע פְּתָאוּם. וְרַדְפָּנוּ אַחֲרָיו עַד שְׁזַכֵּינוּ
לְהַשִּׁיגוֹ אֶצֶל הַנָּשֵׁר, וְאַחַד קִדְמוֹ שָׁם וְעַכְבוּ וּבֵאתִי אֲנִי וְחֻבְרֵי רַבִּי
נִפְתְּלִי וְנִהְנֶה קִצֵּת וְאָמַר מָה אַתֶּם רוֹצִים אִם לְבָרֵךְ אֶתְכֶם אוֹ שְׂאֵמַר
לְכֶם תּוֹרָה. וְנָתַן לָנוּ בִּרְרָה לְבָרֵךְ. עֲנִיתִי וְאָמַרְתִּי הַבְּרָכָה תְּבָרְכוּ אוֹתָנוּ
כְּשֶׁתְּבוֹאוּ לְשָׁלוֹם מִלְּמַבְרַגְּךָ וְעַתָּה אָמְרוּ לָנוּ תּוֹרָה.

עָנָה וְאָמַר אָמַר הַתְּחִלָּה מִן הַנְּסִיעָה שְׁלִי וְאָמַר אֲזִי לָנוּ מֵעַנִּין הַמְּשָׁכָן
שְׁכָל אַחַד מִן הַצְּדִיקִים בּוֹנִים וְכוּ' כְּמוֹ שְׁכָתוֹב בְּסִימָן רַפ"ב בְּהַתּוֹרָה
אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי. כִּי הַתּוֹרָה אֲזַמְרָה אָמַר בְּשָׁמִינִי עֲצַרְתָּ שְׁקָדָם
לְזֶה. וְאֲזִי עַל הַעֲגָלָה הַתְּחִיל מֵעַנִּין הַמְּחַבֵּר לְהַתּוֹרָה אֲזַמְרָה הַנִּלְל
הַמְּתַחִיל וְדַע שְׁמִי שְׁיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת אֱלוֹ הַגְּנוּנִים וְכוּ' עַד בְּאַמַּת אָמְרוּ
הַחֲזֵן רוֹאֵה הֵיכָן הַתִּינּוּקוֹת קוֹרִין. וְאַחַר כֵּךְ נִשְׁקָנוּ אוֹתוֹ בְּיָדוֹ וְתַכְּף צְוָה
לְהַבְעֵל עֲגָלָה לְסַע וְנִסַּע מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם וְעַדִּין אֵין אָנוּ יוֹדְעִים אֵיךְ מְרָמֵז
בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת עֲנִין הַנְּסִיעָה שָׁלוֹ לְלַעֲמַבְרַגְּךָ שְׁנֵסַע אֲזִי.

וְאֲזִי בְּאוֹתָהּ הַשְּׁנָה נִדְפַס הַסֵּפֶר לְקוּטֵי מוֹהַר"ן וְעוֹד יֵשׁ בְּזֶה הַרְבֵּה
לְסֵפֶר נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים וְחֻסְדֵי ה' אֲשֶׁר הִפְלִיא אֲזִי עָמִי, וְסַבֵּב סְכוּת
בְּרַחֲמָיו לְחֹזֵר מִטּוֹלְטָשִׁין בֵּין יוֹם כְּפּוֹר לְסְכוּת, אֲשֶׁר עַל יְדֵי זֶה זְכוּתִי
לְגַמֵּר כְּתִיבַת הַסֵּפֶר שְׁנֵשְׂרָף וְלִמְסַר לוֹ סֵפֶר לְקוּטֵי מוֹהַר"ן הַנִּכְתָּב
שְׁעַל יְדֵי זֶה נִדְפַס בְּאוֹתָהּ הַשְּׁנָה, וְלִדְבַר עָמּוֹ הַרְבֵּה וְלִשְׁמַע
תּוֹרוֹת נִפְלְאוֹת מִמֶּנּוּ, אֲשֶׁר הֵם זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת. מָה אֲשִׁיב
לְה' כָּל תְּגִמּוֹלוֹהִי עָלַי, וְיִתְבָּאֵר בְּמָקוֹם אַחַר אִם יִרְצֶה ה'.

בשם ה'
נעשה
ונצליח

עש"ן

עמ"י

לקוטי הלכות על תורה רפ"ב

הלכות השכמת הבוקר א
הלכות ראשית הגז ד
הלכות חכירות וקבלנות א

באדיבות הוצאת
קזן ר' ישראל דב אודסר זצ"ל
להדפסת והפצת
ספרי רבי נחמן מברסלב זיע"א
פעיה"ק ירושלים תובכ"א

"דברי רבנו זכרוננו לברכה, הם עמקים ורחבים מאד.

ובכל תורה ותורה יש כמה וכמה הקדמות וענינים וחדושים נפלאים,

ובכל החדושים שהשם יתברך

פקח עיני לחדש

בהם, כלם

קשורים ומהדקים

בקשרים הרבה

בדבריו הנוראים

והקדושים.

ובכל מקום שמתרחב הדרוש והחדוש שחדשתי בעזרת ה' יתברך,

בבבא צריכין להחזר בבבא פעם לכל

חלקי התורה שגלה רבנו זכרוננו לברכה,

שכלולה מחלקים ופרטים הרבה מאד"

(הקדמת ליקוטי הלכות)

לקוטי הלכות

על שלחן ערוך ארח חיים

חלק ראשון

הלכות השפמת הבקר

הלכה א

יתגבר פארי לעמד בבקר לעבודת
בוראו שיהא הוא מעורר השחר. הג"ה
שויתי ה' לנגדי תמיד זה כלל גדול
בתורה וכו' ^ב.

א **כ**י איתא בדברי רבנו ז"ל (סי' רפב) שכשצאדם מתחיל
לחפש עצמו ורואה שהוא רחוק מאד מה' יתברך
והוא מלא חטאים ופגמים הרבה, ונדמה לו שהוא רחוק
מטוב, אזי הוא צריך לחפש ולבקש ולמצא בעצמו איזה טוב,
כי איך אפשר שלא עשה איזה טוב מימיו. ואף שהוא רואה
שגם מעט הטוב שעשה הוא מלא פגמים, כי מערב בפסלת
הרבה, אף-על-פי-כן אי אפשר שאין בו איזה נקדה טובה על
כל פנים. וכן יחפש ומצא בעצמו עוד איזה טוב, ואף שזה
הטוב גם כן מערב בפסלת הרבה, אף-על-פי-כן על כל פנים
יש בו איזה נקדה טובה. וכן יחפש ומצא בעצמו עוד איזה
נקודת טובות. ועל-ידי זה שדן את עצמו לכף זכות ומצא
בעצמו נקודות טובות עדין, אף-על-פי שעשה מה שעשה ופגם
מה שפגם, על-ידי זה הוא יוצא באמת מכף חובה ונכנס
ככף זכות באמת, ועל-ידי זה יכול לזכות לתשובה. וזה בחינת ^א
ועוד מעט ואין רשע וכו' - על-ידי אותו העוד מעט ששם
אינו רשע, על-ידי זה והתבוננת על מקומו וכו' ע"ג שם.
ועל-ידי זה יכול לשמח את עצמו, ואזי יכול להתפלל. וזה
בחינת אומרה לאלקי בעודי - על-ידי העוד מעט שמוצא
בעצמו, על-ידי זה יכול לומר ולהודות לה'. ועל-ידי זה נעשין
נגונים, כי הנגונים נעשים על-ידי שמבררין רוח טובה מן רוח
נכאה ^א וכו'. וזהו אומרה דיקא בחינת נגונים וכו'.

וכן צריכים לדון את אחרים לכף זכות, אפלו רשע גמור
צריכין לחפש ולמצא בו איזה נקדה טובה וכו' וכו'
ע"ג שם. ומי שיכול זאת, למצא נקדה טובה אפלו בפושעי

ישראל, הוא יכול להיות חזן ולהתפלל לפני העמוד וכו'
ע"ג שם.

ודע שכל אחד מצדיקי הדור בונה משכן, שמשם מקבלין
תינוקות של בית רבן הכל פיהם שאין בו חטא, בשביל
זה הם מתחילין מן ויקרא וכו' ע"ג שם. וזה הצדיק שיכול
ללקט כל הטוב שנמצא בכל אחד, הוא יודע כל הבחינות
שיש בענין זה של המשכנות הנ"ל שבנין הצדיקים, שמשם
מקבלין התינוקות הכל פיהם שאין בו חטא וכו' וכו' ע"ג שם
כל זה היטב היטב.

ב וזה בחינת התעוררות השנה, כי כשצאדם רואה שרחוק
מה' יתברך וכו' זה בחינת שנה שהיא אחד מששים
במיתה ^א, וכשחפשו ומבקש ומצא בעצמו איזה נקדה טובה
עדין, ומחיה ומשמח את עצמו ומעורר את עצמו לעבודת
ה' יתברך על-ידי זה, זה בחינת התעוררות השנה.

ג וזה בחינת ה' מה רבו צרי רבים וכו' - הינו הצרים של
הנפש שהם החטאים והפגמים של כל אחד שזה עקר
צרות האדם, וכשהם מתגברים על האדם חס ושלום אזי
הם רוצים להפיל אותו לגמרי חס ושלום כאלו אין לו עוד
שום תקנה חס ושלום, וזהו רבים אמרים לנפשי אין ישועתה
לו באלקים סלה. ואזי הוא בבחינת שנה כנ"ל וזהו אני
שכבתי ואישנה, כי זה בחינת שנה כנ"ל. אבל באמת האדם
אסור ליאש עצמו, וצריך להתגבר להתעורר משנתו על-ידי
המעט טוב שמוצא בעצמו עדין כנ"ל וזהו הקיצוטי כי ה'
יסמכני - שאני מתגבר ומתעורר משנתו, כי אינו מיאש עצמי
עדין כי ה' יסמכני. כי הנקדה טובה שאדם מוצא בעצמו
זה בחינת אלקות כבובל, כי כל הטוב מאתו יתברך, כי
אורייתא וישראל וקדשא בריך הוא כלל חד ^א, נמצא בשיש
בישראל איזה נקדה טובה דהינו איזה מצוה או דבר טוב,
זה הטוב הוא אחדות גמור עמו יתברך, כי טוב ה' לכל ^א,
וכמו שכתוב (תהלים לה ט) מעמו וראו כי טוב ה', כי כל
הטוב שנמצא בכל מקום שהוא הוא הכל ממנו יתברך. וזהו

1. רוח שבורה. 2. התורה ועם ישראל והקדוש ברוך הוא הם כולם אחד.

א. אורח חיים סימן א סעיף א. ב. מהילים לו, י. ג. שם קמו, ב. ד. זכרות נו: ה. מהילים ג, ב. ו. זוהר אחרי עג. ז. מהילים קמה, ט.

אף-על-פי שיש לי חטאים הרבה ונתרחקתי מאד ממנו
 ותברך - וזה בחינת מעשה העגל שכולל כל החטאים שבְּעוֹלָם
 כי כל המודה בעבודה זרה כאלו פוּכַר בְּכָל התורה כלה⁷,
 אף-על-פיהו ונאווה אני במעשה המושכן, הינו בחינת מעט
 טוב שאני מוצא בעצמי עדין. כי תכף אחר מעשה העגל
 נצטוו על מלאכת המושכן⁸ על-ידי שנתרצה ה' ותברך לישראל
 על-ידי משה רבינו שמסר נפשו עליהם והתפלל בעדם, כי
 משה היה יכול זאת למצא נקדה טובה אפלו בהפחות
 שבפחותים (כמבואר בדברי רבינו ז"ל כמה פעמים סי' פב תנינא),
 ועל-ידי זה היה יכול להתפלל עליהם תמיד אפלו כשפגמו
 בכל התורה בלה במעשה העגל, כי אף-על-פיהו מצא בהם
 נקדות טובות. ועל-כן אמר משה למה ה' יחרה אפך בעמך
 וכו', כי הוא מצא הטוב שבהם ואזי נדחה הרע לגמרי
 כנ"ל ועל-כן אמר למה ה' יחרה אפך בעמך, כי הרע אינו
 נחשב כלל כנגד מעט הטוב שיש בהם עדין. וה' ותברך
 נתרצה לו וינחם על הרעה וכו'. ואז למד ה' ותברך למשה
 סדר תפלה, וסדר לפניו שלש עשרה מדות של רחמים. וזהו
 ויאמר אני אעביר כל טובי וכו' - שלמדו וגלה לו כל הטוב
 שלו ותברך בכיכול כפי שידע שה' ותברך טוב לכל תמיד
 ויכולין לעורר הטוב בהגורע שבגורעים ולהכניסו בכף זכות
 ולהחזירו בתשובה.

וזה בחינת שלש עשרה מדות של רחמים, בחינת ה' ה'
 אל רחום וחנון ארך אפים וכו'⁹ - שה' ותברך מלא
 רחמים וטוב לכל, ומאריך אף לצדיקים ולרשעים, כי הוא
 מטה כלפי חסד¹⁰ ודן את הכל לכף זכות ומוצא נקדה
 טובה אפלו בפושעי ישראל, ועל-ידי זה מכריע אותם לכף
 זכות כנ"ל. וזהו בחינת נצר חסד לאלפים - שבחינת החסד
 דתינו מה שהוא ותברך מטה כלפי חסד ודן לכף זכות
 ומוצא נקדה טובה וכו' כנ"ל זה החסד נוצר וממתיק
 לאלפים, הינו אף-על-פי שיש כנגד זה אלפים ורבבות
 פגמים שפגם אותו האדם, אף-על-פיהו מעט הטוב שמוצא
 על-ידי החסד כנ"ל דוחה הכל כנ"ל. ועל-ידי זה נושא

כי ה' יסמכני - הינו הנקדה טובה שאני מוצא בעצמי שהיא
 בחינת אלקות בחינת טוב ה' לכל, והו סומך אותי ומקיץ
 אותי מהשנה. ואזי לא אירא מרבבות עם אשר סביב שתי
 עלי - כי טוב איני מתירא מהם אף-על-פי שהם כמה רבבות
 פגמים וחטאים שעומדים עלי להפילני חס ושלום, כי מאחר
 שאני מוצא בעצמי עוד איזה נקדה טובה, על-ידי זה אני
 מתעורר מהשנה, ועל-ידי זה אני נכנס באמת לכף זכות,
 ועל-ידי זה אובה לתשובה וכו' כנ"ל, כי כל הרע נדחה מפני
 מעט הטוב שמוצא בעצמו ומחיה ומרים את עצמו בזה, כי
 מעט מן האור דוחה הרבה מן החשך בידוע.

וזהו בחינת הקיצתי ועודי עמך¹¹, על-ידי העוד מעט וכו'
 שלי דתינו הנקדה טובה כנ"ל בחינת אומרת לאלקי
 בעודי כנ"ל, וזהו ועודי עמך - הינו העוד מעט שלי שהוא
 עדין עמך כנ"ל על-ידי זה הקיצתי, כי זה בחינת התעוררות
 השנה כנ"ל.

ג וזה בחינת עורה עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר¹²,
 הינו שצריך האדם להתעורר את עצמו משנתו
 ומנפילתו, ועל-ידי מה יתעורר את עצמו, על-ידי הנקדות
 טובות שמוצא בעצמו עדין, וזהו אעירה שחר, כי הנקדה
 טובה היא בבחינת שחר, בבחינת שחורה אני ונאווה בנות
 ירושלים¹³, כי מחמת שזאת הנקדה מערבת בפסלת הרבה
 ובפגמים הרבה שפגם זה האדם, על-ידי זה נדמה שהיא
 שחרה, כי מנחת בקדרות ובשחרות חס ושלום אצלו. אבל
 כשדן את עצמו לכף זכות ומעורר ומוצא בעצמו הנקדה
 טובה כנ"ל אזי היא אומרת שחורה אני ונאווה אל תראוני
 שאני שחרחרת וכו' - כי אין השחרות משלי וכו' כמו שפרש
 רש"י שם. כי הנקדה טובה בעצמה שיש אצל האדם אפלו
 אצל פושעי ישראל היא נאווה ויפה מאד, רק שהשחרות חופה
 עליה, אבל כשמעוררין אותה היא אומרת שחורה אני ונאווה
 אל תראוני שאני שחרחרת, כי מצד עצמי אני נאווה עד מאד.

וזה בחינת מה שאמרו רז"ל (שמות רבה מט, ב) שחורה אני -
 במעשה העגל, ונאווה אני - במעשה המושכן, הינו

א. תהלים קלט, יא. ב. שם נ, טו. ג. שיר השירים א, ה. ד. רש"י במדבר טו, כג. ה. מנחםא תרומה ט. ו. שמות לב, יא. ז. שם לג, יט. ח. שם לד, ו. ט. ראש השנה יז.

עון ופשע וכו' כי עלידי זה נכנסם באמת לכף זכות וכו' כנ"ל.

מהצדיקים הנ"ל עין שם, כי עקר בנין המשכן הוא עלידי זה עלידי הטוב הנ"ל. וכוה מקשרים היטב דברי רבנו ז"ל הנ"ל עין שם היטב.

ד ואז בשנתרצה ה' יתברך למשה עלידי שמצא טוב בכל ישראל אפלו אחר מעשה העגל כנ"ל כי משה היה בלוי טוב בבחינת ותרא אותו כי טוב הוא⁶ ועלפן היה לו פח תמיד למצא הטוב בכל אחד אפלו בהפושעי ישראל כנ"ל ועלידי זה נתרצה ה' יתברך כנ"ל - ואזי צוה להם על מלאכת המשכן שיביא כל אחד נדבת לבו למלאכת המשכן, כי היה מעורר הטוב שבכל אחד, וכל אחד כפי הטוב שהיה לו הביא נדבת לבו הטוב למלאכת המשכן, כי המשכן נבנה מכל הטוב שנתברר מכל אחד מישראל, שזהו בחינת זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני וכו'⁷ שהביא כל אחד ואחד כפי הנקדה טובה שלו, כי זהב וכסף ונחשת ותכלת וכו' הם בחינת הגנוני עלאין¹, שהם בחינת הטוב שיש בכל אחד מישראל, שזהו בחינת ישראל אשר בך אתפאר⁷ - שהם כלולים מגנוני סגיאין² (סי' כה), הינו הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל שהם כלולים מגנוני סגיאין, כי יש בכל אחד מישראל נקדה טובה אפלו בהפחותים שבהם - מה שאין בחברו (כמבואר במקום אחר סי' לד), וה' יתברך מתפאר בהם כנ"ל, וזה בחינת הגנוני שהיו בבית המקדש והמשכן בחינת זהב וכסף וכו' שהביא כל אחד מנדבת לבו הטוב, כי שם היו כלולים כל הנקודות טובות, שהם בחינת גנוני עלאין שיש בכל אחד מישראל. ועלפן אחר מעשה העגל שאז הצרף משה לחפש ולמצא הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל כנ"ל עלפן אז דיקא נצטוו על מלאכת המשכן, כי המשכן נבנה מזה מנקודות טובות הנ"ל כנ"ל. וזהו שחורה אני - במעשה העגל, ונאווה אני - במלאכת המשכן, הינו בנקודות טובות שאני מוצא בעצמי, שהם בחינת מלאכת המשכן כנ"ל.

ה וזהו עורה כבודי עורה וכו', ועלידי מה אוכל להתעורר, עלידי אעירה שחר, עלידי מה שאני מעורר השחר, הינו הנקדה טובה שהיא בחינת שחר בחינת שחורה אני ונאווה, עלידי זה אוכל להתעורר משנתי ונפילתי וכו' כנ"ל. וזהו בחינת עורה הנבל וכו' כי עלידי זה נעשין נגונים בחינת אומרה לאלקי בעודי כנ"ל.

וזה מרמו בדברי השלחן ערוך יתגבר פארי לעמד בבקר לעבודת בוראו - שהאדם צריך להתגבר ולהתעורר משנתו ונפילתו, ועלידי מה יתעורר, עלידי שיהא הוא מעורר השחר, הינו כנ"ל שיעורר הנקודות טובות שהם בחינות שחר בחינת אעירה שחר, ועלידי זה יתעורר משנתו ונפילתו וכו' כנ"ל. וזהו בחינת לעמד בבקר, כי עקר ההתעוררות מהשנה כנ"ל הוא עלידי בחינת בקר דאברהם איש החסד⁸ דהינו עלידי שמטה כלפי חסד ודן את עצמו לכף זכות כנ"ל. ועלפן היה אברהם מגיד גרים, כי היה מטה כלפי חסד ומצא נקדה טובה בכל אחד ועלידי זה קרב הפל לה' יתברך כנ"ל.

זזהו שנסמך ההג"ה שויתי ה' לנגדי תמיד, הינו שתמיד אני משים ומשוה ה' לנגד עיני, כי אף-עלפי שאני רחוק ממנו יתברך אף-עלפייכן ה' לנגדי תמיד בכל מקום, כי אני מוצא בעצמי נקדה טובה כנ"ל. וזה פרוש הפסוק שויתי ה' לנגדי תמיד כי מימיני כל אמוט, הינו שתמיד אני משים ה' לנגדי אפלו במדרגות התחתונות חס ושלום, כי מימיני כל אמוט, כי עלידי בחינת ימין בחינת אברהם בחינת חסד - עלידי זה כל אמוט, בבחינת אם אמרתי מטה רגלי חסדך ה' יסעדני, כי עלידי החסד, הינו שמטה כלפי חסד ודן את עצמו לכף זכות ומצא בעצמו איזה נקדה טובה עדין, עלידי זה יכול למצא ה' יתברך תמיד, ועלידי זה לא ימוט לעולם. וזהו ברב

1. הצבעים העליונים. 2. מצבעים רבים. 3. שמות כה, ג. 4. זוהר מרומה קמו. 7. ישעיה מט, ג. 8. זוהר מקץ דף רג, ליקוטי מוהר"ן סימן ל.

שרעפי בקרבי תנחומיך ישעשעו נפשי, הינו פֿשרב המחשבות מבלבלין אותי ורוצין להפיל אותי חס ושלום על-ידי רבוי הפגמים וכו' אזי תנחומיך ישעשעו נפשי - דהינו מה 'שה' יתברך מנחם אותו במה שעוזר לו למצא איזה נקדה טובה בעצמו, וזהו נחמתו יבזה משעשע נפשו וכו' כנ"ל.

ו נמצא שעקר בחינת התעוררות השנה הוא על-ידי הנקודות טובות שמוצאין בעצמו אפלו פשהוא חס ושלום במדרגה התחתונה מאד וכו' כנ"ל, ועל-ידי-זה נעשין נגונים וכו' כנ"ל. כי בלילה שהוא זמן השנה, אזי השכינה מבררת ברורים פידוע, וזה מרמוז על הנ"ל שכשמתגבר בחינת השנה על האדם אזי צריך לבקש ולחפש למצא בעצמו נקודות טובות, ועל-ידי זה יתעורר משנתו כנ"ל. וזה בחינת אופרה נגינתי בלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי, שבלילה וחסד בחינת שנה, אז עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי - שאני מחפש ומבקש הרוח טובה בחינת נקדה טובה, ועל-ידי זה נעשין נגונים כנ"ל בחינת אופרה נגינתי בלילה וכו' כנ"ל.

ועל-ידי זה שמתגבר להתעורר משנתו על-ידי הנקודות טובות שמוצא בעצמו כנ"ל על-ידי זה עקר תקון התפלה, כי עקר התפלה הוא רק כשזוכה למצא בעצמו הנקודות טובות בבחינת אומרה לאלקי בעודי כנ"ל. וזהו בחינת סדר התפלה, שבתחלה אומרים קרבנות וקטרת, שהם בחינת ברורים, שמוצאין ומבררין נקודות טובות אפלו מבחינת בהמיות - מתכלית העשיה פידוע, כי זה עקר בחינת הקרבן להעלות מבהמה לאדם. וזה בחינת קטרת שהיה בהם חלבנה, דהינו שמבררין ומוצאין הטוב אפלו בפושעי ישראל בבחינת חלבנה, וכמו שלמדו רז"ל מזה כל תפלה שאין בה מתפלת פושעי ישראל אינה תפלה, כי עקר התפלה - בבחינת קטרת, על-ידי שמבררין ומוצאין נקודות טובות אפלו בפושעי ישראל

א. ליקוטי מוהר"ן סימן רה. ליקוטי תנינא סימן כב.

בבחינת חלבנה כנ"ל. וזה בחינת אחד עשר סמני הקמרת, הינו עשרה סמנים חוץ חלבנה - זה בחינת עשרה מיני זמרה^א, שהם נעשין על-ידי שמבררין ומוצאין הטוב שפושעי ישראל בבחינת חלבנה כנ"ל.

ו וכשאנו אומרים פֿרשת הקרבנות כאלו הקרבנות, כשרז"ל כל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה וכו', כי עקר תקון הקרבנות הוא בבחינת הדבור, להעלות מדומם צומח חי - למדבר, כי הנקודות טובות פשעולין ממקום שעולין - ממדרגות התחתונות, העקר הוא שיעלו לבחינת דבור, כי מתחלה פשאין נתברר ונבר הטוב מחמת הרע שחופה עליו, אזי הוא בבחינת אלם שאין לו דבור בבחינת נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכו', וכשמגלין את הטוב כנ"ל אזי עקר התגלות הטוב ועליתו הוא בחינת הדבור.

וזה בחינת יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה, זה בחינת הנקדה טובה שהיא בחינת יונה תמה - שתמימה עם בן זוגה ואינה מנחת אותו לעולם וכו' כשרז"ל, כי הנקדה טובה שיש בכל אחד אפלו בהפחות שבפחותים היא דבוקה תמיד עם ה' יתברך לעולם בכל מקום שהיא. וכשהיא נופלת חס ושלום בעמקי הקלפות המקיפין אותה מכל צד בבחינת יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה - בתכלית ההסתרה, אזי ה' יתברך אומר לה הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראיך נאווה, כי אף-על-פי שאתה בסתר המדרגה, אף-על-פי-כן אתה בעצמך נאווה מאד בבחינת שחורה אני ונאווה כנ"ל, ועל-כן תגלה את עצמך ותראה את מראיך כי עדין אתה נאווה, כי הנקדה טובה נאווה תמיד, ועל-כן הראיני את מראיך השמיעני את קולך, הינו שתגלה ותמצא מראות יופי הנקדה טובה, ועל-ידי זה השמיעני את קולך, כי על-ידי זה זוכין לדבור, כי אז יכולין לדבר

ולהודות ולהלל לה' יתברך כי מקדם לא היה יכול לדבר כלל כנ"ל.

וזהו בחינת היושבת בנגים חברים מקשיבים לקולך השמיעני, ופרש רש"י היושבת בנגים - בין האמות וכו', הינו בחינת הנקודות טובות שהם יושבים ומנחים בין האמות, שהם התאוות רעות ופגמים וכו' שהם בחינת אמות העולם (כמובא במקום אחר⁶), וה' יתברך מתאנה לקולם, וזהו חברים מקשיבים לקולך השמיעני, כי ה' יתברך מתאנה שיתגלו הנקודות טובות וישמיעו את קולם בזמר והלל לה' יתברך כנ"ל. וזה בחינת הקרבן, שמעלין הנקודות טובות לבחינת מדבר כנ"ל. ועל-כן העוסק בתורת עולה כאלו הקריב וכו' - כי עקר תקון הקרבן הוא בבחינת הדבור כנ"ל.

ח וזה בחינת כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם. כי עקר תקון הקרבן שהוא למצא ולקרב הנקודה טובה מתוך הפסלת מבחינת הבהמיות הוא על-ידי הכהן איש החסד, כי על-ידי שמטה כלפי חסד ודן לכף זכות על-ידי זה מוציאין נקודות טובות בכל מדרגות התחתונות, שזהו בחינת הקרבנות כנ"ל. ועל-כן כל תקוני הקרבן נעשין על-ידי הכהן איש החסד, שהוא בחינת אברהם, כמו שכתוב אהיה כהן לעולם וכו'ל. ועל-ידי זה נעשין נגונים כנ"ל וזה בחינת ולוים בדוכנם - שהיו מנצחים בשיר על הדוכן בשעת הקרבת הקרבן, כי על-ידי בחינת הקרבן הנעשה על-ידי הכהן איש החסד שזהו בחינת שמכרין ומוציאין טוב על-ידי שמטין כלפי חסד על-ידי זה נעשין נגונים כנ"ל. וישראל במעמדן - שהיו עוסקין בתורה זה בחינת הדבור, שעל-ידי זה היו מעלים הטוב להדבור, שזה עקר עלייתו כנ"ל.

ועל-כן היו אנשי המעמד קורין בפרשת בראשית ובפרשת האזינו⁷, כי מעשה בראשית עקרו על-ידי ברור הטוב בבחינת ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, וזה בחינת כי טוב הנאמר בכל שישת ימי בראשית, כי קדם תקון מעשה בראשית נאמר והארץ היתה תהו ובהו וחשך -

זה בחינת התגברות הרע שחופה על הטוב, והתקון היה על-ידי בחינת רוח אלהים מרחפת - דא רוחו של משיח שהוא בחינת הטוב, כי כל הנקודות טובות שמוצאין בכל אחד מישראל זה בחינת התנוצצות משיח, כי עקר הטוב הוא משיח בחינת משה בבחינת והיה כבקר אם יגאלך טוב יגאל, ועל-ידי בחינת רוח אלהים - רוח טובה בחינת רוחו של משיח, על-ידי זה עקר קיום ובגן העולם. ועל-ידי זה על-ידי הנקודות טובות שמוצאין מתוך תהו ובהו וחשך, על-ידי זה ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור וכו'. ואזי ויבדל אלקים בין האור ובין החשך וכו', כי על-ידי הנקודה טובה נכנס באמת לכף זכות ואזי נתגלה האור ונבדל ונפרש החשך מן האור - הרע מן הטוב וכו' וכו'ל. נמצא שעקר מעשה בראשית על-ידי שמוצאין ומכרין הנקודה טובה כנ"ל. וזה בחינת ציורא דמשפנא כציורא דעוכרא דבראשית¹, כי המשפן הוא גם כן מבחינת הטוב שנתברר וכו' כנ"ל. ועל-כן היו עוסקים אנשי המעמד שהיו עומדין על הקרבנות - במעשה בראשית, כי הקרבן הוא בבחינת מעשה בראשית, שהוא בחינת ברור הטוב וכו' כנ"ל. ועל-כן היה הקרבן נעשה במשפן או בבית המקדש, כי המשפן והבית המקדש הם גם כן נגנים על-ידי ברור הטוב וכו' כנ"ל, וזה בחינת החר הטוב הזה הנאמר בבית המקדש (תנחומא לדיך טו).

וזה בחינת פרשת האזינו שהיו קורין אנשי המעמד, כי פרשת האזינו היא השירה שהבמית משה רבנו שעל-ידי השירה הזאת לא תשכח התורה, כמו שכתוב (דברים לא, כא) וענתה השירה הזאת וכו' - שאפלו בתכלית ההסתרה בחינת² ואנכי הסתר אסתיר תהיה השירה לעד, כי השירה מרמזת שאפלו אם ישראל רחוקים מאד מה' יתברך בתכלית ההסתרה, אף-על-פי-כן הם קרובים אליו יתברך, כי עדן נמצאים בהם אפלו בהפחותים נקודות טובות וכו'ל. וזה בחינת³ כי חלק ה' עמו יעקב וכו' ומצאנוהו בארץ מדבר - שאפלו בארץ מדבר ובתהו מוצאין חלק ה' עמו, הינו בחינת נקודות טובות שהם בחינת חלק ה' עמו

1. צורת המשכן היא כמו צורת מעשה בראשית.

2. סימן יט וסימן לו. 3. מענית כו. טור אורח חיים סי' תכח וצנו"כ סס. ג. דברים לא, יח. 7. שם לב, ט.

וכו'. ועל-כן קורין בפרשת האזינו על הקרבנות וכנ"ל, כי על-כן נקראת פרשת האזינו שירה כמו שכתוב וענתה השירה וכו', כי מהנקודות טובות הנ"ל שמוצאין בארץ מדבר וכתהו וכו' כנ"ל מזה נעשה שירה ונגון כנ"ל.

ואחר אמירת הקרבנות וקמרת, שהם בחינת שמברין ומוצאין נקודות טובות אפלו במדרגות התחתונות מאד כנ"ל - אחר כך אומרים פסוקי דזמרה, כי על-ידי הנקודות טובות הנ"ל על-ידי זה נעשין נגונים בחינת אזמרה לאלקי בעודי, אזמרה דיקא כנ"ל, וזה בחינת פסוקי דזמרה, שהם בחינת הזמירות והנגונים שנעשין על-ידי שמברין ומוצאין נקודות טובות במדרגות התחתונות כנ"ל. ועל-כן אומרים בתוך פסוקי דזמרה פסוק אזמרה לאלקי בעודי הנ"ל וכנ"ל.

ט ואחר כך אומרים ברכות קריאת שמע, ומברכין לה' ותברך על חדוש מעשה בראשית שמוחדש בטובו בכל יום תמיד, זה בחינת מעשה המשכן שנבנה מהטוב הנ"ל כנ"ל כי ציורא דמשפנא כציורא דעובדא דבראשית כנ"ל. ושם עקר תקון התפלה, כמו שכתוב (ישעיה נ, ז-ח) כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים נאם ה' אלהים מקבץ גרחי ישראל וכו', כי עקר בגין בית המקדש הוא על-ידי שה' יתברך מקבץ גרחי ישראל על-ידי שמוצא גם בהגרחים והאובדים נקודות טובות ומקבץ אותם אל הקדשה, ועל-ידי זה הטוב שיתקבץ בעת ביאת הגואל במהרה בימינו, על-ידי זה יהיה בגין בית המקדש בחינת החר הטוב הנה כנ"ל, ושם עקר תקון התפלה כנ"ל, כי עקר התפלה הוא רק על-ידי זה על-ידי הטוב שמוצאין כנ"ל. ועל-כן קדם התפלה אומרים קרבנות ופסוקי דזמרה, דהינו שמברין הנקודות טובות וכו' ומזה נעשה נגונים וזמירות כנ"ל, ואחר כך בוגין מזה משפן ששם עקר תקון התפלה, וזה בחינת ברכות קריאת שמע שהם בחינת היכלות דקדשה⁶ בחינת משפן בחינת בית המקדש, שהם הם היכלות דקדשה. ועל-כן אומרים אז ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, כי ציורא דמשפנא כציורא דעובדא דבראשית כנ"ל. ומשם מבחינת המשפן מקבלין התינוקות הכל פיהם שאין בו חטא, וזה בחינת קריאת

שמע בחינת ושננתם לכניד וכו'³ ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם וכו'.⁴ כי עקר בחינת קריאת שמע הוא מבחינת הטוב שנתברר כנ"ל, ועל-ידי זה נתיחד קדשא בריך הוא ושכינתיה - על-ידי העלאת מ"ן [מיון נקבין] שמתפארת השכינה בכיכול חזי במה ברא קאתינא לגבד¹ (וזה ויקרא יג.), וכל זה על-ידי מה שמוצאין נקודות טובות אפלו בפושעי ישראל, כי זה בחינת העלאת מ"ן להעלות הקדשה מעמקי עמקי הקלפות, וזה מתפארת ביותר ויותר, כי זה עקר כבוד ה' יתברך כמו שכתב רבנו ז"ל כמה פעמים (פי"י יד ועוד), כמו שכתוב בזהר (יתרו סט.) כד אתי יתרו דיקא כדון אסתלק ואתיקר שמא דקדשא בריך הוא עלא ותתא². כי דיקא כשנתרוממו ונתעלו הנקודות טובות שהיו מנחים למטה מאד, בזה דיקא מתפארת השכינה בכיכול ביותר, ועל-ידי זה נתיחד קדשא בריך הוא ושכינתיה, בחינת ה' אלהינו ה' אחד כידוע. וזה בחינת והיה המשכן אחד⁷ - שנכללין כל הנקודות טובות באחדותו יתברך.

ואז מתחילין להתפלל התפלה של שמונה עשרה, ומתחילין אדני שפתי תפתח וכו', כי על-ידי כל הנ"ל על-ידי זה דיקא יכולין להתפלל, על-ידי שמוצאין הטוב ועושין משפן וכו' כנ"ל ואז יכולין לפתח פה לדבר, כי זה עקר עלית הטוב שיעלה לבחינת דבור. ועל-כן מבקשין על זה אדני שפתי תפתח וכו'.

י וזה בחינת לבישת בגדים, שצריך לאחז המלבוש בצד ימין ולעולם יגביר הימין על השמאל⁸, כי העקר תלוי בבחינת ימין, דהינו על-ידי שמטה כלפי חסד ומוצא בעצמו איזה נקודות טובות, ועל-ידי זה מתעורר מהשנה כנ"ל, ועל-ידי זה נעשין לבושין להלביש את נשמתו שהיתה ערמה עד עכשו כל זמן שלא נתגלה הטוב בעת שהיה בבחינת שנה. וזהו בחינת ברפת מלביש ערמים שמברכין בשחרית כמובא (פ"ח תפלה פ"ב), כי על-ידי הנקודות טובות שנתגליו, שהם בחינת ישראל אשר כך אתפאר - כי בהם מתפאר ה' יתברך בכיכול כנ"ל, על-ידי זה נעשין לבושין בחינת בגדי פאר בגדי כבוד, וזה בחינת ציצית ותפלין, שהם בחינת לבושין דנשמתא⁹ בחינתו כי הוא כסותה לבדה

1. תראה באיזה בן אני מגיעה אליך. 2. דווקא כאשר הגיע יתרו ונאמר עתה ידעתי כי גדול ה' אז התעלה ונתכבד שמו של הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה. 3. לבושי הנשמה.

4. זוהר פקודי רס: 3. דברים ו, ז. 5. שם יא, יט. 6. שמות כו, ו. 7. מנן לכרסס לו"ם סימן ז סק"ג. 8. שמות כג, כו.

הוא שמלתו לעורו - דא ציצית ותפלין¹ (וזה כראשית כג:), שהם נעשין מהנקדות טובות שמתבררין בלילה בבחינה הנ"ל כמובן בספרים⁶, נמצא שעקר בחינת לבושין בחינת בגדי פאר כלליות הגנין נעשין מבחינת הנקדות טובות שמתבררין, שהם בחינת כלליות הגנין כנ"ל. ועל-כן צריכין להגביר הימין בשעת לבישה, כי כל זה נמשך מבחינת ימין - על-ידי שמטה כלפי חסד שעל-ידי זה מוצא נקדות טובות וכו' ועל-ידי זה נעשין לבושין כנ"ל.

יא וכל ברפת השחר מרמז על זה - שמשבח לה' ותברך שעורו למצא בעצמו נקדות טובות כדי שיתעורר משנתו ונפילתו. וזהו בחינת הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה, כי הנקדה טובה היא בחינת יום, והרע הוא בחינת לילה וחשך, ועל-ידי שמוצא הנקדות טובות ואזי נבדל הרע, ואזי מבדיל בין יום ובין לילה, וזה בחינת להבחין בין יום וכו'. וזה בחינת שלא עשני גוי וכו' - כי אם לא היה מוצא בעצמו הנקדה טובה היה יכול לפל לגמרי חס ושלום והיה נעשה גוי חס ושלום, ועכשו על-ידי שנתעורר ונתחזק על-ידי שעורו ה' ותברך למצא בעצמו נקדה טובה כנ"ל על-כן הוא מודה ומשבח לה' ותברך שלא עשני גוי. וזה בחינת פוקח עורים, מתיר אסורים, זוקף כפופים, כי מתחלה בעת שנתו ונפילתו היה בבחינת עור המגושש באפלה, והיה בבית האסורים ממש, והיה כפוף וכו', ועכשו על-ידי הנקדה טובה שמוצא בעצמו על-ידי שפקח ה' את עיניו, על-ידי זה נתר מאסוריו ונזקף מכפיפתו וכו', כי על-ידי זה זוכה באמת לצאת מפך חובה לכף זכות ולשוב בתשובה כנ"ל. וכן שאר הפרכות בלם מרמזין על זה. וזהו שמסים הנותן לעגף כח - שנתן לו כח בתוך עיפתו הגדולה שיוכל עדן להתעורר משנתו, וזהו המעביר שנה מעיני וכו' וכנ"ל, וכל זה על-ידי החסד כנ"ל וזהו שחותרם הגומל חסדים טובים, כי הכל הוא על-ידי החסד בחינת בקר דאברהם - על-ידי שמטה כלפי חסד כנ"ל.

יב וזה בחינת ארבע פרשיות. פרשת שקלים - בחינת צדקה, כי צדקה זה בחינת חסד לאברהם, שעשה צדקה וחסד עם כל העולם, שעל-ידי זה יכולין למצא הנקדות טובות כנ"ל. וזה בחינת צדק יקראהו לרגלו⁷, שעל-ידי צדקה יכולין לקרא את הטוב שנופל במדרגה התחתונה בבחינת רגלין בבחינת ותגל מרגלותיו ותשכב⁸. וכן מרמז בדברי רבנו ז"ל במקום אחר⁹ שעל-ידי צדקה מעוררין הטוב שנעלם ונסתר במקומות הרחוקים מה' ותברך. וזה בחינת שקלים של נדבת המשכן, כי המשכן נבנה מבחינת הטוב שנתלקט וכו' כנ"ל. ואחר כך קורין פרשת זכור - בחינת מלחמת עמלק, כי על-ידי זה שמוצאין הטוב כנ"ל על-ידי זה נכנע עמלק שהוא תקף הסטרא אחרא, שמתגבר חס ושלום להפיל את החלושי כח שבנישאל כאלו אין להם תקנה עוד חס ושלום בבחינת ויזנב כך כל הנחשלים וכו' ואתה עיף ויגע וכו'¹⁰ שרוצה לזנב את הנחשלים דהינו החלושי כח - להפילם למטה חס ושלום, שזהו בחינת ויזנב כך וכו'. אבל כשזוכין למצא בעצמו הנקדה טובה אפלו בעת נפילתו חס ושלום, על-ידי זה נכנע עמלק. ועל-כן אחר פרשת שקלים שהיא בחינת התעוררות הטוב כנ"ל קורין פרשת זכור, כי על-ידי זה מכניעין את תשובה בחינת תבוא אמו ותקנח על בנה¹¹, כי על-ידי הנקדות טובות שמוצאין, על-ידי זה נכנע הרע בחינת עמלק, ועל-ידי זה זוכין באמת לתשובה כנ"ל. וזה בחינת פרה אדמה תמימה, אדמה - דא דינא קשיא, תמימה - דא דינא רפיא¹² (וזה חוקת קפ:). דהינו כשהוא בבחינת דינא קשיא, שמתגבר הרע חס ושלום שזה בחינת דינא קשיא חס ושלום, אזי צריך לרפות הדין על-ידי שמוצא בעצמו איזה נקדה טובה עדן. וזה בחינת אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על, כי הנקדה טובה היא בחינת יונה תמה שאין בה שום מום, כי היא נאה ויפה בחינת שחורה אני ונאווה וכו' כנ"ל.

1. זה הציצית והתפלין. 2. תיבת 'אדומה' מרמזת על הדין הקשה, ותיבת 'תמימה' מרמזת על הדין הקל.

3. פרי עץ חיים מפלין פרק ז. 3. ישעיה מא, 3. ג. רות ג, ז. 7. סימן סו. 8. דברים כה, יח. 9. במדבר רצה יט, ט. 10. במדבר יט, 3.

וזה בחינת מטהר ממים ומטמא מהורים⁶, כי זאת הבחינה מה שדן את עצמו לכף זכות ומוציא בעצמו נקדות טובות, זאת הבחינה מטהרת ממים ומטמא מהורים, כי מי שהוא במדרגה התחתונה צריך דוקא למצא זכות בעצמו כדי שלא יפל לגמרי חס ושלום, ועקר מהרתו ותשובתו על-ידי זה דוקא כנ"ל, אבל מי שהוא מהור, כשיחזיק עצמו במדרגת הטוב בודאי נפגם על-ידי זה כי יפל לגדלות חס ושלום, וכשרו"ל (גדה ל): אפלו כל העולם בלו אומרים לך צדיק אתה, היה בעיניך פושע. ועל-כן אמרו פושע, ולא רשע גמור חס ושלום, כי אסור להחזיק עצמו לרשע גמור חס ושלום, רק אדרבה, כשנדרמה לו שהוא רשע גמור חס ושלום, ואפלו אם האמת היא כך חס ושלום, אף-על-פי-כן צריך לחפש ולבקש למצא בעצמו איזה נקדה טובה לכל יהיה חס ושלום רשע גמור כנ"ל ועל-ידי זה נטהר וזוכה לתשובה כנ"ל. וזה בחינת מטהר ממים ומטמא מהורים כנ"ל.

ואחר כך קורין פרשת החדש, כי זה בחינת קדוש החדש בחינת מלוי הלכנה מפגימתה, כי זה ידוע שבשישראל הם חס ושלום במדרגה פחותה זה בחינת פגם הלכנה קטרוג הירח, שמושם באים כל הפגמים והחטאים חס ושלום⁷. ועל-כן פשיא ישראל מתעורר ומוציא בעצמו נקדה טובה ועל-ידי זה חוזר בתשובה כנ"ל זה בחינת מלוי הלכנה מפגימתה בחינת קדוש החדש. כי עקר קדוש החדש הוא על-ידי בחינה הנ"ל, כי בתחלת החדש בעת שרואין את הלכנה לקדש אותה בבית דין אזי היא קטנה ודקה מאד מאד, ואזי היא רק בבחינת נקדה, הינו בחינת נקדה טובה הנ"ל שהיא בחינת שחורה אני ונאווה וכו' כנ"ל, הינו כשהלכנה היא בתכלית המעוט בסוף החדש, אזי צריכין כל ישראל לחפשה ולבקשה עד שמוציא עדי ראיה איזה נקדה קטנה מהלכנה, ואזי מקדשין את החדש בבית דין, שהוא בחינת תקון ומלוי הלכנה, כי על-ידי בחינת הנקדה לבד בחינת נקדה טובה שזוכין למצא בתכלית המעוט, על-ידי זה נתתקנו ונכנסין באמת

לכף זכות וכו' כנ"ל שזהו בחינת תקון ומלוי הלכנה מפגימתה וכו' כנ"ל. ועל-כן אומרים הבית דין וכל ישראל מקדש מקדש, כי על-ידי הנקדה לבד נתקדשין וכו' כנ"ל על-ידי שדנים לכף זכות. וזה בחינת שפלים אומרים מקדש מקדש, הינו שעל-ידי דבריהם מעלין את הלכנה מבחינת פגם ומעוט לבחינת תקון ומלוי שזהו קדשטה - על-ידי הנקדת אור לבד שראו מהלכנה, וזהו בעצמו בחינה הנ"ל.

כי על-ידי קטרוג הירח נתמעטה, ואז נתן לה ה' יתברך את הכוכבים להפיים דעתה כשרו"ל (בראשית רבה ו, ד) ומוכא בפרוש רש"י (בראשית א, טו). כי הכוכבים מרמזין על בחינת הנקדות טובות שנמצאין בכל אחד מישראל, שעל ידם נכנסין לכף זכות באמת על-ידי שדנים אותם לכף זכות כנ"ל בבחינת ומצדיקי הרבים פכוכבים וכו' (דניאל יב, ג). מצדיקי הרבים הינו צדיקי הדור שדנים את הכל לכף זכות, ועל-ידי זה נכנסין אפלו פושעי ישראל באמת לכף זכות כנ"ל. וזהו בחינת פכוכבים בחינת ומצדיקי הרבים פכוכבים כנ"ל כי הכוכבים הם בבחינת נקדות. כי זה הפסוק ומצדיקי הרבים מדבר שם בסוף דניאל לענין הנ"ל כמבאר שם (פסוק י) יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים וכו' והמשפלים וזהו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים פכוכבים וכו'. הינו שבשקבות משיחא בסוף הקץ שאז יתגבר חס ושלום הסטרא אחרא פידוע, ואז יהיה גדל הפרור והצרוף בחינת יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים וכו' ואז יהיה עקר התקון על-ידי בחינה הנ"ל על-ידי מצדיקי הרבים, הינו על-ידי הצדיקים שידונו את הכל לכף זכות וימצאו נקדות טובות אפלו בהפחותים מאד מאד, שזהו עקר עבודת הצדיקים, ועל-ידי זה דוקא יבוא משיח במהרה בימינו, כי זה בחינת משיח וכו' כנ"ל (באות ח). וזהו והמשפלים וזהו וכו' ומצדיקי הרבים פכוכבים וכו' כי עקר התקון והגאולה כקץ האחרון יהיה על-ידי בחינה זו, על-ידי בחינת הנקדות טובות הנ"ל שהם בחינת פכוכבים וכו' כנ"ל. וזהו בחינת הללוהו כל פוכבי אור⁷, כי על-ידי

א. נמדבר רבה יע, ה. ב. פרי עץ חיים ראש חודש פרק ג. ג. ראש השנה כד. ד. מהילים קמת, ג.

הנקודות טובות, שהם בחינת כוכבים המאירים, על-ידי זה יכולין להודות ולהלל לה' בבחינת אזמרה לאלקי בעודי כנ"ל. וזהו בחינת שנתן להלבנה את הכוכבים להפנים דעתה, פי על-ידי בחינת הכוכבים, שהם בחינת הנקודות טובות כנ"ל על-ידי זה נתתן פגם הלבנה כנ"ל.

וזהו בחינת קימת חצות, שצריכין לשבר תקף השנה על-ידי הנקודות טובות הנ"ל בבחינת עורה כבודי עורה הנבל וכנור וכו'. וזה בחינת פנור של דוד שהיה מנגן על-ידי רוח צפון בחינת רוח טובה, נקדה טובה, הצפון וטמיר¹ אפלו בתכלית השנה, אפלו במדרגה פחותה בבחינת מה רב טובך אשר צפנת², ואלו הנקודות טובות מנשבין כפנור של דוד, פי על-ידי זה נעשין נגונים כנ"ל, ועל-כן היה מנגן מאלו על-ידי זה כנ"ל. ועל-ידי זה מתעוררין מהשנה בחצות הלילה בתקף השנה וכו' כנ"ל.

וזה בחינת יציאת מצרים, שנאמר בפרשת החודש הזה לכם וכו'³ פי פרשת החודש, הינו קדוש החודש, היא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל בעת יציאת מצרים, פי עקר הגאולה של יציאת מצרים היה על-ידי בחינת הנ"ל בבחינת ואעבר עליו ואראך מתבוססת בדמדוד⁴, הינו שישאל היו מלכלכים פי היו בבחינת ארבעים ותשעה שערי ממצה פידוע⁵, וה' יתברך רחם עליהם ומצא בהם נקודות טובות אפלו בתקף טמאת מצרים שהתגברה עליהם כשרו"ל⁶ בשביל ארבעה דברים לבד נגאלו - זה בחינת נקודות טובות שמצא בהם ה' יתברך אפלו במצרים, ועל-ידי זה נגאלו. וזהו ואמר לך בדמדוד חיי, בדמדוד חיי - אפלו בתקף הדמים והלכלוכים, אף-על-פירכן חיי, פי גם שם יכולין למצא נקודות טובות כנ"ל שעל-ידי זה נגאלו כנ"ל. ועל-כן מצוה ראשונה שנצטוו ישראל היה פרשת החודש, פי זה בחינת קדוש החודש על-ידי נקדה לבד כנ"ל, שזה עקר גאולת מצרים וגאולה אחרונה בחינת קבוץ נדחי ישראל וכו' כנ"ל. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

ג. וזה בחינת בחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים⁷, בחצות דיקא, פי בחצות הלילה או מתעורר הנקדה טובה בבחינת רוח צפון המנשב כפנור של דוד כנ"ל. ועל-כן נמשך

הרוח טובה, הנקדה טובה, מצפון דיקא, פי מצפון תפתח הרעה⁸ ומשם דיקא נמשך הרוח צפון - רוח טובה המנשב כפנור של דוד ומנגן, פי זה עקר מעלת הטוב היצא מתוך תקף הרע והסמרא אחרא כנ"ל, ועל-ידי זה דיקא נעשין נגונים כנ"ל, וכמוכא בספרים (זוהר תוריע מו: ועוד) שיתרון האור - מן החשך דיקא פידוע. פי בחצות או השכינה פככול בתכלית המעוט פידוע (פע"ח תפלה פ"ו), ואז היא בבחינת נקדה לבד, ואז הוא התגברות השנה, ואז דיקא צריך כל אחד מי שנוגע יראת ה' בלבבו להתגבר בהתגברות גדול מאד להתעורר מהשנה אז, וזה בחינת שמתעוררים מתקף השנה והסמרא אחרא על-ידי נקדה טובה לבד וכו' כנ"ל, ואז הוא בחינת יציאת מצרים כנ"ל. וזה בחינת פסת, שחמל ודלג ה' יתברך על פתי בני ישראל בנגפו את מצרים, זה בחינת שה' יתברך ברחמיו לקט והציל את הנקודות טובות, שהם בחינת ישראל בחינת בני בכרי ישראל - מבין בכורי מצרים, מבין תקף הסמרא אחרא, שזה היה עקר גאולת מצרים כנ"ל.

ועל-כן הראשון שגלה סוד חצות היה אברהם אבינו עליו השלום, בעת שגלחם עם המלכים והציל את לוט, כמו שפתיב ויחלק עליהם לילה וכו'⁹, פי עקר בחינת חצות, דהינו לשבר תקף השנה - לשבר הלילה והחשך על-ידי הנקדה טובה כנ"ל, זה נעשה רק על-ידי בחינת אברהם איש החסד - על-ידי שמטה כלפי חסד כנ"ל. פי אברהם ודף או אחרי המלכים להציל את לוט בשביל הנקדה טובה שהיה בלוט, ועל-כן אף-על-פי שלוט היה רשע, מסר אברהם נפשו בשבילו להצילו בשביל הנקדה טובה שהיה בו, פי ממנו יצאה רוח, שיצא ממנה דוד-משיח, שהוא עקר ושרש הנקדה טובה כנ"ל (באות ח). ועל-כן עקר פונת המלכים היה להרג את לוט, פי כל פונת הסמרא אחרא היא להתגבר על בחינת הנקדה טובה חס ושלום. אבל ה' לא יעזבנה בידם, ונתן פח לבחינת אברהם בחינת חסד, להציל את לוט על-ידי הנקדה טובה שיש בו, ועל-ידי זה הרג את המלכים, פי על-ידי שדנים לבף זכות ומוציאים הנקדה טובה אפלו ברשעים, על-ידי זה נכנע הסמרא אחרא, פי הרע נדחה מפני מעט הטוב כנ"ל.

1. ונעלם. 2. כנחות ג: 3. תהילים לא, כ. 4. שמות יב, 3. 5. יחזקאל טו, ו. 6. מדרש תהילים קיד. 7. יחזקאל טו, ו. 8. שמות יא, 7. 9. ירמיה א, יד. י. שמות יב, כו. כ. שם ד, כב. ל. בראשית יד, טו.

שזוהו בחינת קימת חצות ממש, שאז הוא תכלית הקטנות, ואז דיקא הוא בחינת התעוררות השנה, שהיא בחינת התעוררות מנפילתו על-ידי בחינת אומרה לאלקי בעודי כנ"ל וכוה תלויה הגאולה בכלל ובפרט כנ"ל.

ועל-כן היתה הגאולה הראשונה בחצות דיקא. וכן גאולה האחרונה שאנו מקוים במהרה בימינו תהיה על-ידי בחינת חצות, על-ידי הפשרים והיראים שעומדים בכל לילה בחצות, שעל-ידי זה הם ממשיכים על עצמם בחינת קדשת חצות לילה שאז מתעורר חסד גדול, שעל-ידי זה זוכין להמשיך עליהם תמיד בחינת התעוררות השנה שבחצות לילה - להמשיך עליהם בחינה זאת תמיד, דהינו שבכל עת שרוצים להפיל עליהם שנה וקטנות גדול מאד, אפלו אם מפילים אותם כמו שמפילים חס ושלום, אפלו אם עבר עליו מה שעבר, אף-על-פי-כן יתעורר תמיד דיקא מתוך תקף הקטנות בבחינת קימת חצות הנ"ל דהינו על-ידי בחינת העוד מעט טוב שמוצא בעצמו וכנ"ל.

ועל-כן משה לא ידע עדן לבון היטב חצות אימת, כי אז היה עדן קדם מתן תורה, ולא היה עדן אתערוותא דלתתא⁴, כי לא היה עדן כל כך צדיקים שעמדו בחצות ועסקו בתורה מחמת שהיה קדם מתן תורה, ועל-כן היה קשה לבון היטב נקדת חצות. ואפלו למאן דאמר⁷ שגם משה ידע אבל לא היה יכול לדבר בזה כל כך, והיה מתירא עדן שמא יטעו וכו', כי עדן לא היה יכול להמשיך הארה זאת באתגליא מחמת שהיה קדם מתן תורה. אבל דוד הוה ידע, כי כגור היה תלוי למעלה ממפתו, וכח הכגור נמשך מהתורה כמובא בדברי אדמו"ר ז"ל (סי' ח) כי הכגור של דוד היה של חמש נימין⁵ - כנגד חמשה חמשי תורה, והוא היה מעוררו משנתו עד שידע לבון השעה והנקדה של חצות, כי דוד הוא בחינת משיח שעוסק תמיד בתקון נפשות ישראל לעוררם משנתם על-ידי בחינה הנ"ל על-ידי הנקדות טובות שמוצא בכל אחד, ומלמד לכל אחד ומאיר בלבו שיוכל לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקדות טובות תמיד כדי לעוררו משנתו ונפילתו שלא יפול לגמרי חס ושלום, והעקר

יד וזה שפתוב בזהר חדש (מדרש הנעלם פר' בראשית) היושבת בגנים וכו' לענן קימת חצות, ענן שם. ומפרש שם היושבת בגנים - בגנותא ומנופא דהאי עלמא שפלה¹ וכו' ענן שם. הינו כנ"ל שאף-על-פי שהאדם במדרגה התחתונה בגנותא ומנופא, אף-על-פי-כן ה' יתברך והמלאכים ונשמות הצדיקים שבגן עדן מקשיבים לקולו בחינת חברים מקשיבים לקולך, שזוהו בעצמו בחינת קימת חצות כנ"ל. וענן לעיל (באותו) שהבאתי פסוק זה היושבת בגנים שנאמר לענן הנקדה שיש בכל אחד שמנחת במקום שמנחת ענן שם, ועתה על-פי דברי הזהר חדש הנ"ל מבאר הענן היטב.

טו וזה בחינת מה שהפליגו רז"ל בענן הידיעה לידע לבון חצות אימת², כדאיתא בברכות (דף ג:) ודוד מי הוה ידע חצות אימת, מכדי משה לא ידע³ וכו' - אלא דוד, כגור היה תלוי וכו'. הינו כי עקר הגאולה בכלל, ובפרטיות גאולת הנפש של כל אחד ואחד, תלוי בידעה והשגה זאת לבון היטב נקדת חצות לילה, דהינו כשמתגבר תקף השנה על נפש הישראלי ורוצה להפילו לגמרי חס ושלום על-ידי רבוי עונותיו וקלקולו, עד שכמעט כמעט יפול לגמרי רחמנא לצלן, אזי דיקא יאיר ה' יתברך עליו בחסדו שזכיר את עצמו בהנקדות טובות שבו ויחיה את עצמו כנ"ל, שזוהו בחינת קימת חצות, שאז השכינה שהיא כללית נפשות ישראל בתכלית הקטנות והמעוט, ואז היא צועקת בקול מר לה' יתברך בבחינת כאיל תערג וכו'⁶ בחינת קול ברמה נשמע נהי ככי תמוררים וכו'³, ואז ה' יתברך מעורר רחמיו וממשיך חוט של חסד וכו' כמובן כל זה בפתבים (פע"ח תיקון חצות). וכל זה נעשה עם כל אחד מישראל בכל עת, שבכל פעם מתגברת עליו בחינת השנה הנ"ל עד שכמעט כמעט וכו' רחמנא לצלן, ואז דיקא צריך לחפש נקדתו הטובה כנ"ל בבחינת אם אמרתי מטה רגלי חסדך ה' יסעדני, ברב שרעפי בקרבי תנחומיך ישעשעו נפשי, שכל זה הוא בחינת הלמוד הקדוש של אומרה הנ"ל, שדיקא כשמוגיע בדתו לקטנות גמור רחמנא לצלן, עד שרוצה לומר מטה רגלי חס ושלום, אז דיקא חסדי ה' יסעדהו על-פי הנ"ל לעוררו משנתו ולחזקו,

1. בגנות והלכוך של העולם הזה השפל. 2. מתי הוא זמן חצות. 3. האם דוד ידע לכיין מתי הוא זמן חצות, הרי משה לא ידע? 4. התעוררות מלמטה. 5. מיתרים. 6. תהילים מז, 3. 7. ירמיה לא, 7. 8. תהילים 77, ית. 7. זכרות 7. 8. מיקוני זוהר מיקון י, כה:

לכונן בעת ששכמעט כמעט יפל חס ושלום, אז דיקא יאיר בו
בחסדו להצילו ולעוררו בבחינת כי יפל לא יטל וכו' ב בחינת
צופה וכו' ה' לא יעזבנו בידו³ בבחינת כי יראה כי אזלת
יד ואפס עצור ועוזב וכו' ואמר וכו' ראו עתה כי אני אני
הוא וכו'.⁴ וכל זה בכח התורה שפכר קבלנו על-ידי משה
רבנו עליו השלום, ועל-ידי כל הצדיקים שהיו עד הנה שפרשו
לנו דרכי התורה היטב.

ועל-בן דוד הנה ידע חצות אימת על-ידי הפנור הנ"ל כי
היה יודע נגן⁷, כי כל הלמוד הקדוש הנ"ל לחפש
הטוב ולהחיות את עצמו על-ידי זה - כל זה הוא בחינת
נגונים קדושים היוצאים מפנור של דוד בחינת אומרה דיקא
בנ"ל בחינת עורה וכו' הנבל וכנור אעירה שחר בנ"ל. ועל-ידי
זה זכה דוד לידע לכונן נקדת חצות הנ"ל שבוה תלויה הנאלה
האחרונה בכלליות ובפרטיות על כל נפש מישראל, כי דוד
הוא משיח שעל ידו תהיה הנאלה האחרונה שהיא גאלה
שלמה שאין אחריה גלות, והעקר על-ידי בחינת זמירות ונגונים
הנ"ל בבחינת משיח אלקי יעקב ונעים זמירות ישראל⁸, הינו
על-ידי בחינת אומרה הנ"ל במהרה בימינו, אמן.

והבן הדברים היטב, כי אי אפשר לבאר הכל, רק כל אחד
בפי מה שעובר עליו כל ימי חייו בימי נעוריו ובימי
זקנותו יכול להחיות את עצמו תמיד על-פי כל דברינו אלה
שמבארים קצת אממת העצה והלמוד הקדוש של אומרה
לאלקי בעודי שהזהירנו ארמו"ר ז"ל מאד מאד לילך בו,
אשרי שיאחו בו.

הלכה ב

יתגבר בארי לעמד בבקר שיהא וכו', הינו שצריך שיקום
בזריות בלי עצלות, וזה בחינת אמונה, כמו שכתב
רבנו (ס' קנה) שזריות היא בחינת אמונה. כי בלילה האמונה
בין הקליפות, ובבקר נתגדלה ונתעוררה האמונה, על-בן צריך
לקום מן השנה בזריות - לחזק עצמו באמונה, כדי לבנות
ולגדל את האמונה. וזהו שיהא הוא מעורר השחר, הינו בחינת
אילת השחר בחינת מלכות בחינת אמונה.

וזה בחינת שבירת תאות ממון, שעל-ידי זה יכולין להעלות
הנפשות ולהמשיך תורה, כמו שכתוב בהתורה אשרי
העם - השגחה (ס' יג) עין שם. כי בכל יום ויום צריכין
לקבל את התורה מחדש, כשרו"ל (ספרי ואתחנן פ"ח) אשר אנכי
מצוה היום⁹ - בכל יום יהיו דומין בעיניך כחדשים. וקבלת
התורה היא על-ידי שמעלין את הנפש ומחדשין אותה
(כמבואר שם), וזה נעשה על-ידי שבירת תאות ממון בנ"ל,
שזה בחינת התעוררות השנה בזריות בבחינת אמונה בנ"ל,
כי תאות ממון היא בחינת כפירות בחינת לילה בחינת חשך
אנפין חשוכין¹, בחינת עצבות ועצלות בחינת מיתה (ס' כג)
בחינת שנה שהיא אחד מששים במיתה². וצריך שיהיה לו
התגברות לשבר את השנה שהיא בחינת מיתה בחינת תאות
ממון, ואזי יוכל לחדש נפשו ולהעלותה ולהמשיך תורה. ואזי
כשמשבר את השנה - את תאות ממון, אזי אדרבה, השנה
היא טובה לו דיקא, כי על-ידי השנה מחדש נפשו בבחינת
חדשים לבקרים רבה אמונתך³. וכן על-ידי הממון מחדש
נפשו על-ידי משא ומתן באמונה שהוא בחינת שנה כמו
שכתוב בהתורה אשרי העם - זרקא (ס' לה). וזה פרוש עד
מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך⁴, הינו עד מתי תשכב
ותישן בעצלות, מתי תשבר את השנה, שאז אדרבה, על-ידי
השנה יתחזק מחו ויתחדש נפשו בנ"ל, וזהו מתי תקום משנתך
הינו שיהיה לך תקומה - שיקום ויתרומם נפשך על-ידי השנה.

וכשזוכה להעלות נפשו על-ידי שבירת השנה, על-ידי זה
עושה יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה², וזהו
שיהא הוא מעורר השחר, לעורר אילת השחר לזווג³. וזה
פרוש יתגבר בארי, הוא בחינת לקוטי הנפשות להעלותם,
כמו שכתב רבנו בהתורה אשרי העם (ס' יג) בחינת אריתי
מורי עם בשמי. ועל-ידי זה ממשיכין השגחה שלמה, על-ידי
שנתקרבין להכח הראות על-ידי התורה, וזהו (שנסמך שם בשלחן
ערוך) שויתי ה' לנגדי תמיד, הינו שהשגחתו עלינו תמיד.

וזה שכתוב (אור"ח ס' א ס"ג) שראוי לכל ירא שמים
שיהא מצר ודואג על הרבן בית המקדש, כי כל
המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה, כשרו"ל

1. פנים חשובות. 2. יחוד הקב"ה ושכינתו. 3. שם פסוק לז-לג. 4. דברים לז, לו-לט. 5. שמואל"א טו, יח. 6. שם כג, א. 7. אורח חיים סימן א סעיף א. 8. זוהר משפטים קיט: ט. דברים ו, ו. 9. זכרות נו: י. איכה ג, כג. 10. משלי ו, ט. 11. שער הכוונות קריאת שמע דרוש ג.

הלכות ראשית הגז

הלכה ד

וראשית גז צאנך תתן לו כי בו בחר
ה' וכו' (דברים יח, ד).

א **כ**י איתא בדברי אדמו"ר ז"ל שאפלו בשאדם מושף את עצמו מהרע אל הטוב רק פחוט השערה הוא יקר מאוד מאד בעיני ה' ותברך. פי מהמת שהאדם בגוף מגשם כל-כך בזה העולם הגשמי כל-כך אשר רבו כמו רבו המונעים והמעכבים והמסיתים והבלבולים וכו', על-כן פל העתקה והעתקה שהאדם ממשיך עצמו מנשמיותו לה' ותברך ולתורתו אפלו היא רק פחוט השערה הוא יקר מאד מאד בעיני ה' ותברך. וכוה ראוי להאדם להחיות את עצמו ולשמח את עצמו אפלו אם הוא כמו שהוא. והביא שם מעשה על זה מהצדיק שנפל עליו עצבות וכבדות גדול מאד מאד וכו' שלא היה יכול לשמח את עצמו בשום דבר וכו' פיראם במה שלא עשני גוי וכו' וכו', ואז הראו לו שאינו כדאי אלפים ורכבות עולמות בנגד חוט השערה אחת שהאדם נעתק בזה העולם להתקרב לה' ותברך וכו', עין שם פל זה היטב בסוף ספר ספורי מעשיות.

ב **ו**זה ששבח ה' ותברך את כנסת ישראל שערף בעדר העזים שגלשו וכו', ופרש רש"י אף תריקים שברך חביבין עלי וכו'. וכן פרש לקמן בקפיטל ו' על פסוק שערף בעדר העזים, בקטנים ורפים ודקים שבכם יש שבח הרבה. נמצא ששערף מרמו על הגרועים ופחותים שבאשראל שגם הם יקרים מאד בעיני ה' ותברך, כי מוצא גם בהם שבח הרבה על-ידי הנקודות טובות שמוצא בכל אחד ואחד מהם. ועל-כן נקראים בשם שערות כי זה עקר שבחם מה שמוצא בכל אחד מהם בחינת שערות קדושות הרבה, דהינו מה שכל אחד מהם מנתק עצמו בכל פעם פחוט השערה לה' ותברך או לדברים הנוגעים לעבודתו ותברך שזה יקר מאד אצל ה' ותברך כנ"ל.

הנ"ל. וזה בחינת הרחמן הוא שאומרים כמה פעמים בכרפת המזון, ומזכירים וקוראים אז ה' ותברך בשם הרחמן כמה וכמה פעמים מה שלא מצינו כן בשאר התפלות, פי אז בשעת ברפת המזון - עקר התגלות הרחמים שהיא הארת הרצון שהיא עקר הרחמים והחסד שזהו בחינת פי מרחמם ונהגם⁶ שמשם זוכין להארת הרצון על-ידי המנהיג האמתי שצריך להיות רחמן גדול כנ"ל במאמר הנ"ל עין שם בתחלתו. נמצא שברפת המזון היא בחינת הארת הרצון, ועל-כן צריכין להתורר באכילתו בשביל שתחול הברכה עליו על-ידי ברפת המזון, כי מה שמותרין מאכילתו זהו בחינת ותתר לעולם הבא שהוא הארת הרצון כנ"ל, וכמו שכתוב (מלכים ב, ז) ואת ובעניך תחיי בנותר ודרשו רבותינו ז"ל (בראשית וכה לה, ג) עד תחית המתים שאז יהיה הארת הרצון כנ"ל. וזהו ואת ובעניך, ובעניך דיקא בחינת בן ותלמיד הנ"ל, תחיי - בחינת חיים הנ"ל בחינת אריכות ימים ושנים שכל זה הוא בחינת הארת הרצון בחינת בנותר לעולם הבא שהוא הארת הרצון כנ"ל. ועל-כן מותרין מאכילתו כדי לזכות להארת הרצון על-ידי ברפת המזון בבחינת ותתר לעולם הבא שהוא בחינת הארת הרצון כנ"ל.

ועל-כן עקר הברכה והשפע שנמשכה על-ידי אליהו ואלישע, במעשה דצרפית על-ידי אליהו⁷, ומעשה דאשה אחת מנשי בני הנביאים על-ידי אלישע⁸, המשיכו עקר הברכה על-ידי השמן. פי שמן הוא בחינת הארת הרצון בחינת להצהיל פנים משמן וכו'⁹ שזהו בחינת השמן של הנפה, וכמו שכתוב שם במאמר הנ"ל שעקר הברכה והפרנסה בא משם בחינת להצהיל פנים משמן ולחם לכב אנוש יסעד וכמבאר שם במאמר הנ"ל. ועל-כן המשיכו הברכה והשפע של פרנסה על-ידי השמן דיקא שהוא בחינת הארת הרצון שמשם נמשך הפרנסה והברכה בחינת פד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר וכו'¹⁰ בחינת ואת ובעניך תחיי בנותר דהינו הנותר מן השמן שהוא בחינת הארת הרצון בחינת ותתר לעולם הבא וכו'.

6. ישעיה מט, י. 7. מלכים א פרק יז. 8. מלכים ב פרק ז. 9. מהילים ז, טו. 10. מלכים א יז, יד. 11. שיר השירים ז, ט.

וזה בחינת ציצית שהם בחינת שערות כמובא בחינת ויקחני בציצית ראשי⁶. הינו פי ציצית הם בחינת חוט של חסד שה' יתברך ממשיך עליו בכל יום, שאלו החוטי חסד בחינת ציצית נקלעים ונשזרים מהשערות הנ"ל מה שה' יתברך מטה כלפי חסד ומוציא בכל אחד מישראל נקודות טובות שהם בחינת שערות כנ"ל, ואלו השערות מתקבצין יחד ונקלעים ונשזרים ונעשין בחינת חוטי הציצית הקדושים שמאירין על ישראל בכל יום. פי ידוע בפגנות שפחית ציצית נמשכין מנימין ושערות עליונים מבחינת שערות דעתיק¹ ואבא ואמא שמהם יוצא אור הציצית הקדושים כמבאר בפגנות ציצית עין שם. הינו כנ"ל, פי עתיק הוא בחינת חסד עליון ונורא מאד² בחינת ורב חסד, פי שם כלו טוב וחסד, ושם שרש כל השלש עשרה מדות של רחמים שהם תליסר תקוני דקנא² ששם נמחלין כל העונות ונתהפכין לזכות, וכל האורות הקדושות הנמשכין משם הכל בבחינת נימין ושערות פידוע בכתבי האר"י ז"ל. הינו כנ"ל, פי מעצם החסד והטוב הנפלא שיש שם על ידי זה מסתפל ה' יתברך רק על הטוב שב ישראל, אפלו בפושעי ישראל הוא מסתפל רק על בחינת השערות שנמצא בכל אחד ואחד מה שכל אחד מנתק עצמו לפעמים כחוט השערה מגשמיותו אליו יתברך. ועל ידי זה מאירין שם אורות גדולים ונוראים שנקראים בחינת נימין ושערות בחינת ועתיק יומין יתיב לבושה בתלג חור ושער ראשה פעמר נקא³. ועל ידי בחינת אלו השערות נמתקין כל הדינים ונמחלין כל העונות ונמשכין כל החסדים והטובות על ישראל, הכל על ידי בחינת שערות עליונים שנמשכין על ידי השערות טובות שמוציא ה' יתברך בכל אחד מישראל אפלו בהגרוע שבגרועים, ומהם יוצא אור הציצית וכנ"ל.

ג וזה בחינת ראשית הגז שצריכין לתן להכהן. פי הכהן הוא איש חסד בחינת מיכאל כהנא רבא⁵ שמולמד תמיד זכות על ישראל. וכל הזכיות שמוציאין בישראל הוא על ידי בחינת שערות הנ"ל שעל ידי זה יכולין למצא זכות אפלו בהגרוע שבגרועים. פי בכלם נמצאין כמה שערות טובות מה שממשיכין עצמן כמה פעמים מרע לטוב כחוט השערה שזהו בחינת שערך בעדר העוים שנאמר על פושעי ישראל כנ"ל. ועל כן צריכין לתן להכהן ראשית הגז מהצמר כדי לתקן בחינת הצמר בשרשו שהוא בחינת שערות עליונות כנ"ל, הינו כדי להמשיך חסדים על ישראל על ידי השערות טובות שנמצא בהם מה שכל אחד מושך את עצמו בכל פעם כחוט השערה אליו יתברך כנ"ל. וזהו וראשית גז צאנך תתן לו פי בו בחר ה' לעמד לשירת וכו'⁸, פי עקר השרות

וזה בחינת מן המצר קראתי יה⁷, ומבאר בפגנות שמצ"ר אורתיות צמ"ר בחינת שערות שהם בחינת תקוני דקנא עין שם⁸. הינו כנ"ל ששערות הדקנא קדישא⁴ שהם כל המדות של רחמים נמשכין על ידי בחינת מן המצר קראתי

1. שערות של הספירות שנקראים עתיק. 2. שלוש עשרה תיקוני הזקן העליון. 3. ונהקב"ה שנקרא עתיק יומין יושב ולבושו לבן כשלג ושער ראשו כצמר נקי. 4. הזקן הקדוש. 5. הכהן הגדול. 6. יחזקאל ת, ג. 7. פרי עץ חיים שער השבת פרק כג. ג. דינאל ז, ט. 7. תהלים קיט, ה. ה. טעמי המנוחות פר' קדושים. 1. איכה א, ג. ז. יומא סח: ט. זוהר נשא קכא: ט. דברים יח, 7.

יורה דעה

של הפהן הוא בקרבנות לכפר על ישראל שנה נעשה עלידי בחינות השערות הנ"ל שעלידי זה ה' יתברך מתרצה לישראל ומוחל עונותיהם בבחינת חוט של צמר שמלבין העונות ביום הכפורים כנ"ל. והכהן איש החסד עוסק בזה ועלכן מגיע לו ראשית הגז וכו"ל.

ד וזה הלוא כבני כשיים אתם לי בית ישראל וכו"ל⁶. והיא פליאה נשגבה מאד, וכל רואה ישתומם על זה איך יעלה על הדעת שה' יתברך ידמה את ישראל חס ושלום לבני פושעים, הלא כבר בחר בנו מכל עם והבטיחנו שלא יעזב אותנו לעולם ולא יחליף אותנו באמה אחרת לעולם כמבאר במקומות אין מספר, ואיך יאמר הוא יתברך בדברים האלה על ישראל עם קרובו. וגם בפרשה זאת גופא¹ הוא חוזר ומסיים תוך כדי דבור לטובה כמו שכתוב שם אפס כי לא השמיד אשמיד את בית יעקב וכו' כי הנה אנכי מצוה והנעותי וכו' ביום ההוא אקים את ספת דויד הנזפלת וכו' הנה ימים באים וכו' ונגש חרש בקצר וכו', ואיך התחיל לנגות את ישראל כל-כך להשוותם לשאר העכו"ם חס ושלום. אך באמת כל התוכחות שה' יתברך מוכיח את ישראל וכל הביונות שמבזה אותם לפעמים בדרך ביון הכל לטובה גדולה כדי ללמד עליהם זכות וחסד כדי שישבו אליו באמת, כי לפעמים כשישראל מקלקלן מעשיהם מאד מאד עד שכמעט אין נפר מעט דמעט הטוב שבהם מעצם רבוי הפשעים והקלקולים רחמנא לצלן, ואם ירצה ה' יתברך ללמד עליהם זכות עלידי מעט הטוב שבהם יתעוררו המקטרגים חס ושלום וימצאו כנגד זה אלפים פעמים להפך חס ושלום, אבל ה' יתברך חפץ חסד הוא ואף-על-פי-כן הוא רוצה בעמו וחפץ להטות עליהם כלפי חסד, אז בטובו וחכמתו הנפלאה הוא בעצמו מבזה את ישראל בתכלית הביון ואומר עליהם שכבר הם אצלו חס ושלום כמו כל האמות מאחר שכבר קלקלו כל-כך, ותכף שה' יתברך מהפך הדבר ואומר על ישראל שהם כמו האמות ממש אזי תכף נתראה אמתת הנקדות טובות שבהם.

כי בודאי בתחלה לא היה נחשב הטוב שבהם כלל עד שכמעט לא היה נראה כלל, כי בודאי לפי קדשת ישראל בשרשם אפלו אם פוגמין כל ימיו כחוט השערה אחת חס ושלום הוא גם-כן פגם גדול ונורא מאד, כי ישראל רחוקים לגמרי מעון חס ושלום ומכל מיני פגמים חס ושלום, מכל שפן בשפוגמים חס ושלום יותר מחוט השערה, מכל שפן וכל שפן בשפוגמים והוטאים ועוברים חס ושלום עברות ממש רחמנא לצלן, בפרט בשעוברים הרבה חס ושלום רחמנא לצלן עד שהעונות רבו מספר עד שמעט הטוב כמעט אינו נפר כלל, בפרט כי גם מעט הטוב מערב בפסלת הרבה, בודאי כשירצה להסתכל על עצם רבוי הפגמים שלהם לפי קדשת ישראל כמעט אפס תקנה חס ושלום, כי כפי עצם קדשת ישראל כפי מה שראוי להם להיות בודאי כמעט אי אפשר לסבל הפגמים שלהם חס ושלום ואין נפר כלל הטוב שבהם חס ושלום. אבל ה' יתברך רב חסד ואמת וחפץ בקיום העולם, כי הוא ידע יצרנו מהיכן האדם נלקח והיכן הוא פבוש בזה העולם וכו', על-כן ברחמיו העצומים הוא בעצמו מהפך הדבר ומתחיל להשוות ישראל לכל האמות, וזהו הלוא כבני כשיים אתם לי בני-ישראל וכו' הלוא את ישראל העליתי ממצרים ופלישתים מפפתור וכו', ותכף כשמדמה ומשוה אותם לשאר העכו"ם בודאי הפל יודו ויאמרו בפה מלא שעדין יש חלוק רב ונפלא כרחק מזרח ממערב בין ישראל לבין העכו"ם, כי כנגד העכו"ם נמצא תמיד בישראל כמה שערות ונקדות טובות לאלפים ורבבות, כי אפלו כשישראל חס ושלום בדיוטא² התחתונה מאד עדין אפלו הגרוע שבהם מלא מצות כרמון כשארו"ל (סנהדרין לו.) על פסוק כפלה כרמון רקתך - אפלו ריקנים שפך וכו'. נמצא שדיקא עלידי שמדמה את ישראל לבני כשיים ולשאר העכו"ם עלידי זה דיקא מלמד עליהם זכות, כי עלידי זה נתגלה ומאיר לעין כל הזכות והטוב שבהם, כי כנגד העכו"ם עמד ישראל כלם צדיקים, כי כלנו מניחים טלית ותפלין בכל יום ומתענים ביום הכפורים וכו' וכו'. נמצא שפונת ה' יתברך לטובה ושבח גדול לישראל מה שמדמה אותם לבני כשיים וכו"ל.

1. בפרשה הזאת עצמה. 2. במדרגה.

6. עמוס ט, ז.

היטב, כי דיקא על-ידי זה שה' יתברך אומר להם לישראל לא עמי אתם רק הם כמו שאר העכו"ם על-ידי זה נתגלה גדל עצם מעלתם ותפארתם, כי כנגדם כל ישראל קדושים כנ"ל. ועל-כן הם סמוכים זה לזה, כי דיקא על-ידי שאמר להם לא עמי אתם על-ידי זה ירחם עליהם וישיעם וירבה אותם כחול הים וכו' מחמת שהכל רואין שפנגד העכו"ם כלם צדיקים וכנ"ל. וזהו והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי, כי דיקא במקום שיאמר להם לא עמי אתם על-ידי זה דיקא יאמר להם בני אל חי, כי על-ידי זה דיקא נתגלה מעלתם ותפארתם וכנ"ל.

ו **וכל** זה קבלתי והבנתי משיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל ומהתורה אומרה לאלקי בעודי (סי' רפב) ענין שם היטב, ומפנה תורות. ובפרט ממה שספר לי שדבר עם אחד שהיה קובל לפניו מאד על רבוי מעשיו הרעים המכערים, כי זה האיש היה חפץ מאד להתקרב לה' יתברך ולצאת ממעשיו הרעים, אך בכל פעם התגברו עליו יותר עד שעברו עליו ימים ושנים הרבה ולא זכה לצאת ממה שהיה צריך לצאת, אך אף-על-פי-כן התחזק את עצמו ביותר וחתר בכל פעם להתקרב לה' יתברך, והיה קובל מאד לפניו ז"ל על עבירת מעשיו רחמנא לצלן. והשיב לו רבנו ז"ל בהכמתו בתמימות ובפשיטות, אין לי עם מי לדבר כי כבר כלו רע. ותכף נתעורר האיש הנ"ל וענה ואמר לרבנו ז"ל, הלא עם כל זה אני מתגבר לפעמים להמשיך את עצמי לקדשת ישראל וכו'. ענה רבנו ז"ל ואמר לו, הוא מעט דמעט, ותכף אמר לו שירגיל את עצמו לילך עם התורה אומרה לאלקי בעודי וכו'. כל זה ספר לי רבנו ז"ל והבנתי פונתו הקדושה שדיקא על-ידי זה החיה את האיש, כי כבר נפל בעיני עצמו בל-כף עד שלא היה אפשר לו להחיותו בשום דבר, רק בשאמר לו שהוא כלו רע אזי נתעורר בעצמו והתחיל להרגיש מעט

וזהו שנים שם אפס כי לא השמיד אשמיד את בית יעקב וכו' כי הנה אנכי מצוה והנעותי בכל הגוים את בית ישראל באשר ינוע בכברה ולא יפול צרור ארץ. הינו שה' יתברך אומר שבודאי לא ישמיד את ישראל חס ושלום בשאר העכו"ם החוטאים שישמיד אותם מעל פני האדמה, כנאמר שם מקדם הנה עיני ה' בממלכה החטאה והשמדתי אותה וכו', אבל בית יעקב לא ישמיד חס ושלום, כי הנה אנכי מצוה והנעותי בכל הגוים את בית ישראל וכו', הינו שה' יתברך יצוה להניע בכברה את ישראל כנגד העכו"ם לברר ולנפות אותם היטב כמו שמכרין ומנפין בנפה וכברה אשר לא יפל צרור ארץ, ואז הכל יראו לעין כל גדל עצם החלוק שבין ישראל לעכו"ם, כי אפלו אם ישראל כמו שהם, עדיו יש בהם כמה נקודות טובות כמה חוטי שערות טובות מה שהם מושכין את עצמם בכל פעם לה' יתברך שזה יקר מאד בעיני ה' יתברך כנ"ל. ועל-ידי זה ירחם עלינו ויביא לנו הנאלה שלמה על-ידי משיח צדקנו שהוא בחינת עתיק כמו שכתוב (דניאל ג' יג) ועד עתיק יומיא מטא¹, שהוא יודע ללמד זכות על ישראל למצא כל השערות טובות שבישראל שזהו בחינת החסד הרב של בחינת עתיק כנ"ל. ועל-כן סיים שם ביום שהוא אקים את ספת דוד הנופלת וגדרתי את פריציהו והריסותיו אקים וכו', כי דיקא על-ידי זה יקים את ספת דוד על-ידי שמתפך הדבר ומדמה את ישראל לגומרי לגויים כנ"ל שעל-ידי זה דיקא נתגלה ונראה כמה וכמה נקודות טובות שבהם כנגד העכו"ם כנ"ל, ועל-ידי זה יבוא משיח ויקים את ספת דוד הנופלת כנ"ל.

ה וזהו בעצמו בחינת קרא שמו לא עמי כי אתם לא עמי וכו'² והיה מספר בני-ישראל כחול הים וכו' והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי³. והקשו רבותינו ז"ל מה ענין פרעניות ונחמה סמוכין בדבור אחד, כמוכא בפרוש רש"י. אך על-פי הנ"ל מוכן הדבר

1. ועד [הקב"ה שנקרא] עתיק יומין [המשיח] הגיע.

2. הושע א, ט. ב. שם ג, א.

יורה דעה

קדשת הנקדות טובות הנמצאים בו עדיו, ואז אמר לו רבנו שילך עם התורה אומרה לאלקי בעודי וכו' כנ"ל. כי כל ענין הנ"ל מבאר היטב בהתורה אומרה הנ"ל שמבאר שם שאפלו רשע גמור צריכין לדון לכף זכות כי איך אפשר שלא ימצא בו איזה נקדה טובה וכו', וכן האדם אצל עצמו וכו', עין שם היטב. הינו כנ"ל, שקשה האדם רואה שמעשיו אינם עולים יפה כלל רחמנא לצלן צריך להפך הדבר ויסתפל על עצמו מעבר השני, הינו כאלו חס ושלום כבר הוא גרוע לגמרי, ויכנגד הגרוע והרע לגמרי בודאי ימצא גם בעצמו בעמק גריעותו כמה וכמה נקדות טובות, ועל ידי זה יחיה את עצמו כמבאר שם היטב בהתורה הנ"ל. והבן היטב כל זה בעין האמת לאמתו באופן שתוכל להחיות את עצמך על ידי זה תמיד.

ז וזה בחינת שבת נחמו אחר תשעה באב. כי לכאורה תמוה, שקדם תשעה באב שהוא קדם עקר חרפן בית המקדש מתאבלין הרבה על הגלות ועל החרפן כל הימים שבין המצרים, ובתשעה באב מתאבלין מאד ואין מניחין תפלין, ותקף אחר תשעה באב פוסקין מלהתאבל ואין נוהגין כל הדינין שבין המצרים, אף גם מתנחמין הרבה הרבה, כי מתחילין תקף בשבת הראשון אחר תשעה באב להפטיר נחמו נחמו עמי וכו' וכל שבע דנחמתא¹ עד ראש השנה. והדבר תמוה לכאורה, כי מהראוי היה לנהוג איזה ימים אבלות אחר גמר החרפן שהיה בתשעה באב להתאבל על עצם צרותינו, ומדוע תקנו חכמינו ז"ל להפך.

אך הענין מבאר על פי הנ"ל. כי בין המצרים בהם הדינין היו מתגברין חס ושלום כמובא, כי אז נתעוררו קטרוגים הרבה על ישראל בעונותיהם עד שגרמו שיהיה גחרב הבית המקדש - משכבה עשר בתמוז עד תשעה באב, ובתשעה באב התגבר הדין ביותר עד שהיה אז עקר החרפן לגמרי, אבל תקף שהדליק אש בבית המקדש להחריבו תקף התחיל הדין להתמתק כשארז"ל (איכה רבה ד, טו) ששפך חמתו

כאש שהצית אש בציון וכו'. הינו כנ"ל, כי הבית המקדש הוא תפארת ישראל כמו שכתוב גאון עזם מחמד תפארתם, וכתוב בית קדשנו ותפארתנו, הינו ששם היו מאירין כל הגונון הקדושים של מעשים טובים של ישראל. כי הבית המקדש הוא פלליות הקדשה של כלל ישראל, וכל המצות ומעשים טובים שהיו ישראל עושין הכל היה עולה להבית המקדש ושם היה נצטיר. וזה היה בחינת הגונון והציווין הנפלאים שהיו בבית המקדש, כי הבית המקדש היה כלליות התורה והתפלה של ישראל כמו שכתוב (דברים יז, ח) וקמת ועלית אל המקום וכו', וכתוב (מלכים א, ח, מב) את אשר יתפללו אל הבית הזה. וכן בבית המקדש היו מתכפרין כל עונות ישראל, ועל כן אז היו ישראל מפארים ומתדירים על ידי הבית המקדש. אבל בעונותינו הרבים כשגברו עונות ישראל נחשד אור הבית המקדש, וכל מה שגברו העונות יותר ונתמעטו הזכויות נתמעט ונחשד אור קדשת הבית המקדש עד שגברו העונות עד שגחרב לגמרי, ואז נאמר השליך משמים ארץ תפארת ישראל⁶, כאלו חס ושלום נתבטל ההתפארות שהיה מתפאר בישראל על ידי מעשיהם הטובים, כי גברו העונות עד שלא נראו מעט דמעט מעשיהם הטובים, ועל ידי זה נחרב הבית המקדש ונפלה עטרת ראשנו וכו'.³ אבל תקף שגחרב הבית המקדש שהוא ההתפארות של ישראל כאלו אין לה' ותברך עוד שום התפארות מישראל כאלו הם ככל הגוים חס ושלום, וכמו שסברו השונאים באמת שאמרו אז הנה ככל הגוים בית יהודה¹, וזה היה טובה גדולה, כי תקף שגחרב הבית המקדש שהוא ההתפארות של ישראל והתחילו לומר הנה ככל הגוים בית יהודה, תקף ומיד נתגלה ונתראה גדל עצם החלוק שבין הגוים לבית יהודה, כי איך שהוא עדן נמצאים בישראל כמה נקדות טובות וכמה מעלות רבות כנגד הגוים, על כן אז דיקא נמתק הדין תקף וכו' ל. וכשארז"ל (איכה רבה ד, יד) מזמור לאסף, קינה לאסף מפעיא לה², אלא ששפך חמתו על

1. שבע ההפטרות של הנחמה. 2. היה צריך לומר 'קינה לאסף' [ולא מזמור לאסף].
א. איכה ג, א. ב. שם ה, טו. ג. יזקאל כה, ח.

הבית המקדש ולא כלה את ישראל חס ושלום, הינו כנ"ל, כי על-ידי זה דיקא שהחריב את הבית המקדש כאלו אין עוד שום התפארות מישראל חס ושלום והם ככל הגוים חס ושלום, תקף נתגלה ונראה עצם החלוק שביניהם, על-ידי זה נכמרו רחמיו ותברך ולא כלה אותם וכנ"ל.

ח וזה בחינת תשעה באב שאז נחרב הבית המקדש שהוא תפארת ישראל כנ"ל. ועל-כן אין מניחין אז תפלין שנקראין פאר⁶, כי אז היא בחינת כפול להתפארות שזהו בחינת חרבן בית המקדש כנ"ל. ואנו יושבין לארץ ודמיון על עצם רבוי עונותינו שגרמו להחריב בית קדשנו ותפארתנו, כאלו אין אנו יכולין להגביה ולהרים עצמנו חס ושלום, כי אין לנו כמה להחיות עצמנו חס ושלום מעצם רבוי עונותינו עד שאין אנו יכולין להניח תפלין, כי אין לנו כמה להתפאר אשר כמעט אפס תקנה חס ושלום, כאלו חס ושלום כל אפיו שוין¹, כאלו ככל הגוים בית יהודה חס ושלום. ועל-כן אז תקף בתשעה באב לעת מנחה מתחיל ההמתקה, כי אז היא בחינת הולדת משיח כמובא, הינו כנ"ל, כי זהו בחינת ירידה תכלית העליה, כי תקף שמוגיעים לבחינה הנ"ל שנסתלקו התפלין ונחרב הבית המקדש כאלו אין עוד כמה להתפאר בישראל כאלו ככל הגוים וכו' חס ושלום, אזי תקף מתחיל להתגלות ולהתראות רבוי ההתפארות שיש לישראל כנגד הגוים וכנ"ל. ועל-כן תקף במנחה של תשעה באב שאז היה עקר החרבן של הבית המקדש בשארז"ל (תענית כט). לעת ערב הציתו אש בבית המקדש, אז דיקא מתחיל המתקה גדולה כמובא, ואז דיקא מניחין מלית ותפלין, כי תקף שהתחיל חרבן בית המקדש שהוא תפארת ישראל וכו' כנ"ל תקף נתגלה תפארתם כנגד העכו"ם. ועל-כן אז היא בחינת לדת משיח, דהינו שמתחיל להתנוצץ אור של משיח, כי עקר הנאלה של משיח יהיה על-ידי זה על-ידי שהוא ישיג בחינת רבוי החסדים הנפלאים של בחינת עתיק להסתפל רק על השערות טובות שמוצאין בישראל וכנ"ל.

ט וזה שאמרת כנסת ישראל כנגד העכו"ם שחורה אני ונאווה בנות ירושלים וכו' אל תראוני שאני שחרחרת וכו'³. הינו שיישראל אומרים להאמות האמת שאני שחורה מאד במעשי, אבל עדון ונאווה אני נגדכם. כי בודאי כנגד קדשת ישראל כפי מה שראוי לי להיות בודאי אני שחורה מאד, אבל אתם אין לכם להתנאות ולהשתרר עלי על-ידי זה, כי עדון אני נאווה מאד נגדכם בנות ירושלים שהם כלל האמות כמו שפרש רש"י. וזהו כאהלי קדר כיריעות שלמה, הינו מה שאני נראית שחורה מאד כאהלי קדר זהו מצד מעלתי, כי אני מחיב להיות יפה כיריעות שלמה, ומרבוני עונותי ופגמי אין נראה יפיי עד שאני נדמה לשחורה כאהלי קדר, אבל אף-על-פי-כן אתם אל תראוני שאני שחרחרת, כי כנגדכם עדון אני נאווה מאד כנ"ל. ועל-כן תקף אחר תשעה באב פוסקין דיני האבלות של בין המצרים ומנחמין אותנו הרבה בשבע דנחמתא, כי תקף שנחרב הבית המקדש כאלו אין עוד התפארות בישראל כלל חס ושלום, תקף נתגלה ונתראה כמה מעלות טובות לישראל כנגד כל העכו"ם, ועל-ידי זה נמתקין כל הדינים וה' יתברך מנחם אותנו בכל הנחמות, כי על-ידי זה יבוא משיח צדקנו שהשגתו מגיע עד עתיק וכו' כנ"ל ויגאלנו מהרה אמן.

י וזה בחינת ולא אבה ה' אלקיך לשמע אל בלעם ויחפד ה' אלקיך לך את הקללה לברכה וכו'⁴. כי בלעם רצה להסתפל על עונות ישראל כדי שיוכל לקללם חס ושלום, וכל זה היה עקר פונתו הרעה בשתלף לקללם. כי אף-על-פי שידע שהוא ביד ה' יתברך בחמר ביד היוצר כמו שאמר כמה פעמים לא אוכל לעשות קטנה או גדולה מלפי את אשר ישים ה' בפי וכו'⁷, והוא היה רואה ומבין בעצמו שאין רצון ה' יתברך לקללם, ואף-על-פי-כן הלך. כי פונתו הרעה היה שעל-ידי שיעורר עונות ישראל יהיה בביכול ה' יתברך מכרח להסכים עמו לקללם חס ושלום, כי ה' יתברך אוהב משפט כדיוע⁵. וזה שפתוב (כמדבר כד, א) וישת אל המדבר

1. כל הפנים שוים.

2. יחזקאל כג, יז. 3. שיר השירים א, ה. 4. דברים כג, ו. 5. זמזכר כג, יח. 6. מהילים לו, כח.

יורה דעה

לחברתה למחר אדוני מגרש את אשתו ונוטלני לאשה בשביל שראה ידיה של גברתה מפחמות, אמרה לה וכו' ומה וכו' את שפלך מפחמת וכו', הינו כנ"ל.

הלכה ה

ראשית הגז לכהן. על פי התורה תהלה לרוד (בליקוטי א) סימן יב ענן שם כל התורה היטב.

א וזה בחינת מצות ראשית הגז לתן לכהן. כי גזת הצאן הם בחינת הלכות של התורה כמבאר בהתורה הזאת בבחינת כבשים ללבושך¹ בבחינת כרחל לפני גזויה - שגזוין ממנה הלכות. וזה בחינת פרנסה ועשירות, כי כל העשירות נמשך מהצאן בבחינת ועשיתרות צאנך² - שמעשרות את בעליהן כשארזו"ל (חולין פד:). כי העשירות נמשך מההלכות שגזוין מבחינת הצאן בבחינת בשמאלה עשר וכבוד³ כמו שכתוב בהתורה הנ"ל. ומחמת שהעשירות נמשך מבחינת שמאל הנ"ל על-כן מברך התנא לפל בלמודו לאיזה בחינה דקה של בחינת שלא לשמה שהיא בחינת שמאל כדי להמשיך פרנסה ועשירות. ועל-ידי זה נמשך שהלמדן שלומד תורה שבעל פה שהם אלו ההלכות הוא מתנגד על הצדיקי אמת, כי לא זכה געשית התורה אצלו סם מות⁴. כי הלמדן המתנגד אינו רואה בהתורה כראם בחינת שלא לשמה שהיא בחינת לכן ונעשה אצלו פה לדבר על הצדיק עתק וכו' כמבאר שם בהתורה הנ"ל באר היטב.

וזה בחינת ראשית הגז שצותה התורה לתנו לכהן איש החסד שהוא בחינת ימין כדי לברר ולזכר ולהעלות את גזת הצאן שהיא בחינת ההלכות הנ"ל שיעלו ויכללו בלם בבחינת ימין בחינת לשמה שהיא בחינת הכהן איש החסד שהוא בחינת ימין, שנכללת כל הגזת בהכהן על-ידי הראשית

פניו, כתרנומו וכמו שפרש רש"י, שהסתכל על המא העגל וסבר שלגדל עצם החמא שוב אי אפשר לגלות ולעורר הטוב והזכות שבשיראל. אבל איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת⁵ עד היכן עד היכן מוגיעין רחמיו העצומים על ישראל, וברחמיו הנפלאים הפך הקללה דיקא לברכה, כי דיקא על-ידי עצם שנאתו שרצה לעקר את ישראל לגמרי חס ושלום על-ידי גדל הקטרוג שרצה לעורר עליהם על-ידי זה דיקא נתהפך לברכה. כי הוא רצה שהאמות שהם בלך והמואבים יתגברו על ישראל, כי בשביל זה קראו בלך ורצה לקטרוג עליהם - כדי לגרש ישראל מפניהם, אבל תכף נראה טפשותו וסבלותו הגדולה, כי תכף שרצה להכניע ישראל חס ושלום כנגד המואבים מחמת עונותיהם תכף נתראה ונתגלה גדל רבוי המעלות טובות שיש עדן לישראל כנגד המואבים וכנגד כל האמות וכנ"ל. ואזי הפך ה' הקללה לברכה כמו שכתוב ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה וכו', ויהפך דיקא, כי דיקא על-ידי הקללה שרצה לקללם שישיראל יתגרשו חס ושלום מפני שאר האמות, תכף נתראה ונתגלה הטוב שבשיראל כנגד האמות כנ"ל, ואז נתעורר זכות גדול על ישראל על-ידי שראו הכל שכנגד האמות הם צדיקים גדולים, ועל-כן על-ידי זה דיקא נתהפך לברכה וכנ"ל.

[שך לעיל]

יא גם יתפרש הפסוק שחורה אני ונאווה בסגנון זה. שחורה אני - שכל מה שאתם העכו"ם אומרים שאני שחורה, על-ידי זה דיקא ונאווה. באהלי קדר - כשאתם משימים אותי באהלי קדר חס ושלום, על-ידי זה דיקא אני נאה פיריעות שלמה. כי תכף שאתם משימים אותי לשחרות גמור באהלי קדר תכף נראה יפי וגוי שלי, כי כנגד שחרות גמור אני נאווה מאד על-ידי כל הנקדות טובות שהם בחינת שערות שנמצאים בי כנ"ל. וזה בחינת המשל שהביא במדרש על פסוק אל תראוני שאני שחרחרת וכו' מהשפחה שאמרה

א. מהילים כז, ז. ב. שיר השירים רבה א, מ. ג. משלי כ, כו. ד. דברים כח, ז. ה. משלי ג, טו. ו. יומא עז:

כרין לשנה, המקבל למחצה לשליש ולרביע (הו"מ סי' שכ).

א יש לרמוז בזה על פי מה שכתב רבנו במאמר ויאמר בעז אל רות וכו' (סי' סה) שיש שדה ושם גדלים אילנות ועשבים הינו נשמות והם צריכים לבעל השדה שעוסק בתקונם בכל תקוני השדה עין שם היטב והעקר שמביא אותם אל התכלית שהיא כלו טוב שעל ידי זה יכולים להתפלל עין שם היטב. וזה הצדיק הדור העוסק בתקוני השדה הנ"ל הוא בחינת מקבל וארים שיוזר לתוך שדה של חברו כי ה' יתברך כביכול נקרא חברו של הצדיק האמת כמו שכתוב (שיר השירים ה, א) אכלו רעים למען אחי ורעי וכו'. כי הצדיק האמת שעוסק בתקוני השדה שזוהו תקון כל העולמות הוא נעשה שתרף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית ועל כן נקרא בחינת מקבל שדה מחברו שדה הנ"ל ועוסק בכל תקונים של השדה הנ"ל בחרישה וקצירה וריעה ונטיעה ולנכש העשבים כי כל אלו הבחינות נמצאים בבחינת השדה של הנשמות הנ"ל.

ולפעמים מקבלו בפשיטות שנותן דרך כלל כך וכך כרין לשנה ולפעמים למחצה לשליש ולרביע זה בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע בחינת עשרה מיני נגינה כי זה הצדיק בעל השדה הנ"ל עושה נגונים. וזה כלל ועקר תקוני השדה בחינת שלמות התפלה כי הוא צריך לתקנם ולהעלותם ולבררם ממקום שהם להביאם אל התכלית הטוב. וזה בחינת נגונים כמוכא בדברי רבנו ז"ל (סי' רפב) על פסוק ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו^י, שהצדיק דן את הכל לכף זכות ומוציא זכות אפלו ברשע גמור ועל ידי זה מעלהו לכף זכות באמת ומתקנו ומחזירו בתשובה ועל ידי זה נעשין נגונים בבחינת אומרה לאלקי בעודי וזה בחינת שליח צבור שהוא מלקט ומברר הטוב מכל המתפללים וכו' עין שם היטב. נמצא שהתקון שמתקן את הנשמות ומבררם ומעלים ומקבין הנקודות טובות שיש בהם זה בחינת נגונים כנ"ל (וכמבואר שם היטב בסי' רפב) וזה בחינת תקוני

זהמת הנחש בחינת המן העין כשארז"ל (הולין קלמ:). וה' יתברך הפר מחשבתו והשיב לו גמולו בראשו ונתהפך מהפך אל הפך כי לא די שלא פעל מחשבתו להשפיע את התורה ועלמא דאתי חס ושלום אדרבא זכו ישראל אז להגביר את הזכרון דקדשה יותר ויותר בבחינת קימו וקבלו^י שקבלו אז את התורה מחדש^י שהיא בחינת זכרון דקדשה והימים האלה נזכרים לעולם כמו שכתוב (אסתר ט, כח) וזכרם לא יסוף ודרשו רז"ל (מדרש משלי ט) שימי הפורים לא יבטלו לעולם כי נתגבר אז הזכרון דקדשה יותר ויותר כנ"ל. ועל כן אחר פורים קורין פרשת פרה שהיא מטהרת מטמאת מת שהיא בחינת שכחה שעל ידי זה יכולין לעשות הקרבן פסח ונגאלין מפרעה ומצרים שהם גם כן בחינת פגם הזכרון כנ"ל.

כי המן הרשע רצה להתגבר בשעת שנה בסוף הגלות שהיא בחינת שנה והוא סבר שבשעת שנה הסתלקות הדעת אז יש לו כח להגביר השכחה חס ושלום ומחמת ששנה היא אחד מששים במיתה כנ"ל. אבל הוא לא ידע שישאל קדושים אדרבא בשעת שנה הם דבקים בעלמא דאתי כי הם מקדשים עצמן בשעת שנה גם כן כי קורין קריאת שמע קדם ומפקידים ויחם בידו יתברך ועל כן דיקא אז בשעת שנה בסוף הגלות היה הארת מרדכי שהוא הארה גדולה מאד מאד שמאיר בשעת שנה דיקא ועל ידי ההארה הגדולה הזאת דיקא הכניעו אותו כי ישראל דבקים בשעת שנה דיקא בעלמא דאתי כמבאר בהתורה הנ"ל.

הלכה ד - בהלכות אמנין הלכה ד (אות כב).

והלכה ה - בהלכות פקדון הלכה ה.

הלכות חכירות וקבלנות הלכה א

החוכר שנותן מכל השדה דבר קצוב כך וכך

א. אסתר ט, כו. ב. שנת פסח. ג. מהילים קכב, כ. ד. זוהר פנחס ריט: ה. מהילים לו, י. ו. מהילים קד, לג.

השדה הנ"ל כי תקון השדה הוא תקון הנשמות לקבץ הטוב שלהם ולהעלותם אל הקדושה שזה בחינת נגונים כנ"ל וזה שכתב רבנו ז"ל שם שתקון השדה הוא שלמות התפלה. כי אלו הנגונים הם בחינת השליח צבור שהוא עושה הנגונים הנ"ל כנ"ל והשליח צבור הוא שלמות התפלה כי עקר התפלה על-ידי השליח צבור וזה בחינת המנין שצריך להיות בעשרה ואז השליח צבור יורד לפני התבה ואזי הוא שלמות התפלה זה בחינת עשרה מיני נגינה שנעשין על-ידי מנין של עשרה המתפללין ואז הם ראויים לשליח צבור שהוא מקבץ הטוב ועושה הנגונים כנ"ל וזה בחינת המקבל למחצה לשליש ולרביע והחוזר מקבל בפשיטות בכך וכך ברין זה בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע בחינת נגונים הנ"ל שעושה היורד לתוך השדה לתקנה שזה עקר תקון השדה כנ"ל כי הוא נותן פרות השדה לבעל השדה יתברך שמו למחצה לשליש וכו' בדרך המקבל דהינו שמעלה הטוב שבהם למעלה אליו יתברך כפי מה שיכול לברר לפי בחינת השדה לפעמים מחצה או שליש וכו' ומזה נעשין נגונים ושירות בבחינת שיר פשוט כפול וכו'. וזה הכל כמנהג המדינה כפי מנהג והנהגה שנהגין במדינה כי כפי הנהגתם בקדושה בן הוא מברר ומעלה הטוב שבהם אם רב או מעט כי לפי הנהגתם וקדשתם בן הוא מעלה הטוב שבהם.

ב וזה בחינת המקבל את השדה לשנים מעטות לא יורענה פשתן ואין לו בקורת שקמה⁶. כי מוכן מדברי רבנו ז"ל שם שיש מקבלי השדה הנ"ל שאינם יכולים לקבל אותה רק לשנים מעטות כי מכרחים להסתלק מחמת זה אבל יש שיכולים לקבל אותה לשנים מרבות מחמת שהם גדולים ומפלגים במעלה עליונה ונוראה מאד מאד. וזה שאין פחו גדול כל-כך ואין יכול לקבל השדה ולעסק בתקונים כי אם

6. צנח מניעה קט. 3. צראשית ו, יג. ג. קהלת ד, יג.

שנים מעטות כנ"ל עליו הזהירו שלא יורע פשתן. דהינו שלא יעסק בתקונים הרחוקים מאד ממנו יתברך והם מכנים בבחינת פשתן שהוא בחינת גרוע כמו שכתוב (בראשית ד, ג) ויבא קין מפרי האדמה ואיתא (תנחומא בראשית ט) שהביא מן הגרוע דהינו פשתן. גם איתא בדברי רבנו ז"ל (סי' לח) שפגם קין הוא בחינת קין כל בשר³ שהוא בחינת שמחפש אחר חובות בני אדם ומחזר אחר הגרועות שבהן. וזה בחינת שהביא מן הגרוע שמביא למעלה הגרועות והחובות של בני אדם. נמצא שפשתן שהוא קרבן קין הוא בחינת חובות וגרועות בני אדם כי פשתן הוא בחינת גבורות שמשם אחיזת הסמרא אחרא כמו שכתוב (דניאל י, ה וברש"י שם) איש אחד (גבריאל) לכוש בדים - הוא פשתן ואותן הרחוקים והגרועים ביותר שהם בחינת פשתן אסור לעסק בתקונים מי שאין פחו חזק וגדול ביותר ואין יכול לקבל השדה כי אם לשנים מעטות כי יוכלו להזיק לו מאד כמוכן בדברי רבנו ז"ל. וזה אין לו בקורת שקמה הוא גם-כן דגמתם דהינו שפכר הזקינו גרשעתם ונתעבו ונתגשמו בקורת שקמה כי היצר הרע נקרא בשם קורה כמו שכתוב (כ"ב טו:) טל קורה מבין עיניך והוא בחינת קורת שקמה שהוא אילן זקן בחינת מלך זקן וכו'⁴ כי שקמים הם חלופי ארזים כמו שכתוב (ישעיה ט, ט) שקמים גרעו וארזים נחליף וכמו שכתוב בשלמה (מלכים א, כו) ויתן את הכסף בירושלים כאבנים ואת הארזים נתן פשקמים נמצא ששקמים הם גרועים והם חלופי ארזים ועל-פני התנא מכנה את הרחוקים ביותר בבחינת קורת שקמה כי הצדיק נקרא ארז כמו שכתוב (תהילים צב, יג) צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישנה והרחוקים שהם הפך הצדיק הם בחינת שקמים שהם הפך ארזים כנ"ל. אבל מי שמקבל השדה לשנים מרבות יכול לרעה אפלו פשתן וגם יש לו בקורת שקמה דהינו כשפחו אביר וחזק מאד מאד עד שיכול לקבל את השדה לשנים מרבות דהינו שיעסק בתקוני

השדה ואף-על-פי-כן יאריך ימים ושנים על ממלכתו זה יכול לעסק אפלו בפשתן ואפלו בהזקנים ברשעתם פקורת שקמה שאפלו אותן הרחוקים ביותר ונזקנו ברשעתם יכול לקרבם ולתקנם מחמת שפחו גדול וחזק מאד מאד כנ"ל.

ג וישעור שנים מעטות הוא עד שבע שנים על-פי מה דאיתא במאמר פתח רבי שמעון ואמר עת לעשות לה' וכו' (סי' ס) שיש בני אדם שגופלים לבחינת שנה ואובדים פניהם דהינו שנסתלק המחין שלהם ויש שבעים פנים שהם בחינת שבעים שנים ויש שנפלו מפנים אחד או שנים או יותר. ומחזירין להם פנים שלהם על-ידי ספורי מעשיות של שבעים שנים שהם בחינת בקרב שנים⁶. אבל יש שנפלו מפל השבעים פנים שבעים שנים ואי אפשר להחזיר להם פניהם כי אם על-ידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות עין שם היטב. יש לרמוז שזה בחינת שני מיני מקבלים הנ"ל שיש מקבל השדה לשנים מעטות דהינו עד שבע שנים דהינו שהוא עוסק בתקוני השדה הנ"ל רק בבחינת שנים מעטות שהוא בחינת בקרב שנים ועל-כן השעור שבע שנים הוא בחינת פללות השבעים שנה שנכללין בזו"ן והא בהא תליא¹ שמחמת זה שאין עוסק כי אם בבחינת שנים מעטות דהינו בחינת בקרב שנים כנ"ל על-כן באמת אינו מקבל את השדה כי אם לשנים מעטות כי מכרח להסתלק ואינו יכול להאריך ימים מרבים מאחר שלא הגיע לבחינת שנים מרבות שהם בחינת שנים קדמוניות² כי שם אריכות הימים כי הם בחינת עתיק אריכות ימים כמו שפתיב שם במאמר הנ"ל. ועל-כן זה שאין יכול לעסק כי אם בבחינת שנים מעטות כנ"ל אסור לקרב הרחוקים ביותר כנ"ל דהינו שהם רחוקים מפל השבעים פנים והם בחינת פשתן כי פשתן מקלקל השדה עד שבע שנים³

רמוז על כל השבעים פנים שבעים שנים שפלוים בזו"ן כנ"ל והם מקלקלים עד שבע שנים דהינו שהם מקלקלים ונופלים מכל השבעים פנים כנ"ל ואינם יכולים להתקן כי אם לאחר שבע שנים דהינו למעלה מזו"ן הינו למעלה משבעים שנים שבעים פנים הינו בחינת שנים קדמוניות שהם למעלה משבעים שנים כנ"ל והם בחינת שנים מרבות כנ"ל. ועל-כן מי שמקבל השדה לשנים מרבות דהינו שיכול לעסק בתקוני השדה בבחינת שנים מרבות שהם בחינת שנים קדמוניות הוא יכול לזרע ולתקן אפלו בחינת פשתן כנ"ל ודיקא בשנים הראשונות קדם שמגיע לשבע שנים אחרונים כמוכא הדין בשלחן ערוך (ח"מ סי' שכה) הינו שאינו יכול לעסק בתקנים כי אם בבחינת שנים הראשונות שהם בחינת שנים קדמוניות כנ"ל. ומחמת שהוא עוסק בבחינת שנים קדמוניות על-כן גם באמת מקבל השדה לשנים מרבות ממש כי זוכה לאריכות ימים כי שם אריכות הימים בחינת עתיק כנ"ל. וכן שהביא פשתן נאמר בו ויפלו פניו⁷ לשון רבים שנפלו כל פניו כנ"ל.

ד ועל-כן נקרא יורד בשארז"ל (כ"מ קא.) היורד לתוך שדה חברו הינו בחינת שליח צבור שנקרא גם-כן יורד כמו שאמרו (שבת כד:) היורד לפני התבה והטעם כי הוא בחינת יורד ממש שצריך לירד לעמקי עמקים להעלות הטוב מפל הרחוקים כנ"ל שזה בחינת השליח צבור כנ"ל. וזה בחינת מקבל השדה שהוא בחינת שליח צבור שעושה נגונים כנ"ל וזה שנקרא ארים ומקבל. כי זה הצדיק המפלג ביותר שיכול לעסק בתקוני השדה הנ"ל הוא בחינת משה כי העלה נפשות ישראל מפרגה פחותה מאד ממאמת מצרים למדרגה גוראה מאד לקבלת התורה כי משה היה ענו מפל האדם⁸ והיה מוצא זכות בכל אחד מישראל והיה יכול להלביש התורה בספורי מעשיות של

1. וזה תלוי בזה.

2. חזקוני ג, ב. 3. מלאכי ג 7. ג. רש"י צדא מניעא קט. ד"ה לא יורענה. ד. זראשית 7, ה. ה. זמדצר יב, ג.

שנים קדמוניות הינו רב ספר בראשית שהם ספורי מעשיות של שנים קדמוניות. כי הדורות הראשונים היו ימיהם ארבים ביותר ואיתא שזה מחמת שהיו ימיהם מבחינת שנים קדמוניות⁶. ומשה רבנו עליו השלום ספר מעשיות שלהם בספר בראשית שזה בחינת ספורי מעשיות של שנים קדמוניות ועל-כן זכה משה שלמדו ה' יתברך להיות שליח צבור כמו שכתוב (שמות לד, ו) ויעבר ה' על פניו. ואמרו רז"ל (ר"ה יז:) שנתעטף הקדוש-ברוך-הוא בשליח צבור ולמדו סדר תפלה. ועל-כן היה יכול להמשיך בחינת פנים לישראל. כמו שמצינו בשרצה ה' יתברך לסלק בחינת הפנים על-ידי פגם ישראל עמד משה בתפלה ופעל בקשתו והמשיך הפנים כמו שכתוב (שמות לג, יד) פני ילכו וכו'. ועל-כן זכה לקרון אור הפנים ודבר ה' אל משה פנים אל פנים על-ידי שהיה ממשיך ומלביש את ישראל באור הפנים ועל-ידי זה זכה לקבל התורה כמו שאיתא בדברי רבנו ז"ל (סי יג) שעל-ידי שמעליו נפשות ישראל על-ידי זה זוכין לקבל את התורה בבחינת ולקח נפשות חכם³ בחינת עיר גבורים עלה חכם ויורד עז מבטחה⁴ עין שם. גם איתא שעל-ידי תפלה שכולל נפשו עם נפשות רבים ומתפלל על-ידי זה ממשיך תורה ושני הבחינות הם אחד כי על-ידי שמעלה נפשות ישראל דהינו שמעלה הטוב שבהם על-ידי זה הוא שלמות התפלה בבחינת תפלות רבים שזה בחינת השליח צבור פנ"ל ועל-ידי זה מקבל התורה פנ"ל ועל-כן נקרא מקבל בחינת משה קבל תורה מסיני⁷. וזה שנקרא ארים שזה בחינת משה שהתורה מארסה לו כשארז"ל (ברכות נו) על פסוק תורה צוה לנו משה מורשה אל תקרי מורשה אלא מארסה. ועל-כן נקרא ארים פנ"ל.

ה על-פי מה שמוכא לעיל דברי רבנו ז"ל שפחינת שליח צבור הוא שמעלה הטוב מכל אחד ואחד ועושה מזה נגונים ועומד ומתפלל עם כל הטוב עין שם בדברי רבנו ז"ל. על-פי זה מבאר היטב סדר התפלה שבתחלה אומרים

סדר הקרבנות וקמרת שזה לברר ולהעלות הטוב מעמקי הקלפות כמבאר על-ידי זה שמעליו ומבררין הנקודות טובות מן הרע על-ידי זה נעשין נגונים ומירות פנ"ל. וזה שאומרין תקף אחר-כך פסקו דומרה שהם בחינת הזמירות ונגונים שנעשין על-ידי ברור הנקודות טובות שהיו מפזרים בתוך הרע פנ"ל שזה בחינת אומרה לאלקי בעודי פנ"ל בחינת פסקו דומרה פנ"ל. ועל-כן אומרים בסופם שירת הים שהיא שבת גורא מאד ונאמר בדרך שירה כי זה אנו צריכין עתה לומר שירה הינו זמירות ושירות בחינת נגונים שנעשין מקבוץ וברור הטוב פנ"ל ועל-כן בישתבח שהוא גמר וסיום השירות והזמירות אז צריך השליח צבור לירד לפני התבה כמו שכתוב בשלחן ערוך ארח חיים (סי יג) שעקר שהשליח צבור יורד לפני התבה הוא מן ישתבח פי אזי הוא הזמן של השליח צבור הינו בגמר הזמירות ושירות אז יורד לפני התבה וכולל כל הזמירות והנגונים בישתבח שהוא סיום וחימת כל הזמירות וכולל כלם בשלש עשרה מיני זמרה פי עקר בחינת השליח צבור בבחינת הנגונים פנ"ל ועל-כן המנהג שהשליח צבור מתחיל לנגן בישתבח.

וזוה שאמרו רז"ל (סוטה ל:) ששירת הים נאמרה בסדר שליח צבור ועונים כמו שכתוב משה אמר אשירה והם עונים וכו' פי עקר בחינת השליח צבור בבחינת שירה ונגון פנ"ל ואז סמוך לשירת הים השליח צבור יורד לפני התבה ואומר ישתבח פנ"ל. ואחר-כך אומרים קריאת שמע שהיא בחינת פלו אחד פלו טוב שלזה זוכין על-ידי הנגונים והזמירות דהינו על-ידי שמקבצין ומעליו הטוב מהרע ומקבצין אותו ועושין מזה נגונים פנ"ל ואזי הוא בחינת פלו טוב פי הרע נתבטל על-ידי שבררו משם הניצוצות והנקודות טובות ונעשה פלו טוב על-כן אזי אומרים קריאת שמע בחינת ה' אחד בחינת פלו טוב פלו אחד פנ"ל אחר-כך עומדין בתפלה פי עתה אנו יכולין להתפלל בשלמות בתכלית פי עקר שלמות התפלה

א. עמק המלך שער י, טו. ב. משלי יא, ל. ג. משלי כא, כב. ד. אבות פרק א משנה א.

הלכה ב

החוכר שדה מחברו ואכלה חגב או נשתדפה אם מפת מדינה היא מנפה לו מחכורו ואם לא היתה מפת מדינה אין מנפה לו אף-על-פי שנשתדפו כל שדותיו של נותן. אבל אם היתה מפת מדינה שאז הדין שמנפה לו מחכורו אם נשתדפו רב שדותיו של חוכר אין מנפה לו מחכורו (ח"מ סי' שכב ס"א).

א הענין מה שתולין הלכותא¹ בחוכר יותר מבנותן פי בחוכר בשנשתדפו רב שדותיו אין מנפה לו אף-על-פי שהיה מפת מדינה ותולין הלכותא בחוכר מה שאין בן בנותן שלעולם אין תולין בו אף-על-פי שנשתדפו כל שדותיו של נותן אף-על-פי-כן אין מנפה לו אם לא היתה מפת מדינה. הענין על-פי המאמר המתחיל כי תצא למלחמה וכו' (סי' פב תניא) כתוב אחר וקדם צרתני², זה בחינת פסדר ושלא פסדר קדם הוא בחינת פסדר בחינת אלף בית פסדר ואחר הוא בחינת תשר"ק שלא פסדר. וזה בחינת אדם וחוה פסדר ושלא פסדר. הויה במלוי אלפין גימטריא מ"ה אדם, וחוה היא בחינת מלכות פה ותורה שבעל פה קרינן לה וכו' כי המלכות נקרא דבור וכו' וכו'. נמצא זאת הבחינה מלכות חוה כשהיא מקשרת לאדם לבחינת מ"ה הינו להקדוש-ברוך הוא אזי יש לה שלמות וחיות וכו'. ומי שמחלק בחינת חוה מלכות לעצמו שאומר אנא אמלך בזה הוא מחלק ומפריד אותה מהקדוש ברוך הוא אזי אינה בשלמות פי עקר חיותה מ"ה הינו השכל וכו'. ואזי הולך לו שלא פסדר פי הוא בתוך בחינת שלא פסדר הינו מלכות וכו'. וכשזאת הבחינת חוה היא מקשרת להאדם הינו להקדוש-ברוך-הוא אזי הולך לו פסדר פי באתר דאית דכר נוקבא לא אדפר תמן². נמצא כי בחינת חוה שלא פסדר נתבטלים על-ידי האדם פסדר.

על-ידי בחינת פלו אחר פלו טוב פנ"ל כמבאר היטב כל זה במאמר ויאמר בעז הנ"ל. אחר-כך השליח צבור חוזר התפלה שזה בחינת שלמות התפלה בבחינת פלו אחר וטוב דהינו כשעומד בסוף התפלה עדין הוא בתחלת התבה של תחלת התפלה שזה בחינת חזרת השליח צבור שאחר שהצבור גומרים ועומדים בסוף התפלה עדין הוא עומד בתחלת התפלה וחוזר אותה פי פלו אחר פי השליח צבור הוא בחינת תכלית שלמות התפלה בבחינת פלו אחר פלו טוב פנ"ל ומבאר זה קצת לעיל בהלכות שליח צבור בשלחן ערוך ארח חיים עין שם.

וזה שאמרו רז"ל (מדרש תהלים יח) כל האומר שירת הים בכונה מוחלין לו כל עוונותיו וגם אמרו בשירת דבורה שעל-ידי השירה נמחלו עוונותיהם פי השירה היא בחינת ברור וקבוע הטוב בבחינת שירות ונגונים ואזי נתבטל הרע שזה בחינת מחילת עוונות אמן בן יהי רצון. וזה שהיו הלויים מנצחים בשיר על הדוכן בשעת הקרבנות כי הא ביה תליא דהינו הנגון נעשה על-ידי ברור הטוב מן הרע שהוא בחינת קרבנות פנ"ל וזה בחינת סמיכת פסוקי דזמרה לקרבנות פנ"ל. וזה בחינת רנה זו תפלה⁶ פי שלמות התפלה בבחינת רנה ונגונים שזה בחינת השליח צבור פנ"ל. וזה בחינת שהיו מנגינן בשעת מלחמה ועל-ידי זה היו מנצחים כמו שכתוב (דברי הימים ב, כב) וכעת החלו ברנה ויתן ה' וכו' כי הרנה והנגון הוא בחינת ברור הטוב מן הרע ועל-ידי זה הרע נופל ועל-פן נופלים השונאים על-ידי זה פי הם נאחזין בהרע וכשמבכרים הטוב משם בבחינת נגון פנ"ל אזי נופלים וזה בחינת מה שכתב רבנו ז"ל (סי' כז) שעל-ידי שמנגינן נגון של האמה על-ידי זה הקדוש-ברוך-הוא רואה בצרותינו ומושיע לנו פי הנגון הוא בחינת ברור הטוב שעל-ידי זה נופל הרע ועל-ידי זה בא לנו ישועה פנ"ל.

1. את הקלוקול. 2. במקום שיש זכר הנקבה אינה נזכרת שם. 3. מהילים קלט, ה. ג. זוהר צא לט: 4. זכרות לא.

ועתה הט אֶזְנֶךָ וּשְׁמַע אִמְרֵי מַחֲדָשׁ, וְתִדַּע שֶׁהִיָּה זֶה סְמוּךְ צְדִיק גְּדוֹל קְדוֹשׁ וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר מָסַר נַפְשׁוֹ בְּכָל עֵת בְּשִׁבִיל טוֹבוֹת הָעֲקָרִיּוֹת לְרַחֵם עֲלֵיהֶם לְהַחְזִירָם לְמוֹטֵב בְּעֵצוֹת נִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת וְכוּ'. שְׁזֵה עֵקֶר הַרְחַמְנוֹת עַל יִשְׂרָאֵל עִם קְדוֹשׁ, וְהוּא בְּנִפְלְאוֹתָיו וְהַשְׁגָּתוֹ הָעֲצוּמָה הוֹדִיעַ לָנוּ שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יַחִיה וַיַּחֲזֵק עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם עַל יְדֵי כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שִׁיַּחֲפֹשׂ וַיִּמְצָא בְּעֲצָמוֹ עֲדִין. וּבְאֵר זֹאת בְּפָסוּק וְעוֹד מְעַט וְאִין רִשְׁעֵי וְכוּ', וּבְפָסוּק אַזְמַרְהָ לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי וְכוּ'. וְאַחַר כֵּן אָמַר שֶׁהוּא נוֹסֵעַ בְּשִׁבִיל עֵסֶק זֶה לְלַעֲמֵבְעָרָג, וְגַלְהָ נּוֹרָאוֹת בְּעֵנִין הַמְּשַׁבֵּן שֶׁהַצְּדִיקֵי אֲמַת בּוֹנִים בְּכָל דּוֹר, עַד שֶׁהָאִיר עֵינַיִם הַמְּבִיטִים עַל הָאֲמַת בְּהַמְּשֵׁנָה הַחֲזוֹן רוֹאֶה וְכוּ'. מִי שֶׁשָּׁמַע כְּזֹאת וְכוּ' וְאֲנִי בְּעֵנָיִי זֶה כְּמָה שְׁעוֹת בְּשִׁכְבִּי עַל מִשְׁכְּבִי קִדְּמִי שְׁקִמְתִּי חֲשַׁבְתִּי רַק בְּזֶה בְּשִׁבִיל לְהַשִּׁיבֵךְ וּלְהַחֲלִימֵךְ וּלְהַחְיֹתְךָ מַחֲדָשׁ בְּזֶה כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ הוּא זְכוֹרָנוּ לְבָרְכָה בְּפָרוֹשׁ לִילְךָ עִם זֶה, וְהִטָּה בְּיָדוֹ הַקְּדוֹשָׁה בְּתִשׁוּקָה נִפְלְאָה שֶׁרְצוֹנוֹ חֲזֵק שֶׁנִּלְךָ בְּזֶה כְּאֲשֶׁר כָּבַר סִפְרָתִי לָכֶם קִצָּת. וְיוֹתֵר מִזֶּה יֵשׁ בְּלִבִּי שְׂאִי אֲפָשֶׁר לְבָאֵר. וְיוֹתֵר מִזֶּה גַם אֲנֹכִי אֵינִי יוֹדֵעַ, רַק אֲנִי מֵאֲמִין וּמִבִּין מֵרַחוּק מְאֹד, שֶׁהוּא דֶּרֶךְ נִפְלֵא וְנִעִים וְנוֹרָא וְאֲדִיר וּמְתַקֵּן וְכוּ'...

כִּי זֶה עֵקֶר מַעֲלַת הָאָדָם שֶׁהוּא גְבוּהַ מִמְּלֵאכִים מַחֲמַת שִׁישׁ לוֹ יִצַּר הָרַע כְּזֶה, וּבִלְבוּלִים כְּאֵלֶּה, וְהוּא בְּתוֹךְ עוֹלָם כְּזֶה שְׁמֵלָא שְׁקָרִים וְהַטְּעוּיּוֹת וּבִלְבוּלִים וְטִרְדַּת הַפְּרָנְסָה וְכוּ' וְכוּ'. עַל כֵּן יִקָּר בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ כָּל תְּנוּעָה וְתְנוּעָה טוֹבָה וְכוּ', וְעַל כָּלֵם וְעַל כָּלֵם כָּל חַיּוֹתֵינוּ וְתִקּוּתֵנוּ וְשִׁמְחַתֵּנוּ הוּא בְּכַחוֹ שֶׁל זִקּוֹן שְׁבִזְקָנִים הַקְּדוֹשִׁים, תְּהִלָּה לְאֵל יֵשׁ וַיֵּשׁ לָנוּ עַל מִי לְסַמֵּךְ, זְכוֹרוֹ זֹאת וְהִתְאוּשְׁשׁוּ וְהִתְחַזְּקוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ אֱלֹמֵלָא לֹא גָלְהָ אֶלָּא הַתּוֹרָה הַזֹּאת אַזְמַרְהָ דִּיעֵנוּ. מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁגַּלְהָ תּוֹרוֹת נּוֹרָאוֹת וּמַעֲשֵׂיּוֹת נִפְלְאוֹת וְשִׁיחּוֹת קְדוֹשׁוֹת כְּאֵלֶּה וְכְּאֵלֶּה וּבְיַדֵּי יְגִמֵּר מַה שֶׁהִתְחִיל לְהַקִּיצָנוּ מִשְׁנַתֵּנוּ עַל יְדֵי כָּל פְּעֻלוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת. כִּי עֲדִין עוֹמֵד וּמְתַפְּלֵל עֲלֵינוּ עִם כָּל הַצְּדִיקִים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם, אֲשֶׁר לוֹיֵלָא זֹאת לֹא הָיוּ לָנוּ שׁוֹם קִיּוּם כָּלֵל

A series of 20 horizontal blue lines spaced evenly down the page, designed for writing or drawing.

Lined writing area consisting of 20 horizontal blue lines.

Series of horizontal blue lines for writing.

A series of horizontal blue lines for writing, starting from the top of the page and extending to the bottom, providing a space for text.

Blank lined writing area consisting of 22 horizontal blue lines.

A series of horizontal blue lines for writing, spanning the width of the page.

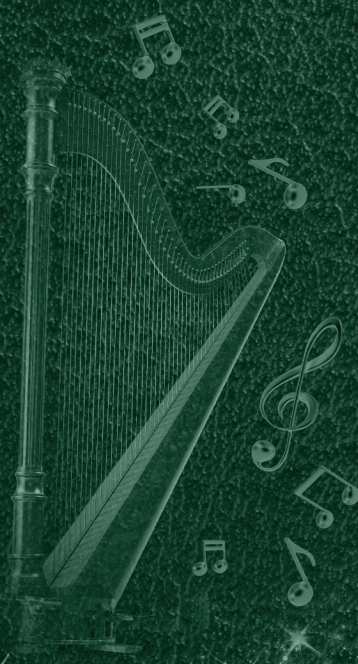
Lined writing area consisting of 22 horizontal blue lines.

A series of horizontal blue lines for writing, consisting of 25 lines.

**לטייל
בתורתו**
לעידוד העמקה והתבוננות
בליקושי מוהר"ן